

Asia
AP
95
DL
TV77
11
1968

Tu Do

TRẦN

MÃU

THÂN

CHỢ TẾT (Tranh Sơn Dầu)

BẢO-TẬP RIÊNG CỦA TÁC GIẢ

NGUYỄN-VĂN-PHƯƠNG

1968

TỪ THÀNH THỊ TỚI NÔNG THÔN,

HÃY CHỖI DÂY

HỒI NHỮNG AI YÊU NƯỚC THƯƠNG NÒI !

LIÊN NAY, dân tộc chúng ta đang phải sống những ngày
thắng chết chóc, đau thương, khổ cực, lo buồn...

Từ Cà Mau tới Ai Bắc, vũ khí súng đạn, sản xuất từ Nga
Xô, qua Trung Cộng, cho đến Hoakỳ, đang ngày đêm gieo
rắc tang tóc đau khổ trên đất nước thân yêu của chúng ta.
Ở miền Bắc, đồng bào chúng ta chẳng những bị thiên nhiên

trương đối bạc đãi mà thường xuyên phải đói rét, lại còn bị đảng VC (do đảng
Trung Cộng sai khiến) hành hạ từ thể xác đến tâm hồn bằng một chế độ độc
tài tàn bạo và cường bách phải tận tâm kiệt lực phục dịch cho những kế hoạch
xâm lấn VNCH, xâm chiếm Ai Lao, xâm nhập Thái Lan v.v... Ở miền Nam này,
chẳng những phải chịu đựng những cảnh khổ lửà tàn khốc do CS gây ra mà
đồng bào còn bị hoành hành quấy nhiễu bởi nạn CS nằm vùng ở nông thôn, nạn
lưu manh di diêm ở thành thị, nạn đói khát thảm trọng và nạn đói thiếu thốn...

Đã đành những thảm cảnh mà dân tộc chúng ta đang phải chịu một phần
rất lớn là do ở các sai lầm hư hỏng chung của nhân loại mà thực dân và CS là
hai hiện tượng kết tinh điển hình nhất. Nhưng cũng có một phần khác là bởi
những sai lầm hoặc hư hỏng của chính chúng ta ở trong quá khứ cũng như ở
tương hiện tại.

Hôm nay, trước thềm năm Mậu Thân, trước bàn thờ Tổ Quốc, trước hồn
thiêng của các thế hệ anh hùng liệt nữ đã đổ mồ hôi để xây dựng và để
đào đắp bảo vệ đất nước thân yêu, chúng ta hãy thử cùng nhau nhận định và
sự mạng hiện thời của thế hệ chúng ta — nhất là những người đang sống ở
miền Nam này — đối với Tổ Quốc và Dân Tộc.

Đảng VC đã vì tham vọng của một đảng mà nỡ hi sinh cuộc kháng chiến
của toàn dân để chấp nhận việc chia đôi đất nước năm 1954, nhận sự đô hộ
của đảng TC ở miền Bắc và giao miền Nam cho phe thực dân Pháp, chế độ
VC lại đã nghe theo sự xúi giục của chế độ TC mà nỡ nhân tâm xã hội
lỗi cuốn toàn dân vào cuộc chiến tranh thảm khốc hiện thời, một cuộc chiến
tranh tàn phá đất nước và tiêu diệt dân tộc, biến đất nước thân yêu của chúng
ta thành bãi chiến trường cho Nga Xô, Trung Cộng, Hoakỳ tiêu thụ hay thí
nghiệm vũ khí... Trên hoàn cầu ngày nay, đã có nhiều nước bị chia đôi như
Đức, Trung Hoa, Đại Hàn, nhưng Đức Cộng, Trung Cộng, Hàn Cộng đều có
gậy chiến lớn với Tây Đức, Đài Loan, Nam Hàn, đã xô đẩy lời cuốn đồng bào
đồng chủng của họ vào cảnh máu lửa chết chóc? Trái lại, hiện thời ngày đêm
đang có biết bao nhiêu đồng bào VN, dân miền Bắc cũng như dân miền Nam,
phải chết oan uổng vì những chính sách sai lầm của đảng và chế độ VC !
Nếu những người hữu trách ở Hànội hiện nay còn chút lương tâm
mối đối với Tổ Quốc và Dân Tộc thì họ hãy tìm mọi cách để chấm
dứt hoặc ít nhất là để đòi hỏi Trung Cộng hãy di chuyển cuộc
chiến tranh này ra ngoài đất nước của chúng ta.

Ở miền Nam này, do nỗ lực của Dân chúng và của Quân đội, chúng ta
đã đòi hỏi được người Pháp triệt thoái quân đội thực dân, rồi với sự đồng tình của
Hoakỳ và các đồng minh khác đã thiết lập nên nền độc lập Cộng Hòa năm 1956.
Nhưng những sai lầm và hư hỏng về sau đã đưa Cộng Hòa Việt Nam tới tình trạng
hồn loạn mà phải đợi mãi đến những cuộc bầu cử năm 1967 mới bắt đầu lắng
đều, đã gần như khuyến khích VC càng thêm háng hái nghe theo mệnh lệnh của
TC để mưu toan xâm chiếm và nhuộm đỏ nốt miền Nam này, khiến cho quân đội
Đồng minh phải ứn ứn kéo đến để cứu nguy chúng ta, nhưng đồng thời, dù
muốn dù không, cũng lại gây thêm cho chúng ta rất nhiều khó khăn rắc rối
do sự có mặt đông đảo của họ.

Ngày nay, dù sao đi nữa, chúng ta cũng đã có một Chính quyền dân
chủ với một bên là Tổng Thống, một bên là Thượng và Hạ nghị viện. Trách
nhiệm lãnh đạo nền đệ nhị Cộng Hòa dĩ nhiên là do trên đầu quý vị đương
kim Tổng Thống Phó TT, nghị sĩ và dân biểu. Quý vị có trách nhiệm phải hướng
dẫn dân tộc chúng ta tiến từ chiến tranh tới hòa bình, tiến từ hỗn loạn tới ổn định,
diệt trừ thói lưu manh ở thành thị cũng như lối cường hào ác bá ở nông thôn triệt
để bài trừ tham nhũng thói nết, tích cực xây dựng dân chủ cải tiến xã hội, khuyến
trương kinh tế phát triển văn hóa, khôn khéo liên kết với các đồng minh cũng
như giao thiệp với các nước khác và với ngay cả các đối phương nữa... Dĩ nhiên
là tất cả những công cuộc lớn lao hoặc tế nhị nói trên không tài nào có thể xúc
tiến, thực hiện nổi trong các hoàn cảnh phức tạp khó khăn hiện nay, nếu không
có sự hưởng ứng của hết thảy những người yêu nước thương nòi ở trong mọi
tầng lớp dân chúng, hưởng ứng và hợp tác ở thể liên kết, ở thể độc lập
hay ở thể đối lập với chính quyền.

Theo thiên kiến, trong hoàn cảnh đặc biệt của nước
nhà hiện nay, những người cầm quyền hành pháp không
nên hoạt động chính trị đảng phái mới mong được sự
hưởng ứng của toàn dân; còn những chính khách hay
lãnh tụ đoàn thể ở ngoài chính quyền muốn được sự
hưởng ứng sâu xa rộng rãi của dân chúng thì lại cần
phải có thái độ độc lập hay đối lập xây dựng, tức là
tuy có chỉ trích hay chống đối chính quyền nhưng vẫn
hợp tác với chính quyền trong từng công việc, trong

từng vấn đề, trong từng chương trình, những công
việc, những vấn đề, những chương trình ấy tất nhiên
là phải ích quốc lợi dân.

Đã đến lúc chúng ta cần phải chấm dứt cái thái độ ấu trĩ:

*Yêu nhau yêu cả đường đi,
Ghét nhau ghét cả tông chi họ hàng.*

Đã đến lúc chúng ta phải sống một cách trưởng thành, với tinh thần
phân công và hợp tác với tấm lòng tha thiết quý yêu các tự do và quyền lợi của
ta, nhưng cũng bao dung, tôn trọng các tự do và quyền lợi của người khác: người
cầm quyền dám can đảm nhận lấy trách nhiệm trước dân chúng (kể cả những
người đối lập) và đảng khác lại tưng tâm quý trọng những người độc lập và
những người đối lập; các tư nhân cần hãnh diện với tư cách độc lập hay
đối lập của cá nhân hay đảng phái, đoàn thể mình, mà đồng thời
cũng cần hiến ngang hợp tác hoặc thi đua với chính quyền trong các công việc
ích quốc lợi dân.

Ở nước ta hiện nay, tư nhân thường ít có phương tiện để làm những việc
ích quốc lợi dân, nhất là trong lãnh vực chính trị. Nhưng, những cố gắng nhỏ
của một đảng phái chính trị độc lập nhiều khi lại có giá trị hơn là những thành
công lớn của chính quyền, đối với lịch sử cũng như trước dư luận dân chúng.
Riêng về điểm này, đã đến lúc những người lãnh đạo Hành Pháp như Tổng
Thống hay Phó T.T. và các nhân vật được ủy nhiệm trong CP phải tìm mọi cách
để cổ vũ và giúp đỡ cho các đảng phái đối lập hay các đoàn thể tư nhân độc lập có
thêm phương tiện hoạt động, **cổ vũ một cách công nhiên và giúp
đỡ một cách công khai**, ai phân nân chỉ trích mặc ai, những người
hữu trách cứ việc làm theo lương tâm và lương tri của mình cho đến khi hết
nhiệm kỳ đã được ủy nhiệm.

Dĩ nhiên là những dư luận của nghị sĩ hoặc dân biểu (trong
lương viện hiện nay đang có những cá nhân hoặc những nhóm độc lập hay đối
lập với chính quyền) phải được tôn trọng hơn là các luận điệu đồn đãi vu vu
hay lên lút của những kẻ hoặc những bè phái vô trách nhiệm. Những cá nhân
hoặc đoàn thể, đảng phái độc lập hay đối lập cần phải thi đua hoặc hợp tác
với chánh quyền trong những việc ích quốc lợi dân thì tới khi chỉ trích, chống
đối mới lại càng có quyền chỉ trích, chống đối một cách mạnh mẽ
hơn và càng có thể thu hút được nhiều hơn lòng tin nhiệm và sức hưởng ứng
của dân chúng ngay từ bây giờ, nhất là trong những cuộc bầu cử về sau.

Với các nhà cầm quyền hiện nay cũng như với các nhà lãnh đạo ở trong
khắp các khu vực tư, chúng tôi đặc biệt yêu cầu quý vị lưu tâm tới một điểm
nữa: xã hội chúng ta đang biến chuyển, đất nước chúng ta đang thay đổi, dân
tộc chúng ta đang tiến triển, dù muốn dù không chúng ta không thể dứt bỏ mọi
căn bản truyền thống của dân tộc mà cũng không
thể tách rời khỏi mọi liên hệ ảnh hưởng của thế giới liên hành tinh ngày hôm
nay. Chúng ta phải đồng thời chú trọng tới nông thôn là căn bản lâu đời của
quốc gia và nhà máy xưởng thợ là nền tảng mới của xã hội đang dần dần thành
thị-hóa. Để đồng thời cũng cố cùng phát triển các giá trị truyền thống và đời
mới quốc gia, trẻ trung hóa dân tộc, làm cho xã hội sống mạnh và tiến mau,
chúng ta cần phải trồng cây vào tất cả các tế bào như đoàn thể tôn giáo, đảng
phái chính trị, tổ chức nghề nghiệp, hội đoàn văn hóa, cơ sở xã hội, phong trào
thanh niên thể thao v.v...

**Tất cả những đoàn thể, đảng phái, tổ chức, hội đoàn,
cơ sở, phong trào như thế đều là môi trường hoạt động
cho hết thảy những người yêu nước thương nòi thì đua
tranh đấu cấp thời hoặc xây dựng lâu dài, đều là những
trường huấn luyện đời sống công dân cho mọi người
thuộc mọi giới ở mọi trình độ, đều là những lò đào tạo
ra các nhà lãnh đạo tương lai ở những cấp bậc từ thấp
đến cao trong các khu vực công cũng như tư của đời
sống quốc gia dân tộc.**

Riêng xét về cuộc chiến tranh toàn diện để tranh thủ cho nền độc lập của
Tổ Quốc trước âm mưu xâm lược của Trung Cộng cũng như trước các áp lực
quốc tế khác, thì vai trò của những đoàn thể, đảng phái, tổ chức, hội đoàn
cơ sở, phong trào nói trên cũng quan trọng chẳng kém gì nhiệm vụ và cùng
trọng đại cao quý của binh sĩ các ngành các cấp trong mặt trận quân sự.

Muốn chấm dứt chiến tranh, phải chuẩn bị hòa bình. Muốn đối phương
tiến tới hòa đàm, phải hùng mạnh, nhất là về chính trị và văn hóa. Muốn Đồng
Minh và các nước khác vị nể chúng ta trong chuyện thương thuyết cũng như
trong các vấn đề khác, chúng ta cần phải tìm ra một phương thức sinh hoạt và
phân công hợp tác trong nội bộ Cộng Hòa Việt Nam của chúng ta.

Sau khi đã bị quan nhận định về các thực trạng đau buồn của quốc gia
dân tộc, hết thảy những người yêu nước thương nòi ở nơi thành thị cũng như nông
thôn từ Cà Mau tới Ai Bắc hãy, tùy khả năng và hoàn cảnh, hăng hái chỗi
dậy để lạc quan hành động ! Tương lai Tổ Quốc và Dân Tộc chắc chắn
trong một phần khá lớn sẽ tùy thuộc ở sức sống và hoạt động của từng người
trong toàn thể thế hệ chúng ta.

PHẠM-VIỆT-TUYỀN

ASIA
AP
95
V6
T877
++
1968

ĐOÁN QUÊ ĐẦU NĂM

Vận mạng của Quý Bạn
trong năm Mậu Thân

MẤY LỜI NÓI ĐẦU — Đoán một lá số tử vi cho thật là đúng, đó là cả một chuyện khó — và dĩ nhiên không một ông thầy nào, đầu giờ, đầu năm, đem tư hao đoán đúng 100 phần 100. Ấy là các ông thầy Tử Vi có được đủ các yếu tố để đoán: năm, tháng, ngày, giờ sinh — để lấy một lá số trọn vẹn. Như vậy thì đoán một lá số trọn vẹn, Như vậy thì, đoán số theo tuổi, chỉ kể năm sau và không lý đến ngày tháng, giờ sinh — không thể nào đoán chính xác được, mà chỉ có thể đoán tương đối mà thôi. Dĩ nhiên như vậy tỷ lệ đúng cũng phải giảm kém. Một tỷ dụ để quý bạn dễ hiểu: người ta thường sợ gặp hạn sao Thái Bạch, Thái Bạch hết sạch cửa nhà hoặc là nam gặp La Hầu, nữ gặp Kế Đô. Gặp những hạn đó, thì có nhiều chuyện bức mình, ốm đau, tai nạn, làm ăn hư hại. Tuy nhiên không phải ai cũng như vậy, vì cũng có những người được hưởng vượng ở các hạn ấy — bởi vì những người ấy còn có những yếu tố khác, những sao tốt mà vì không biết hết ngày, tháng, giờ sinh tức là không biết hết các yếu tố, cho nên không thể nào chính xác được.

Vậy nên quý bạn xem các quẻ sau đây, xin đừng vội mừng khi thấy vận niên của mình tốt cũng xin đừng vội lo khi thấy vận niên của mình xấu. Tốt hay xấu cũng còn tùy ở những yếu tố khác, như những sao giảm và nhất là còn tùy ở hành động lãnh và tâm lãnh của mình. Tất cả những người đoán quẻ đầu năm chỉ có thể nói đại cương mà thôi.

(TRẦN VIỆT SƠN)

TUỔI TÝ :

Nói chung được hạnh thông trong vận mạng của mình và được vui vẻ cửa nhà, có được những sự bộc phát bất ngờ do ảnh hưởng của cặp Thiên Khốc Thiên Hư ở Ngọ. Tuy nhiên, nên phòng tật bệnh và tang thương (có Tang, diều Bạch hổ, Hư, Khốc) được giải đi thì chỉ chỉ là tang nhỏ và xa. **Nam mạng** : gặp những thành công bất ngờ. **Nữ mạng** : có thể đi xa, thay đổi chỗ ở, thay đổi việc làm (Thiên Mã).

MẬU TÝ 25 tuổi mạng Hỏa, Nam gặp cung Hỏa là bình Nữ gặp cung Mộc là tốt. Tài lộc khá, có những tin mừng, phát nhỏ chứ không phát lớn.

BÍNH TÝ 33 tuổi, mạng THỦY, Nam gặp cung HỎA, nữ gặp cung MỘC, bình thường. Công việc làm ăn bình thường, có phát nhỏ, nhưng cần nhẫn nại và thận trọng. Phòng đau ốm, phòng tán tài.

GIÁP TÝ 45 tuổi, mạng KIM, Nam gặp cung HỎA là xấu, nữ gặp MỘC là bình thường. Nhưng nhờ các ảnh hưởng khác mà cũng khá, trong nhà yên vui. Phòng đau ốm.

NHÂM TÝ 57 tuổi, mạng MỘC Nam gặp cung HỎA, bình thường nữ gặp cung MỘC, hòa. Các sự bình thường, có những phát nhỏ, gia cảnh yên vui.

CANH TÝ 69 tuổi, mạng THỎ, mọi việc bình thường.

TUỔI DẦN

Nói chung, Nam Nữ, gặp một năm gần như bình thường, có những may mắn thành công, nhưng cũng cái rủi ro bất ngờ như vạ miệng, tang thương nhẹ, hoặc những bức mình do ảnh hưởng của Tang Môn, Bạch hổ, Thái tuế. Nhưng cũng có mấy tuổi được đặc biệt khá và yên vui, như chi tiết sau đây.

CANH DẦN 19 tuổi, mạng MỘC may mắn và thành công khá, nam nữ cùng nhờ ảnh hưởng Quốc Ấn, Khôi Việt nhưng phải phòng chuyện bức mình đến bất ngờ.

MẬU DẦN 31 tuổi, mạng THỎ nam nữ cùng ở cung THỎ là hòa, mọi sự tiến thành hòa vui, nhưng phòng ảnh hưởng Kinh Đà, chuyện bức mình đến bất ngờ. Phòng kẻ ganh ghét nên nhẫn nại.

BÍNH DẦN 43 tuổi mạng HỎA, nam nữ cùng ở cung THỎ là hòa mọi sự tiến hành hòa vui, nhưng cũng phòng ảnh hưởng Kinh Đà, chuyện bức mình đến bất ngờ. Phòng kẻ ganh ghét nên nhẫn nại.

GIÁP DẦN 55 tuổi, mạng THỦY, mọi chuyện hòa vui thêm tài lộc và may mắn nam nữ cùng nhờ ảnh hưởng của Quốc Ấn Lộc tồn và cùng được những thành công.

NHÂM DẦN 67 tuổi mạng KIM được cung THỎ là tốt có sự hòa vui bình thường trong năm, nhưng phải phòng bệnh tật, tai ương.

TUỔI THÌN

Nói chung, nam nữ được ảnh hưởng tốt do Long Trì, Phượng các, và hổ Mã, Khốc, Khách cùng với Hoa Cái nên nhiều may mắn, có những thành công tốt đẹp, nhưng phải phòng đau yếu, tang thương do ảnh hưởng Tang Môn Khốc, Hư, Diều khách.

NHÂM THÌN 17 tuổi, mạng THỦY, Nam, nhập cung MỘC, học hành tấn tới; thi đậu, Nữ nhập cung Hỏa gặp Kinh Đà, nhưng có Thiên phúc Giải thần chế ngự, phải phòng thêm đau yếu, chuyện bức mình nhỏ tuy vẫn gặp nhiều may.

CANH THÌN 29 tuổi, mạng KIM nam nhập cung MỘC, được thêm Khôi Việt, Bộc tôn, hưởng một năm rực rỡ nhiều may mắn và thành công tâm trí an lạc : nữ nhập cung Hỏa, bị khắc, phải phòng yếu đau và những chuyện bức mình, tuy vẫn được những may mắn và thành công.

MẬU THÌN 41 tuổi mạng MỘC, nam nhập cung MỘC nữ nhập cung HỎA Nam nữ cùng nên giữ gìn, không nên gây gổ và làm chuyện phiêu lưu, phải phòng các chuyện bức mình.

BÍNH THÌN 53 tuổi, mạng THỎ, gặp những may mắn, thêm tài lộc, nhưng phải giữ gìn, đừng gây gổ, có thể gặp những chuyện bức mình.

GIÁP THÌN 65 tuổi, mạng HỎA, nam nhập cung MỘC được tốt, nữ nhập cung HỎA được hòa, Nam Nữ cùng được thêm Lộc Tồn Quốc Ấn, được những may mắn, tài lộc, thành công — nhưng vẫn phải giữ gìn, phòng các việc bức mình xảy đến bất ngờ.

TUỔI SỬU

Nói chung, một năm tốt đẹp cho cả Nam cũng như Nữ, tuy vẫn phải phòng những chuyện bức mình bất ngờ. Nên tránh sự cạnh tranh quá đáng và gây gổ, Cả Nam và Nữ ở tuổi thành hôn là gặp vận lập gia đình trong năm Thân (có Đào Hoa, Hồng Loan, Thiên Hỉ), **Nam mạng** : nên phòng những sự ám hại, sự mất trộm, và nếu làm lớn thì phòng sự giáng chức. **Nữ mạng** : yên lành.

KỶ SỬU 20 tuổi, Nữ mạng Hỏa gặp cung Thủy, phòng những bức mình hoặc đau ốm, không nên gây gổ, — ngoài ra có việc tốt bất ngờ, may mắn thành công, nhờ Khôi, Việt, Lộc tồn. Nam mạng Hỏa gặp cung MỘC, được nhiều thành công, may mắn Quốc Ấn, Lộc tồn.

ĐINH SỬU 32 tuổi, mạng THỦY, nam nữ có nhiều may mắn, có vận tốt bất ngờ. Giống y như KỶ SỬU nhưng ít ngại các chuyện đau ốm bức mình.

ẤT SỬU 44 tuổi, mạng KIM, Nam Nữ gặp những may mắn, thành thoi, nhưng vận chung cũng bình thường hoặc chỉ phát nhỏ.

QUÝ SỬU 56 tuổi, mạng MỘC, Nam gặp cung MỘC, nữ gặp cung THỦY, được tốt, gặp nhiều may mắn vui vẻ, riêng Nữ được tài lộc khá.

TÂN SỬU 68 tuổi, mạng THỎ, phòng có may có rủi, có phát tài lại có tán tài. Phòng đau ốm.

TUỔI MÃO

Nói chung là một năm sáng sủa của cả Nam và Nữ. Đây là năm thành lập gia đình của nam nữ tuổi Mão (Mẹo) 18 tuổi và 30 tuổi do ảnh hưởng của Đào hoa, Hồng loan, Thiên hỉ... Có những bức mình tai ương, nhưng được các sao tốt Thiên đức Phúc đức, nguyệt đức giải đi, nhưng vẫn phải phòng những cái rủi như mất trộm tán tài, đau yếu.

TÂN MÃO : 18 tuổi mạng MỘC Nam nhập Cung Hỏa phòng yếu đau, nhưng có thể có tin mừng thi đậu nhờ ảnh hưởng Khôi Việt Đào Hồng, Nữ nhập cung Kim có kiếp sát hay gặp trắc trở nhưng gia cảnh được bình yên.

KỶ MÃO : 30 tuổi, mạng THỎ, Nam nhập cung Hỏa, được Lộc tồn, Quốc Ấn, nhiều may mắn; Nữ nhập cung KIM, được Khôi Việt, Quốc Ấn nhưng gặp Triệt, có gặp trắc trở nhưng có thành công trong nhiều chuyện, Nam nữ nhiều hiền đạt, tâm an nhàn.

ĐINH MÃO : 42 tuổi, mạng HỎA, được bình thường an vui, nhưng các việc tính lớn không thành, và phải phòng kẻ ám hại, phòng những chuyện bức mình (như mất của). Riêng tuổi Nam được vượng tài và may mắn.

ẤT MÃO : 54 tuổi mạng THỦY, Nữ đóng cung Kim là tốt, Nam đóng cung Hỏa là hòa, mọi sự hanh thông, vui vẻ, gặp nhiều may mắn, đặc tài lộc.

QUÝ MÃO : 66 tuổi mạng KIM, Nữ nhập cung Kim là hòa, nam nhập cung Hỏa bị khắc. Một năm có vận mạng điều hòa, không có phát lớn, chỉ có phát nhỏ, — nhưng phòng tiểu nhân ám hại, phòng bệnh tật (nhất là tuổi Nam).

TUỔI TÝ :

Nói chung, đối với cả Nam Nữ ở tuổi thành hôn mà chưa thành gia thất (tuổi 16-28-40) thì năm Thân có thể là năm các bạn đó lập gia đình vì ảnh hưởng của Đào Hoa, Hồng Loan, Thiên hỉ. Một năm trung bình của các bạn có những cái bức mình nhỏ.

QUÝ TÝ : 16 tuổi, mạng THỦY nam nữ cùng nhập cung THỎ là Khắc tuy sự học được tấn tới, may mắn và có những thành công — nhưng phải phòng đau yếu và những chuyện bức mình. Không nên gây gổ và làm việc bậy.

TÂN TÝ : 28 tuổi, mạng, KIM, cả Nam Nữ cùng nhập cung THỎ là tốt, gia đình êm ấm, được nhiều may mắn, tài lộc, thành công tốt đẹp, nhất là về phía Nữ. Về phía Nam, phải phòng ảnh hưởng Kinh Đà, không nên gây gổ và làm việc bậy, mà gặp những chuyện bức mình.

ĐINH TÝ : 52 tuổi, mạng THỎ, Nam Nữ cùng nhập cung THỎ là hòa, tuổi Nam bình thường, tâm trí an vui, tuổi Nữ nhiều may mắn và tài lộc. Nhưng cả hai tuổi cùng phải phòng những chuyện bức mình xảy đến.

ẤT TÝ : 64 tuổi, mạng HỎA, Nam Nữ cùng nhập cung THỎ là tiết, Nam được Khôi, Việt chiếu, có những may mắn và thắng lợi về công danh, Nữ được những may mắn, nhưng phải phòng những bức mình nhỏ.

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Kính chúc quý nhân giả ân nhân sang năm MẬU THÂN gặp tràn
« PHÚC — THỊNH VƯỢNG »

THANH NGÀ, NGỌC GIÀU, NGỌC NUÔI, KIM GIÁC, HỮU PHƯỚC,
THÀNH ĐƯỢC, HOÀNG GIANG, VIỆT HÙNG, BẢO QUỐC,
THANH THANH HOA, NAM HÙNG, TRƯƠNG ÁNH LOAN, THANH SANG,
CÔ NGUYỆT, LOAN THẢO, TRẦN ĐÌNH, NHỊ KIỀU, TÁM VÂN,

QUAN NIỆM CỦA MỘT THI BÁ ĐỐI VỚI
« LỄ THỪA, TRỪ », HAY LÀ CÂU CHUYỆN...

DÂN HUYỆN HẢI-AN « RƯỚC XUÂN » TÀN-ĐÀ NGUYỄN KHẮC HIẾU

Đời người chẳng qua chỉ là một chuỗi những
« giấc mộng lớn » những « giấc mộng con ». nối
đuôi nhau tiếp diễn cho tới khi hết hạn ba vạn
sáu ngàn ngày. Đông khùng trong một thời gian
nhất định như vậy cuộc sống ở đời quả không
hơn nổi một giấc hoàng lương *

Đây là quan niệm của Tàn Đà Nguyễn Khắc
Hiếu về cuộc đời sau khi đã trải qua nhiều phen
bất như ý, đã từng chứng kiến bao cuộc tan thương
biến cải giữa nhân dân, trong tổ quốc và cũng do
đấy nên nhà thi bá nói Tàn sông Đà đã tự tạo ra
những mộng cảnh để làm lễ sống riêng của mình —
một lễ sống khác hẳn với thế nhân và thực tại.

Ông tự cho mình là một vị Tiên bị giáng
xuống trần, nên luôn luôn mờ cảnh non Bồng nước
Nhược, nhiều khi óc tưởng tượng quá hăng say,
đam viết thư lên trời... Trời xem có cô con gái nào

Giữ lấy mùa Xuân

☆ Thơ TRẦN ĐÌNH THUYỀN

Nước Việt Nam chúng ta
Hai ngàn năm dựng quốc
Bốn ngàn năm lập quốc
Tám thiên đại hùng ca.

Nước Việt Nam chúng ta
Có Trường sơn hùng vĩ
Có Nam Hải bao la
Có Cao nguyên huyền bí
Có Đồng bằng mênh mông.

Giang sơn một dải liên cơ thể
Dòng giống ngàn năm kết một nhà.

Người Việt nam chúng ta
Vết tích khí quốc gia
Từng khai sơn phá thạch.
Từng thống giặc con qua.
Bốn mươi thế kỷ lịch danh tiếng
Một góc trời Đông rực sáng lửa.

Người Việt Nam chúng ta
Kể từ khi dựng nước
Vấn hiên ngang tiến bước
Hàng hàng lớp lớp kẻ trước người sau
Máu huyết tràn lên máu đào
Biển rừng thành ruộng, biển ao thành nhà
Biển xô giặc ra phù sa
Biển gươm sóng giặc hóa ra lưỡi cày
Đầu tranh vẫn đấu tranh hoà không ngưng !
Bao nhiêu chiến sự oai hùng ấy
Là bấy hào quang tỏa khí hùng !

Vào thế hệ chúng ta,
Hơn hai mươi năm khói lửa
Sơ tán, quý dữ loạn cuồng
Nước nhàn mây, trắng tái mặt
Giác máy thần thức đau thương !
Ruộng ruộng hoang màu
Rừng núi phơi xương
Quần quai phố phường
Hoang tàn thôn xóm
Lưng trời long tiếng nổ
Mặt đất ló đạn bom...
Dân tộc chúng ta
— Vết truyền thống của ông cha —
Đã ra chuông thái hòa
Vấn lao vào chiến đấu !
Sơ tán, ác quý kinh hồn
Giặc cướp, vong nô khiếp đảm.
Vết tích thần quật thẳng,
Vết tích can cường,
Chúng ta làm lịch sử
Chúng ta dựng mùa xuân,
Chúng ta có Thích ca, Giê su, Chánh nghĩa
Chúng ta diệt so lăng, ác quỷ, bạo tàn !
Cho xuân về trên vành môi thiếu phụ
Cho Xuân về trong ánh mắt mẹ già
Cho Xuân về với má hồng thôn nữ
Cho Xuân về bằng tiếng trẻ em
Cho Xuân về tận song từ cửa ngục
Cho Xuân về khắp mỗi nếp nhà
Cho Xuân về đủ trà, dưa, pháo, mứt
Cho Xuân về vui tiếng hát lời ca
Cho Xuân về giữa ánh đèn ngời bắt
Cho Xuân về đẹp cánh bướm cánh hoa !

Nước Việt Nam chúng ta
Sẻ oang khúc hát hoà ca
Oán thù tiêu tán hết...
A ha ! Nam Trung Bắc một nhà !
A ha !

TRẦN ĐÌNH THUYỀN
(Xuân Mậu Thân — 1968)

gã cho ông một cô đề cùng với ông sống vui nơi
trần thế.

Quá say Tiên cảnh nên ngay từ lúc thiếu thời
đã có lần « Tàn Đà Trích Tiên » quyết tịch cốc
để sớm lánh cảnh trần gian.

Chết một nội, cái tên « Nguyễn Khắc Hiếu »
dẫn VN ở Địa cầu « lại cũng có vợ con như bọn
thế tục, còn hơn người vì được ngồi đất...
« đa đỉnh » (9 đũa) nên nghiệp trần nặng nợ, dù nhà
thơ có phép đăng vân tất cũng bị đám tiêu tử níu
chân mà lôi xuống, huống chi ông chỉ mới gọi là ...
tạt qua vào làng tịch cốc !

☆ Bài của TAM-LANG

Gia đình nặng gánh như vậy mà mưu sinh lại
chỉ trông vào có việc văn thơ, nên sự túng thiếu là
truyện chỉ thường đồng tiền vì vậy, khi có, khi không,
lúc nhiều lúc ít, như chuyện rủi may. Nhà thơ lại
là tay hào phóng có bao nhiêu cũng coi là ít, không
hề tính toán, lo xa dành dụm bao giờ.

Đồng tiền để chi dùng vào việc ăn tiêu đã có
lúc làm ông phải phàn nàn :

Đời người như giấc chiêm bao
Mà trong mộng ảo lại sao không nhân
Đã sinh ra ở nhân hoàn
Lao tâm, lao lực, một đoàn khác chi
Người « ông lớn » đứa « cu li »
Nhọc lòng nhọc xác cũng vì cái ăn...

Gia đình đông, sinh kế vất vả, mọi sự
trông cả vào mình, trong trường hợp đó, mấy ai
dám tính chuyện xa nhà để ngao du đây đó: thế mà
Tàn Đà, trái lại: luôn luôn xê dịch, vào Nam, ra
Bắc, đi khắp đó đây về việc báo chí văn thơ, nhiều
khi cắt công ra đi để chẳng nên công truyện gì như ý.

Có lần ông xăm năm đi tìm Nguyễn Công
Hoan tác giả tiểu thuyết Kép Tư Bền « hồi đó
đang dạy học tại một trường huyện thuộc tỉnh Hải
Dương. Tối Hải dương, ông thuê xe tay bào người
phụ xe kéo ông đến trường, còn ông thì ngồi trên
xe ngủ thẳng một mạch khi bừng mắt dậy đã thấy
Hoan đứng ngay trước mặt, lúc đó mới chợt biết
rằng xe đã tới giữa sân trường.

Suốt 2 ngày ông ở chơi với Hoan, chỉ những
khải luận, phiên luận về thể sự nhân tình và « đánh
chén » rồi nâng chén đôi về. Mai rồi lúc chia tay, ông
mời cho Hoan biết mục đích cần thiết đã khiến mình
phải cắt công đi :

— Ấy, định xuống bàn với bác việc cho tụi bạn
tờ « An Nam Tạp chí » nhưng thôi, để bạn khác.

Đại khái, những chuyện đi như vậy là rất
thường. Phong cảnh đẹp, rượu ngon và chuyện thơ
văn với những bạn tâm đầu ý hợp đối với Tàn Đà
có hiệu lực như những bữa thiêu bả độc, mà chứng
« ưa xê dịch » lại là có tật khôn chữa.

Chúng ta thử nghe ông tự ca ngợi cái chứng
« ưa đi » của ông :

Còn trời, còn nước, còn non
Tiền trình vạn lý, anh còn chới xa
Chơi cho biết mặt sơn hà
Cho sơn hà biết ai là mặt chơi

Hồi mở nhà « Hà lạc Tướng số » ở đường
Bạc Mai Hanoi, có lần Tàn Đà bỏ nhà đi hàng
tháng, ngay cả vợ con nhà cũng không ai hay biết
tung tích.

Lúc về, tay xách va li, tay cầm ô, bước vào
nhà ông thấy cả đoàn thể nhi linh nhiên không một
ai ra về chào mừng đón hỏi.

Đã Tàn Đà thì... mặt sa chữ « nại », lạnh nhạt
với ông như đối với khách qua đường lữ trẻ nhỏ
linh linh như... chó phải dùi, tìm nơi lảng tránh để
qua « con báo táp ».

Trước cảnh đó, nhà thơ tròn con mắt tò mò
khinh thường, tưởng vợ con một lũ như tuồng hỗn
xược...

Xếp hành trang vào mé cuối giường nằm, Tàn
Đà lên tiếng thét « tiểu đồng » (một cháu trai) quạt
lò pha nước uống.

Quái lạ ! Đứa cháu hết dạ, lại vâng, đã hàng
giờ rồi mà ông vẫn chưa thấy nước,

Thì ra, vì ông vắng mặt quá lâu ngày nên ở
nhà gia đình đã làm vào cảnh gạo hết, trà không,
đến củi đun cũng nhân sạch... Trước hôm ông về,
(Xem tiếp trang 32)

NHỜ AI MÀ THÀNH HÔN ?

Truyện vui đầu Xuân của TIẾN-LOẠI

RONG khi các nhà bác học hữu
danh trên thế giới lo tìm kiếm, chế
hóa, để có thể đưa ra biện pháp,
một công thức gì đó giúp cho nhơn
loại tránh được nạn thiếu ăn trầm
trọng hoặc các chánh khách, phê
khách đang lo một trí tìm những giải pháp để cho
con chim Hòa Bình của quả địa cầu khỏi bị...rớt vì
lửa bom nguyên tử, bom quỹ đạo thì riêng đối với
cặp Lan và Đẹt việc trọng đại của họ không kém
(hay còn quan trọng hơn) những việc kể trên, ấy là
chuyện hôn nhơn của cặp này.

Đề khôi có sự ngộ nhận, trùng tên gì đó, người
kể chuyện xin nói rõ thêm là người ta vẫn gọi là Lan
B.B và chàng là Đẹt Lẻ, Đẹt Lẻ thì chỉ vì cặp mắt
của chàng hơi lể một chút, nhưng nhờ cái « hơi chút
đỉnh » đó mà duyên dáng đáng để ! Còn nàng tuy có
chữ BB ở sau tên không phải vì nàng có thân hình
như nữ minh tinh điện ảnh Brigitte Bardot của Pháp,
mà chỉ vì nàng ưa thích những món...bánh bèo. Vậy
nếu gọi nhỏ là Lan Bánh Bèo tất nhiên kém đi phần
nào mỹ cảm tốt hơn gọi nàng là Lan BB cho có vẻ
nghệ thuật một chút.

Chàng và nàng yêu nhau thì cũng không khác
gì những trai tài gái sắc tự cổ chí kim, từ đông sang
tây, đã thương yêu vì « tiếng sét ái tình » hay vì
« hấp nhân » sao đó nên khó mà lấy lý trí để...
« chiếu bẻ » ái tình !

Và cũng gần như một định luật : con đường
ái tình của những cặp nam nữ ít có khi nào tốt đẹp
như xa lộ Biên Hòa mà thường gặp trở ngại không
ít thì nhiều.

Trở ngại của cặp này phải đề cập đến từng...
vị trí : má nàng thì chề con rẽ tương lai của bà vọc
người hơi ốm, nếu ốm như vậy thì có thể « rằng thì
là » bị... lao. Chàng thì muốn gả nàng cho con
trai một người bạn thân để... làm sụi gia chơi cho
vui, chứ không muốn gả cho con một anh sụi mà
ông chưa quen biết.

Phía gia đình chàng thì kiếm chỗ... chê rằng
nàng hơn chàng hai tuổi ; nửa cưới nhau về, sanh
con « năm lửa » vài lần, thì ra đường người ta tưởng
là hai chị em đi với nhau chứ không phải là đôi uyên
ương ! Và lại, lông mày trai thiếu gái thừa, việc gì
mà nhào vô một chỗ khó khăn như thế, hãy kiếm chỗ
khác kém chàng hơn năm, ba tuổi là vừa !

Ấy đấy, nhiều khi ý kiến của những « người
bên lề » cứ rờn rờn đúng hơn cả ý kiến của hai
đương sự. Tuy nhiên, chính hai người trong cuộc
thì vẫn cương quyết theo đuổi mục đích và gượng
tìm cách để giàn xếp cho... thành công.

Về phần hai bên người lớn, hề nghe tụi trẻ
mở hơi đến chuyện xin cưới thì đều đưa ra một câu
trả lời : « Thằng thẳng tính coi đã » và cho rằng bố
đề lâu thì thế nào « tụi nó » sẽ nản lòng, rồi mỗi
người mỗi ngó.

Ông già của Lan B.B. thì những lúc nhà vắng
vẻ, dạy con :

(Xem tiếp trang 34)

MÙA XUÂN CỦA VY

(Xin tặng anh Thanh và các bạn trong gia đình T.T.)

Vy lòng trước cửa như đang chờ đợi ai, một bóng người thấp thoáng ở đầu ngõ cũng làm cho tim Vy ngừng đập trong giây lát. Cứ thế, đến khi bầu trời đã sẫm tối thì sự chờ đợi của Vy không còn nữa. Cô bé sẽ là ai đây, mắt rơm rớm quay vào trong, căn nhà tối tăm có tiếng muỗi vo ve làm cho Vy nghe ngao ngán thêm. Vy ngược mắt nhìn lên tấm lịch: đã 28 ta rồi! Chỉ còn hai hôm nữa là Tết mà chú Hải của Vy mãi không về. Vy ước ao ngồi phịch xuống ghế, bóng tối như vây quanh lấy Vy. Vy ngồi yên lặng để yên cho một cơn buồn ngủ đến vào chào. Tiếng muỗi vo ve hòa lẫn như cuồn cuộn Vy thêm.

— Vy ơi! Vy... có ở nhà không mà không bật đèn lên thế này hả con?

Tiếng Mẹ Vy đang ở cửa làm Vy giật mình, tay Vy vụng về dụi mắt một chiếc ly thủy tinh ở mép bên, tiếng thủy tinh vỡ loảng xoảng, âm thanh chói chói như tiếng chuông làm cho Vy rùng mình, mắt Vy như chớp đi rồi anh sáng của chiếc đèn đèn vừa được bật.

— Nhanh đi Vy ơi! ra đi chị em mẹ tay... ôi chào đi chị em một đũa người.

Vy mở cửa, dõng dạc bước trên tay mẹ. Mẹ Vy đang cười nói thấy gương mặt đầm đìa của Vy thì kêu lên:

— Ô hay! con sao thế?

Vy cười, lắc đầu vội vã:

— Đau ạ?

— Không, hình như con mới khóc đi không?

Mẹ Vy quệt giọt nước mắt còn đang rơi mà Vy hỏi với giọng ái ngại Vy uống tay mẹ nước lên.

— Chú Hải... Mẹ ơi! Sao chú Hải chưa về? Mẹ Vy vội vã bước tay Mẹ Vy xoa nhẹ lên vai Vy.

Ừ thì, con không nước mắt cũng quơ, mọi khi giờ này chú Hải đã về đây!

Chú Hải là em Bô Vy, gia đình ít đồ đạc nên Vy yêu chú Hải lắm. Mẹ Vy coi chú như em ruột, mỗi khi bố Vy chê trách gì chú thì hai

Má con Vy lại bành chửi chửi chấp lẫn lẫn Bô Vy cũng phát tức lên mà rằng:

— Gớm kìa! Chưa bao giờ tao nghe con Vy bành vực tao đến nửa lời lúc tao bị mẹ mày chửi nọ. Và với mẹ Vy:

— Con Mẹ, chưa bao giờ tôi nghe mẹ khen tôi bằng một phần mười chữ nó.

Những lúc bố nói vậy là Vy biết bố vui lắm. Bố hành diện có người em như chú Hải ghê lắm. Chú Hải của Vy là lính, chú Vy làm chức nhỏ ở trường chú Vy oai lắm cơ. mỗi lần chú Hải về phép đến ở nhà Vy là mấy tháng nhọc trong ngõ nhà Vy cứ bám lấy chú Vy như con mèo bám lấy chú Vy như con mèo bám lấy chú Vy.

THANH THỦY

Vy phồng mũi nghe chúng nó nói thế, Vy tức lại cho chú Vy, chú xỏ đầu Vy và cười:

— Cây tầm tre của chú không sợ chú phồng mũi te bằng trái cá chua à?

Vy cũng nín lặng đầu, Vy ghét nhất ai chê Vy gầy nhưng đối với chú Hải thì khác hẳn. Vy thích nghe chú gọi Vy là cái "tầm tre" vì chú thường bảo "cái tầm tre của chú để yêu lắm". Chú Hải vẫn bảo chú yêu Vy lắm, chú coi gia đình Vy như gia đình chú. Chú nói nhiều lắm, Vy thích nghe chú nói như thế, và mỗi lần như vậy Vy lại hôn thưởng chú một cái.

Từ dạo Vy quen luyện mền yêu chú thì năm nào cũng vậy cứ vào khoảng gần Tết Vy gần gũi là Vy lại ngao ngán mong chú, lần nào về phép chú Hải cũng không quên mang về cho Vy những món quà nhỏ nhỏ, rất lạ.

Những món quà đó, Vy còn cất giữ làm kỷ niệm ở trong hộp: Kỳ hè trước, chú Hải đã hứa Tết này về chú sẽ cho Vy một món quà đẹp nhất, món quà lạ đời nhất mà Vy không bao giờ ngờ tới. Vy hạnh

hỏi thế nào chứ Hải cũng không nói và Vy chờ từ hôm chú bữa đến hôm nay.

Nghĩ đến năm nay Tết không có chú Hải ở bên cạnh, Vy ứa nước mắt. Mẹ Vy lắc đầu xếp lại mấy hộp mứt ở trong giỏ vừa mua ra bàn. Vy nhìn đồng hồ đã gần bảy giờ rồi Vy đến bên cạnh Mẹ:

— Bố đi đâu mà từ sáng đến giờ chưa về thế hả Mẹ? Mẹ Vy quay lại.

— Mẹ không rõ!

Vy tần ngần nhìn mấy chiếc áo mới xếp trong tủ kính, chán nản bỏ lên lầu.

Vy tính đây sáng sớm ngủ khá dài nhìn những món quà Chú Hải cho dạo trước bữa bài năm cạnh mình. Vy lại khe khẽ thở dài. Chán thật! Tối nhất đến nơi rồi sao Vy chẳng thấy vui thú gì nào, chẳng bù với Tết năm ngoái Vy đi chơi Tết từ hôm 25, chú Hải dẫn Vy đi chơi suốt ngày, một thật một nhưng Vy vui vẻ cùng. Chính Bô Vy cũng phải nói chú Hải là người đem vui về đến cho cả gia đình Vy. Vy ước ao nằm lại giường mắt nhắm nhắm nóc màn trắng xóa ngơ ngác một cách lạ lùng.

Trong không khí lạnh yên ả, Vy chợt nghe có tiếng ồn ào ở dưới nhà. Tiếng mẹ Vy nghe ngao, hơi nhỏ nên Vy không nghe rõ. Có tiếng bố Vy thở mạnh một cách tức tối. Vy tỉnh dậy tưởng rằng bố mẹ mình đang cãi nhau nhưng Vy biết mình lầm ngay vì nghe giọng người thứ ba ồn ào, nhỏ nhẹ. Vy chỉ nghe tiếng được, tiếng mẹ Vy nói có vẻ mơ hồ nhưng quen tai là Vy nhảy tới xuống đất, thò đầu nhìn xuống nhà dưới. Người khách lạ quay lưng ra phía Vy, tay ông ta chống nạng.

Đáng người gầy và thanh thanh đó, Vy thấy quen quen. Vy còn đang tần ngần giữ bậc thang thì nghe tiếng bố gọi:

— Vy Vy ơi! xuống đây con!

Người khách lạ vẫn chưa quay lại, Vy lững thững bước xuống bậc thang, mắt vẫn không rời người khách lạ. Mẹ Vy vội Vy lại bên mình chỉ lưng người khách lạ:

— Con biết ai đấy không?

Trong lúc Vy còn chưa hết ngỡ ngàng thì người khách lạ quay lại, cũng khuôn mặt xương xương và sự cười luôn ở rặng trên môi ấy, quen thuộc quá mà mãi một lúc Vy mới kêu lên:

— Chú Hải...

Một tay giữ nạng, một tay chú Hải giang ra đón Vy. Vy chớp mắt xuống lại trong giây lát rồi và la lên khóc. Có tiếng chân với tiếng ngao ngét cộc cộc đến bên Vy. Bàn tay rắn chắc, xạm đen của chú Hải đặt nhẹ lên tóc Vy. Vy càng khóc to hơn, tiếng khóc có âm vang đang tức tưởi một cái gì. Chú Hải nhẹ nhàng bảo:

— Nín đi cháu, có gì mà khóc phải không?

Vy ứa nước mắt cái chân què của chú Hải lắc đầu cười thật tươi:

— Ô! đau lắm cháu phải hành diện vì chú đã giúp tôi cho sự sống nhà cháu?

Nhưng tôi làm sao dẫn cháu đi chơi được? Tiếng cười của chú Hải bao giờ cũng đem về thanh thản:

Chú vẫn đi được cơ mà cháu ơi! cây tầm tre của chú hay khóc quá à?

Vy cũng nín xả vào lòng chú.

— Cháu không khóc nữa... quá cháu đau chứ?

— Cuối! Chú quên.

Vy ba cô chú, tay Vy mân mê cổ áo nhà bên đã bạc màu vì sương gió chú Vy hôn lên gò má xương xương của chú và rồi thêm.

— Cháu chẳng cần quà đâu cháu cần chú... Nhiều tẹo thôi rồi ra vào Vy nhà, đương như mùa xuân vừa đầu lại trước nhà Vy.

THANH THỦY
(V.B.T.T.)

CHÚC CÁC EM TUỔI THƠ MỘT MÙA XUÂN VUI TƯƠI VÀ MỘT NĂM MỚI HẠNH PHÚC, THÀNH CÔNG RỰC RỠ
Anh Thanh

TẠP VĂN

NÓI VỚI QUÊ HƯƠNG

● của VTH. HOÀNG-ANH-TRANG

Trên nền vẽ em: HOA-CỎ-MÂY.

DƯA con bé nhỏ của quê hương vẫn còn đây. Sống với quê hương Việt Nam của nó... với những nỗi lo âu không bờ bến. Nó chỉ là đứa học trò nhỏ có đôi mắt to, đôi bàn tay trắng còn cầm bút nhưng tâm hồn xao xác như một người già cằn cỗi. Không một vần thơ than vãn, kêu khóc mà âm thầm chịu đựng. Lắm khi nó muốn tung mình đi khắp nơi trong lòng quê hương để thoát vào tay mọi người rằng quê hương đã mệt mỏi lắm rồi, quê hương oán oai rên siết đã bao năm, quê hương đang kêu gào mấy chục triệu đứa con cầm tay nhau về cứu lấy quê hương. Nhưng không một ai chẳng biết, chẳng nghe lời kêu gào. Thiếu gì ai đó đã nhỏ lòng thương xót quê hương, hàng bao người chiến sĩ và con dân đã bỏ mình vì bom đạn chiến tranh mà quê hương vẫn mỗi ngày thêm mòn mỏi.

Lòng đứa con nhỏ tan tác vì xúc động xâm chiếm quá nhiều, lo âu vương mang quá nặng. Tại sao quê hương của nó đau thương hoài vậy? Mỗi đêm về, chỉ cần để ý một chút thôi cũng khiến nó bồn khoăn vì tiếng động cơ máy bay ầm ầm vang trên không nghe rùng rợn xé tan màn không khí an lành và như muốn biến tất cả thôn làng, đô thị thành hỏa ngục, như tiếng thét của con quái thú cay cú. Cũng đêm về, nó lại thấy hoài hàng chục trái hỏa châu soi sáng cả vùng trời như như những vết lửa rỏ xuống, khiến quê hương mang thương tích vì những vết phỏng khắp mình. Nó tủi thân hèn hạ, đứa con bé nhỏ khốn nạn, biết làm sao để hững hờ những vết hằn rướm máu đó?

Càng buồn bã, nó càng yên phận, không than vãn một lời. Nó đành chờ đợi cho tâm hồn, phát hiện hành động đến đôi bàn tay. Buồn có ích lợi gì? Kêu ca có được gì? Chấn nản sẽ ra sao? Không thể buồn! Không được chán nản! Nó dấn lòng như thế. Khi đã tìm được lý tưởng, hướng đi cho cuộc đời thì nó đã có mối lo âu khác để hành động, nỗi buồn quê hương lắng dịu dần.

Đứa con bé nhỏ thật là bé nhỏ! Tóc còn xanh, đôi bàn tay yếu đuối nhưng tội nghiệp, tâm hồn nó như đại dương, càng bé nhỏ càng buồn hơn ai hết.

Vì tương lai của nó nằm trong quê hương, bốn phần của nó từ nơi quê hương. Nó yêu quê hương lạ lùng: mái chùa Thiên Mụ con vút, cánh đồng xanh miền Hậu Giang, lúa vàng thơm ngát nghiêng theo chiều gió, hồng dừa mát rượi ven bờ sông Cửu Long. Chỉ có quê hương của nó mới mang những hình ảnh quen thuộc đó cùng với đồng bào ruột thịt của nó.

Càng yêu quê hương nó càng thấy lạc lõng, bơ vơ. Người ta không thêm chấp nhận nỗi thăm kín đó, không cần biết đến quê hương là gì nữa. Tại sao người ta có thể sống thảnh thơi, nhàn nhót, sang cả và hách dịch trong khi nó đang gục mặt cúi đầu? Có lẽ vì người ta chỉ sống ở thị thành, hưởng yên vui vật chất xa hoa quên rằng nơi miền quê xa xôi đó... nơi nào cũng như nơi nào, người dân cùng giống giống đang khổ sở điêu linh, một cổ hai tròng.

Bao nhiêu gia đình đã phải rời bỏ nơi chốn nhà cửa rùm rùm đường, vượt sông đi cư khỏi nơi lửa đạn tàn phá. Người ta không thương xót cho bao nhiêu chiến sĩ đã đổ máu, tuôn mồ hôi nước mắt xông pha trên khắp chiến trường quê hương, không biết cái chết lúc nào.

Quê hương ơi! Quê hương điều tàn hân đã đau đớn ngơ ngàng. Quê hương đã, đang và sẽ vui chôn trong lòng không biết bao nhiêu thì hải con dân Việt. Quê hương càng cần cứu nhục nhằn với những đứa trẻ mới lớn số hự hồng. Tội nghiệp cho thế hệ trẻ mà nó là một trong số những đứa bé bất hạnh đó.

Xuân đã về với quê hương hôm nay. Quê hương có vui buồn nhiều quá, hốc hác gầy guộc. Đứa con của quê hương đã khóc nhiều vì quê hương luôn luôn nguyện cầu hòa bình cho quê hương, thịnh vượng an lành sớm về với dân tộc...

VTH HOÀNG ANH TRANG

XUÂN NGUYỄN CẦU

Xuân lại đến, ngõ-ngang xuân lại đến,
Chốn biên thùy vùng chiến tuyến xa xôi.
Trường Sơn ơi! xuân trở lại đây rồi,
Nơi-biên ải, chốn núi đồi hiu quạnh,

Xuân trở lại nơi đây-vùng chiến-tuyến,
Đón xuân về súng nổ giữa rừng hoang.
Mưa xuân rơi, từng hạt nhẹ êm êm,
Gieo tươi thắm, thanh-bình cho nhân-loại.

Kìa, xuân đến nơi đây-vùng giới tuyến
Đón xuân về cánh bướm lượn rừng hoa
Khí xuân sang tôi chào đón âm thầm,
Rồi lại nhớ, tiếc mùa xuân năm ấy.

Xuân năm ấy, từng bừng nên đất Việt,
Cánh mai vàng đua nở dưới trời xuân
Đàn em thơ không vướng một bóng-khuàng,
Vui tươi hát: Kìa nàng xuân trở lại.

Mà giờ đây chiến chinh sâu đất Mẹ,
Nước Việt buồn tràn ngập những binh-dao,
Có những đêm tôi cầu nguyện trời cao,
Mong soi xét thanh-bình mau trở lại.

TUYÊN LINH
(Hoa Mườn Phụng)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Kính chúc quý vị khán giả ân nhân sang năm MẬU THÂN ngập tràn
« HẠNH PHÚC — THỊNH VƯỢNG »

NGỌC HƯƠNG, THU AN, PHƯỚC HẬU, HÀ BỬU TÂN, HOÀNG KIM BẢNG
BẦY XÊ, HÈ MINH, BO BO HOÀNG, NGỌC LAN, LÊ TRÍ,
HÀ ANH PHƯƠNG, LÊ ĐĂNG, THÀNH TÔN,
HUỲNH MAI, BẠCH LIÊN, BẠCH LÊ,

AU khi cụ chủ nhiệm nhắc nhở anh em nhớ đưa bài Xuân sớm để còn trao cho anh họa sĩ Chi Mai, vẽ thêm rồng thêm phượng, làm đẹp cho tờ báo, cụ Tuyền cũng không quên nhắc

khéo Lan Nhi :

— Cả trang Phụ Nữ nữa nhé, cô Lan Nhi. Báo Xuân Tự Do bán được hay không là nhờ bàn tay khéo léo của phụ nữ rất nhiều đấy.

Tuy biết rằng, đó chỉ là một câu nói cho đẹp "Lòng nhân thế" của cụ chủ Nhiệm nhưng vì cái bản tính ưa nịnh của đàn bà con gái nói chung, và của Lan Nhi nói riêng, đã ăn sâu vào từng mạch máu, từng thớ thịt, cho nên Lan Nhi dù đang bí đề tài, chưa biết phải viết gì cho báo Xuân, cũng thấy lòng phấn khởi và vui thú lạ lùng. Thế rồi Lan Nhi đứng lên, đi ra phía cửa sổ tìm nguồn thi hứng.

Trời sáng nay hình như đẹp hơn, trong xanh hơn vẩn vơ cơn gió thoảng nhẹ cũng mát lạnh hơn, gây cho những con người xa quê hương một cảm giác buồn buồn. Nhi bỗng thấy dĩ vãng của một thuở xa đẹp nào hiện ra rực rỡ huy hoàng Nhi giờ tay vuốt mặt như muốn xóa tan những hình ảnh quê hương vừa chợt loé lên trong trí nhớ kia. Miền Bắc tưởng chừng giáp Tết sao mà lạnh thế Lạnh đến công cả chân tay.

Rét căm căm. Người nào cũng co ro như muốn thu hình bé nhỏ lại trước ngọn gió đông lạnh lẽo, lạnh đến nỗi hai hàm răng đập lập cập vào nhau. Ấy là ai cũng đã mặc hai ba lần áo ấm dày bằng dạ hay bông. Thế mà cũng không ngăn nổi được những cơn gió giá lạnh. Bây giờ... Nhi rùng mình khi nghĩ đến những cái lạnh đến buốt da thịt, của những con người không đủ sức chịu đựng, không đủ cơm ăn áo mặc.

Dưới mắt Nhi hiện giờ mọi người đang nô nức đón xuân sang. Từ trẻ đến già. Từ thành thị đến thôn quê, ai ai cũng thấy lòng reo vui trong tiết ấm mùa xuân, đầu đầu cũng tung bừng, nhộn nhịp trong cảnh sửa soạn chào đón Nàng Xuân. Xuân về trên môi hoa khoe sắc thắm trên những ngọn cây đâm chồi nảy lộc sau những ngày giá rét cần cỏi. Xuân về trong tiếng hát trẻ thơ trong ánh mắt tình trẻ tràn đầy hy vọng của thiếu nữ mơn mớn đào tơ trong nụ cười mãn nguyện của các cụ già đầu râu tóc bạc. Xuân về đem tươi vui hạnh phúc xuống cho muôn nhà. Từng tiếng pháo đi đệt nổ, làm giật mình những khách qua đường đã khiến trẻ con vui thú cười ròn rã. Người lũ lượt đi mua sắm. Kê nhiều, người ít. Người nào cũng rạng rỡ nét mặt. Nào chợ cây, nào bánh kẹo hạt dưa, nào đồ chơi... đủ thứ đủ loại. Trông mà không chán mắt. Đầu đầu cũng tập nập người mua bán.

Nhi đã quá cái tuổi mong mỗi Tết đến để được nhiều tiền lì xì, được nhiều đồ chơi búp bê và nhất là được mặc áo đẹp, áo mới. Hình ảnh cô bé khuôn mặt tròn trĩnh, đôi mắt to ngơ ngác, tóc ngắn, tung tăng trong chiếc áo nhung kẻ mới màu đỏ cài chiếc cặp tóc hình con bướm trên mái tóc đen huyền chỉ còn trong ký ức mà thôi. Nhi cũng chưa đến lứa tuổi phải lo lắng khi Tết đến.

Lo mua biếu kẻ này, tặng kẻ nọ hay đến thăm nhau khách sáo nói những lời tốt đẹp ngoài môi ngoài miệng mà trong lòng chưa một lần nghĩ đến. Đối với Nhi, cái ước muốn duy nhất vẫn là được nghỉ xả hơi mấy ngày Tết ở Đălạt, để tưởng nhớ và sống lại cái hương vị ngày, Tết của miền Bắc trong tiết trời giá lạnh của những ngày đầu Xuân. Nhưng, chưa bao giờ Nhi được hưởng trọn vẹn một mùa Xuân theo đúng với niềm mơ ước.

SỔ TAY LAN NHI

GIÁC MỘNG XUÂN

Không biết đến bao giờ Nhi mới thực hiện được cái ước muốn bé nhỏ đó. Hay ước mơ chỉ mơ ước trong cuộc đời, mỗi khi nhìn Xuân về trên vạn vật. Và Đălạt lạnh giá trong sương mù, có núi đồi chập chùng, có mimosa nở vàng cành, có hoa đào khoe sắc tươi rưng rinh trước gió chỉ là những giấc mộng ngắn ngủi trong tưởng tượng.

Những tiếng pháo nổ liên tiếp làm tan giấc mộng Xuân. Nhi quay trở lại bàn. Chưa một ý tưởng mới mẻ vào óc lên trong đầu óc để chọn làm đề tài viết cho báo Xuân. Mùa Xuân đối với Nhi không còn những nét rạng rỡ huy hoàng tươi vui nữa, mà cũng chỉ bình thản, lặng lẽ như những tháng ngày của mùa hạ, mùa thu, mùa đông. Mùa nào cũng đáng yêu đáng nhớ bởi mùa nào cũng ghi đầy kỷ niệm. Nhi không nao nức với những ngày sắp tới mà chỉ muốn tiếc những tháng ngày đã qua.

HỒNG VŨ LAN-NHI

Nhi rất thích giữ kỷ niệm chỉ một khoé mắt, một nụ cười, một lời nói chân thành cũng làm Nhi khó phai quên. Những lá thư năm an phận trong những chiếc hộp thật đẹp, được cất kỹ mà lâu lâu mới được Nhi lôi ra xem lại. Gia tài Nhi không có gì cả, ngoài những hộp thư bốn phương, những quyển nhật ký, những kỷ vật... có những lần thu từ Nhi đã quyết định bỏ đi một ít những gì không cần thiết. Nhưng sau một hồi thu xếp, Nhi chẳng vứt đi được tí gì, dù chỉ một mảnh giấy con, ghi vài lời nhảm nhí.

Ít lâu nay, trời bỗng trở lạnh. Nhi đóng kín cửa phòng, rồi tắt đèn nằm nghe nhạc. Thật không gì thú vị bằng. Cái mơ ước được sống ở Đălạt lại vùng lên. Một căn nhà có cửa kính, có rideau đỏ, có ánh điện mờ ảo, có tiếng dương cầm thành thốt, nằm trên ngọn đồi nhìn ra hồ... Và một chiếc xe Renault lio màu trắng... Chỉ thế thôi Lan Nhi có thể sống cô độc một mình đến già. Nhưng giấc mộng Xuân lớn quá mà có lẽ suốt cuộc đời Nhi cũng không sao thực hiện được. Vì thế, mỗi tuần Nhi yêu nhất ngày thứ ba, ngày mở sổ. Và có lẽ phải trùng vào lần độc đặc mới thực ra được đúng mộng ước thật buồn. Và những mơ ước tại vẫn chỉ là những ước mơ trong đời. Cũng như, không biết nói với ai, than thở với ai, tâm sự với ai, thì lại một mình ngồi ghi đầy vào nhật ký. Không gì thành thật bằng tiếng lòng Nói mà không sợ ai nghe. Viết mà không cho ai đọc. Nghĩ thế nào viết vậy. Không dấu điểm. Không che dấp. Yêu thì nói rằng yêu. Ghét thì bác là ghét.

Rồi cũng với những mơ ước đó, ai cấm mình không là vua chúa, không là hoàng hậu, hoặc không là một người nghèo nàn, sống trong một tình vèuday ngang trái đau khổ. Bao nhiêu điều không thực hiện được trong cuộc sống, thì gói ghém vào trong giấc mơ Bao nhiêu ghen ngạo, uất ức, không nói được, thì nói thầm với mình trong đêm.

Những đêm trăng sáng vàng vạc. Một mình ngồi trên bờ hồ tắm, có ánh trăng xuyên qua lá tre, cuộc đời chỉ thơ mộng có thể, và cũng chỉ thu hẹp có thể. Mỗi mùa trăng nhắc lại một dĩ vãng của một năm qua.

Lần lần Nhi không giữ lại những hộp thư cũ. Vì không có thì giờ cũng có mà tại lười cũng có Nhưng trong những ngày nghỉ rảnh rỗi này lại thêm tiết trời lạnh lạnh gây nhưng nhớ...

Những hộp thư được lôi ra đọc. Nhiều thì, Nhi chưa được một lần bước chân tới, nhưng Nhi được biết qua lời thư, qua tấm ảnh. Nào là Quảng Ngãi, Qui Nhơn, Phan Thiết, nào là Long Xuyên, Ba Xuyên, Bạc Liêu, An Giang, Cần Thơ thời thì đủ hết, gần như các tỉnh của miền Trung, miền Nam đều nằm trong chiếc hộp hình chữ nhật có hình người hoặc có hoa hồng đỏ thắm,

Không gì an ủi bằng những lời thư của các em hồn phượng gửi về. Từ những lời âu yếm, thương yêu, đến những lời trách móc... giận dỗi... tất cả đều lần lượt hiện ra trong trí nhớ, từ một hình ảnh quen thuộc vẫn thường gặp ở tòa soạn đến khuôn mặt

chỉ được nhìn qua ảnh... và nhất là rất nhiều khuôn mặt, rất nhiều bóng dáng chưa được một lần bắt gặp, rất xa lạ qua bóng hình nhưng lại gần gũi qua lời thư... qua nét chữ.

Một chồng thư của các em và độc giả xa gần gửi đến Chúc Xuân, chưa kịp xé bì, Nhi vội vàng mở ra xem. Toàn những lời Chúc tốt đẹp. Nhi bỗng nhớ đến câu thơ của chính mình làm cách đây cũng đã nhiều năm.

Tiền anh mừng tuổi em còn giữ
Cả lời anh chúc cũng không quên
Ước gì câu Chúc đầu Xuân ấy
Thực hiện cho đời vui sướng thêm...

Bây giờ cũng vậy. Nếu những lời chúc này ứng hiện dần dần trong năm, thì Trời ơi ! không biết là cuộc đời Nhi sẽ sung sướng và hạnh phúc đến thế nào.

Có người hỏi Nhi nghĩ gì về Xuân ? Nhi thì chỉ có một điều mơ ước duy nhất chưa thành đã nói ở trên, và một cái lo là làm sao đưa bài Xuân cho kịp. Những buổi sáng trời lạnh Nhi muốn buông giấy bút lang thang trên khắp nẻo đường học một mình phóng xe trên những con đường hun hút, không biết từ đâu lại và sẽ tới đâu mệnh mang như cuộc đời ôi cuộc đời của những con người đã một lần dang dở vì tình yêu không trọn vẹn.

Biết bao người đã dùng lời thơ tiếng nhạc để ca tụng mỗi tình dang dở đẹp ngàn đời bằng những tiếng thơ dài xa vắng, bằng những lời kể lẽ chán thành...

Tìm đến với nhau
Cho quên hận sầu
Ngày đó lứa đôi
Mơ duyên tình đầu
Mộng ước tan rồi
Đề buồn mai sau

(Chép lời ca trong bản nhạc Duyên thơ của Thanh Trang)

Chính vì những nỗi sầu mệnh mang đó mà mỗi người cầu tìm nguồn an ủi cho riêng mình. Nhi đã tìm thấy nguồn an ủi đó trong những ngày giữ mực Phụ Nữ suốt những năm qua, Nhi đã từng mỗi buổi sáng đến Tòa soạn tìm vui trong những lá thư hay sự gặp mặt của độc giả. Nghề nào cũng có, vinh có nhục. Nhất là cái nghiệp làm báo lại càng lắm khen, nhiều chê, lắm trách móc nhưng cũng nhiều an ủi, Mà cái an ủi nhiều nhất, là trang Phụ Nữ ngoài sự đóng góp đóng góp của Phụ nữ, của thanh niên lại còn có cả sự tham dự của một vài cụ già yêu chuộng văn nghệ, không nề hà đường xá xa xôi, đã thân chinh đi đến Tòa soạn, leo lên thang gác, gặp tận mặt Lan Nhi rồi mới trao bài. Rất tiếc các cụ ấy không cho phép Lan Nhi giới thiệu tên tuổi hoặc bút hiệu để độc giả Tự Do biết rõ tính danh. Mặc dù có một số bài đã được chọn đăng trong báo Xuân và một số bài đăng trong dịp Giáng Sinh.

Thật là một khích lệ vô biên đối với Lan Nhi người phụ trách mực Phụ Nữ Một lần nữa. Lan Nhi nghiêng mình kính cảm trước cử chỉ cao đẹp và đầy khuyến khích của các cụ. Ngoài ra Lan Nhi cũng xin gửi lời cảm ơn tất cả các độc giả xa gần, các bạn các em văn nghệ, đã cùng Lan Nhi vui xới và tô điểm cho Trang Phụ Nữ được thêm nhiều bóng hoa quý, nhiều trái lạ...

Trong sự giao tiếp hàng ngày Lan Nhi chắc rằng không thể nào tránh được những sự phiền lòng, hiềm lăm đã xảy ra đủ đó chỉ là những điều ngoài ý muốn Do đó Lan Nhi mong được thông cảm trọn vẹn.

Trước khi ngưng lời Lan Nhi xin dành những những lời chúc tốt đẹp nhất để gửi đến chúc độc giả xa gần, các bạn và các em văn nghệ và xin Thương Xá hãy ban xuống nhiều phúc lành cho độc giả TD để trong lòng mỗi người mãi mãi vẫn là những mùa Xuân như ý và bất tận.

HỒNG VŨ LAN NHI

TRANG 7

**SỔ PHẬN Ô. HỒ-CHÍ-MINH
VÀ VẬN-MẠNG NƯỚC NHÀ**

✿ Những người di cư có hy vọng trở về giải phóng quê hương không ?

Phu Chơn Lương Cương Quan Cung Môn Lam Quan Quốc An	Phúc Chắt Sắt Cười hạo y Diên Chấn am Quan giới Chấn X hô Chấn Hỷ	Diên Thạnh Long Quan Phú Phương các gà Hân Vân 1 sông ran Khúc Hòa Khoa Hòa Hỷ	Quan Liem Chanh Lao Jy Đa La Bié Phú Biang sanh Đa Khổng
Thiệt Mạnh Chơn Bông Chơn Bông Chấn X hô Chấn Chấn Bê rông	Thư Chân Đân Tuân	Thất Hải Hải Hải	Nô Lạc Bôn Bác Jy Cát Phú Sương
12	Ngo	Số Bân Mao Tháng 6 ngày 6 giờ Mão Mộc Mang Chấn Nhữ Cúc Hân Cúc, Cúc Chấn Phú quân Thỉnh Đả Hôn H. Cúc toàn thi Hôn Cúc	82
Bao Chấn Cú Cú Môn Hóa Lạc	Phu Lâm Chấn Bui Juy	Ty	Di Phá Quan Chai Quan Phú Hôn Bông Long Hôn
22	Thần	Mão	Chấn Cú 72
Chấn Hỷ Chơn Long Chấn Hôn Chấn Hôn	Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông	Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông	Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông Chấn Bông
9	Đầu quân 42	52	62

Tuy còn nhiều lý lẽ đoán câu sấm trên chung
tôi không đề ý, ghi lòng làm gì, vì cả hai quan niệm
luận đoán như trên, tôi đều đã coi như những điều

朝雲暮雨復何常
方月金人每渺茫
山而藏玉到深淮見
福月仲天將莫彰
談者言廣澤即此
將欠心特別反良
金玉宮牆鄰富美
名同世間何方

- Chũ 古 cháp chũ 月 th ánh chũ 胡
 - 山 而 玉 瑞
 福 伸 神 伏
 炎 吳

ĐÔI DÒNG, VÀI NÉT ÔN LẠI NHỮNG ĐẶC ĐIỂM

SINH-HOẠT CÁI-LƯƠNG NĂM ĐINH-MÙI (1967)

- * Có những gì đáng ghi nhận từ các đoàn hát đèn tuồng tích, từ soạn giả, đến giới nghệ sĩ?
- * Ngành cải lương thăng hay trầm trong hoàn cảnh chung của đất nước?

INH hình sân khấu cải lương miền Nam, nhìn chung suốt năm Đinh mùi (1967) vừa qua, gồm có những gì?

Về mặt chi tiết lạc nhắc chỉ lý, tường khó mà kể xiết, vì

sinh hoạt cả năm của ngành ca kịch, tính ra, thật là

Ở đây, chúng tôi xin chỉ nhắc lại những đặc điểm những cạnh khía chính mà thôi. Dù vậy vẫn khó để thể hiện «một năm cải lương có đầu có đuôi» Tức là: khi cần lần lượt cùng nhau kiểm điểm những cạnh khía chính ấy, tin rằng trong ký ức bạn đọc sẽ tự nhiên tuôn tự nổi lên các chi tiết nọ kia

Và để đỡ tốn nhiều thì giờ quý báu của bạn đọc, bài này chúng tôi xin trình bày theo lối văn

Đây, chúng ta cùng ôn lại:

Hoàn Cảnh Chung

Năm trong tình thế đặc biệt của đất nước, dù không muốn giới ca kịch cũng không tránh khỏi sự

Địa bàn hoạt động sinh nhai bị rút hẹp dần dần trong các thành thị, các đoàn hát cũ phải «dồn cục» lại, dùng đầu nhau luôn, chia xẻ đến mức

Đường sá lưu thông vận chuyển khó khăn, để gặp trở ngại bất thường, khiến mấy đại ban chẳng mấy khi dám ló ra xa Sài Gòn. Còn các gánh nào nếu đã làm ăn ở một lưu vực sông Cửu Long, thì không tiện lưu diễn lên miền Đông và, ngược lại, các đoàn nào hát ở miền Đông, cũng chẳng mạnh dạn mở neo xuống miền Tây. Thỉnh thoảng, vài ba gánh đi Trung, nếu không vướng trở ngại vận chuyển thì cũng dụng bất lợi dụng đầu hàng chực

Tình trạng giới nghiêm tuy dần dà đã buộc nghệ cải lương phải có mà thích ứng bằng cách hát sớm và vãn trước 24g khuya, nhưng cho đến nay vẫn còn không ít khán giả ở xa đành... ngưng ủng hộ cải lương. Đó là chưa kể các trường hợp giới nghiêm ở một số tỉnh lỵ: lại rai gánh nọ gánh kia bất thình lình phải giới nghiêm trước 10g đêm, là đành không sao mở màn được, hoặc vừa mới dọn

Từ ngày thêm «cải lương TV» số đoàn hát... rên như bông vì đêm nào TV có «cải lương» là cầm băng ở rạp hát... thừa khán giả thấy rõ.

Sân khấu cải lương bớt dần một số kép trẻ em tuổi (vì đi quân dịch): báo hiệu trước rồi đây, các đoàn sẽ thiếu kép hoặc dùng toàn kép già

CÁC ĐOÀN HÁT

Toàn miền Nam, từ Thủ đô đến các tỉnh từ thành thị chỉ thôn quê, trong năm nay, đếm được cả thảy 81 đoàn hát đủ hạng lớn nhỏ và gồm, đa số là hát cải lương một số ít hoặc hát Hồ Quảng hoặc hát bội.

Mấy gánh lớn được liệt vào hàng đại ban: Thanh Minh Thanh Nga, Dạ Lý Hương, Kim Chương, Hương Mùa Thu, Kim Chung I, Kim Chung 6 đều tương đối giữ được bề thế đại ban tuy cũng có xê chuyển dời chút nhưng chỉ tạm thời Trộn năm, mấy đại ban này thường hát tại Sài Gòn hơn là lưu diễn, hoặc chỉ lưu diễn mấy tỉnh lỵ lớn mà thôi.

Nói rõ hơn về sự «xê chuyển» ở đôi ba đại ban vừa kể trên, Một Thanh Minh Thanh Nga, vì phải chia xẻ nhiều lo lắng cho đoàn dân em Dạ Minh Châu mà có một đạo làm như hơi «xuống sắc» dù thể đã cố gắng canh cải, lại khôi sắc như thường.

Một Kim Chương mất dần ba cô đào Thanh Nguyệt, Phương Liên Trương Ánh Loan thành thử hơi giảm đi sức hấp dẫn, tuy vậy, người leo lái đã kịp thời bổ sung bằng ưu thế khác, lại vững trở lại. Một Hương Mùa Thu liên tiếp rui ro xui xẻo,

thình lình «đầu tàu» Thu An lâm nạn, khiến đoàn HMT. lung lay tinh thần suốt thời gian Thu An vắng mặt; Kế Thu An trở về, nhưng đoàn thiếu tướng mới, rồi lại bớt luôn kép chánh Hữu Phước... đoàn gượng lên mãi mà chưa phục hồi phong độ năm ngoái, đang tiếp tục canh cải, hy vọng từ Tết Mậu Thân này sẽ bắt đầu vượt hẳn lên luôn.

Do TRIỀU SINH kiểm điểm

Dạ Lý Hương gặp năm dầy may mắn, chuyển mình hùng hậu, đáng kể là «ăn khách» vô địch hiện tại. Song le, qua mấy vở tuồng lãng nhãng dạo tháng 9-10, người ta không khỏi lo ngại: nếu cứ chọn tuồng bữa bãi, ý thời vàng son, khinh khất già kiêu đó nữa, chắc chắn DLH sẽ tuột dốc mau lẹ.

Kim Chung I vẫn tròn tín nhiệm đối với khán giả trong nền nếp thường trực tại rạp Olympic. Nếu đoàn này mà chấn chỉnh được mấy điểm: Tập tuồng kỹ hơn, giàn cánh chu đáo hơn! chấn dứt tệ trạng lũng đoạn, độc chiếm tuồng tích (vừa bộc lộ từ nửa năm nay) lất

(Xem tiếp trang 27)

THANH HẢI đã thể diễn võng chức trong vở Quách Tĩnh qua tuồng «Lưới Tình» của Hoát sơn Diệp, nên đoàn KC-I ăn khách rất mạnh (tong chuyên trung du).

Riêng anh, nhờ vai này mà anh tin tưởng phong độ cũ đã phục hồi nguyên vẹn.

CHUYỆN THĂNG TRẦM CỦA NGHỆ-SĨ TRONG NĂM MÙI QUA CÁC SÂN KHẤU

* CUỘC ĐUA NƯỚC RÚT ĐI VÀO GTT MÙA 67.

ÉO dẹo rồi một năm qua thật mau.

Hết năm con Dê... để mừng năm con Khỉ chúng ta thử phớt qua, điểm lại, coi sự tiến thoái của giới nghệ sĩ như thế nào?

Trước tiên phải đến bộ «tam xên» HÙNG CƯỜNG — BẠCH TUYẾT — DỪNG THANH LÂM đã hợp tài sức đưa bóng hiệu Dạ Lý Hương của ông bầu Xuân lên

hàng vô địch ăn khách năm 1967.

Đào Bạch Tuyết «ngỗ» kép Hùng Cường dấn dấn hết ga... nên càng lên mạnh — dù hơi ca của «cải lương chỉ báo» vẫn ngọt như hột nào.

Kép HÙNG CƯỜNG từ bao nhiêu năm diễn với «đào lớn» Kim Chung Bích Hợp nên bị «chai»; Gặp được BT xứng đôi vừa lứa nên anh rất hăng ca diễn hết mình, và anh khách lắm lắm.

Kép đẹp DỪNG THANH LÂM vẫn là anh kép tốt mĩ. Từ lâu chưa gặp đất tốt nên bị kẹt, làm anh mất hứng. Về khách DLH anh phải khởi ca, diễn lên quá rớt rớt.

Bộ ba Tuyết — Cường — Lâm còn được sự hỗ trợ của quái kiệt BA VÂN về mặt nghệ thuật nên giờ đây thành những «gương mặt lớn» đã giúp cho ông bầu Xuân hết tiện này đến triệu khác, trọn năm Mùi.

Điểm nổi bật trong năm là kép VĂN CHUNG bỗng trở nên một cây cưỡi duyên dáng và kép trẻ xa lạ HỮU TÀI bỗng dưng dấn dấn vai lẫn vai chánh Hùng Cường, làm ngạc nhiên cho những người hiểu biết về sân khấu.

Kim Loan — Bảo Quốc cũng vọt...

Đào trẻ HCV-63 từ ngày «cải» cải tên KIM LOAN dời ra thành nòng MỘNG TUYẾN coi bộ làm ăn được ra phết!

Hoạt động tân nhạc cũng mạnh, trở thành minh tinh điện ảnh nhờ đóng vài cuốn phim do ngoại quốc quay, cuối cùng nhờ dịp đào tài danh Thanh Nga tạm nghỉ xa hơi trên sân khấu «mẹ» TM-IN mà KL-MT đã về trạm chỗ này.

Rồi cũng thêm cơ hội tốt cho cô nổi bật tên tuổi hơn nữa, ấy nhờ đóng một vai khá hay trong tuồng «Đôi nhân tình khùng» của Hà Triều. Phần đẹp thì năng vắn đẹp thì chỉ cần ca cho thật hay nữa là KLMT sẽ chiếm được địa vị vững vàng đào chánh sân khấu lớn.

Kép trẻ BẢO QUỐC vào năm Mùi... bỗng dấy «thị» nổi dậy Anh lên như thời. Anh đang ở lứa tuổi dầy nhựa sống, ham hát.

Những tháng đầu năm anh còn lạch ạch nghề nghiệp. Tháng 3 tháng cuối năm BQ đi nước rút mãnh liệt, Anh đã thành công liên tiếp nhiều vai trong «Bột biển 2», «Hiệp sĩ mù» và «Những đứa con lai».

Sau khi đi bác sĩ DIT chữa hết bệnh cuồng hòng già dầy hơi ca BQ cố đường lên, ngọt. Bà bầu lờ rai tin tưởng nơi tương lai đứa con trai út này.

Riêng về những hạt gạo cội THÀNH ĐƯỢC, HỮU PHƯỚC, NGỌC GIÀU, HOÀNG GIANG, VIỆT HÙNG, vẫn là những «cây nghệ» cặp đào trẻ THUYẾT LAN TRANG BÍCH LIỆU và kép trẻ PHƯƠNG THANH lên hương thấy rõ...

* Bài của NGỌC-ĐÌNH

Thanh Hải nhún ga... Tấn Tài cố gắng

Danh ca «Cánh buồm Biển Hòa» vẫn là của kép chánh THANH HẢI. Anh có làm hơi của UTÔ 2.

Bắt đầu từ sân khấu Thủ Đức. Về Kim Chương 2 năm anh lên thêm một mớ nghề nghiệp nữa, sau đó, anh là anh kép Nam cao giá đầu tiên về hợp tác dưới băng hiệu — thời đoàn này chưa có nhiều gánh, Anh «Chinh đóng»... chính tây... «sang đoàn 3, về đoàn 4, rồi cuộc tên tuổi Thanh Hải bị chìm lịm luôn.

Tưởng đâu anh đã chịu chết đi rồi.

Song chừng về độ nhứt KC, đóng cặp với đào trẻ

Lệ Thủy, Thanh Hải đã từ từ hừng khởi trở lại.

Chết như: trong dịp vài ba tháng cuối năm Dê... Thanh Hải «trở lại» 2 tuồng cũng là của ngôi bút mĩ Hoát sơn Diệp: Lưới Tình và «Người Về Đêm Hoa Chua» Thuộc loại tuồng chương, tuồng Tàu nên tương đối tương đối

Vai Quách Tĩnh và Mạc thái Điền đã giúp Thanh Hải lấy lại phong độ của ngày nào Anh nhún ga vọt mạnh vào những nóc nhà cuối năm.

LÀN hơi ngọt lịm ngày nay phải kể là kép TẤN TÀI một HCV-GTT 1963.

Trước kia Tấn Tài chỉ hay có câu vô vọng cổ song gần trọn 1 năm qua Tấn Tài ca điệu luyện là lướt, dẻo, dao. Địa vị anh rất nhiều và anh chạy ngang ngửa với tài danh 1 hươu được.

Tuy nhiên vì bận việc «quân binh», thế nên nghề nghiệp Tấn Tài hơn 2 năm qua luôn bị gián đoạn. Dù vậy anh vẫn cố gắng và cố gắng không ngừng để lên tuổi mình đến giờ này còn được vững vàng. Kép... phận sự, một quân nhân, thế mà Tấn Tài còn lấy công tra bầu Long bạc triệu...

Đệ nhất danh ca miền Nam UTÔ TRẦN ÔN đây đây đây, phong độ — dù là tuổi đời đã cao ngạo, Nhưng kép ca tuồng UTÔ đều đi về trước. Để mới biết lần hơi anh kể như về đích.

(Xem tiếp trang 27)

THỂ THAO TRƯỚC THỜI CUỘC

TINH THẦN VÀ THỂ CHẤT trong không khí mới của chế độ hiện tại !

* QUỐC-OLAI *

UA rồi những ngày mưa buồn
âm ảm. Chúng ta đang sống
dưới ánh nắng chói chang và
dọn mình để chuyển sang
những ngày tươi đẹp. Người
thanh niên thời đại thêm sinh

lực, một nguồn sinh lực thứ yếu trong công cuộc
kiến tạo quê hương xứ sở.

Nhưng thanh niên Việt Nam đang hướng về
đâu ? Và đang nhăm vào công tác gì để đẩy mạnh
sinh lực quốc gia ?

Đây là trách vụ, là bổn phận của mỗi người,
của các đoàn thể có nhiệm vụ hướng dẫn thanh
niên trên con đường kiến quốc.

Những yếu tố cấu tạo người thanh niên trở
nên phần tử ưu tú của quốc gia không phải chỉ bao
gồm trong phạm vi người công dân thường nhật,
mà cần phải có một phương châm, một phương pháp,
hơn nữa, là một lý tưởng.

Ấy, chúng tôi muốn nói : Sống cho ra sống.
Muốn sống cho ra sống, người thanh niên
không thể bám lấy nếp sống phóng túng, bừa bãi,
tàng tích bao thế hệ phong kiến, thực dân, mà
người thanh niên cần phải trui luyện tinh thần và
thể chất trong không khí mới của chế độ hiện tại.

Người thanh niên mới phải khỏe và mạnh.
Người thanh niên mới phải có lý tưởng chọn
thành

Người thanh niên mới nên xa lánh những lần
sống xa hoa trụy lạc.

Người thanh niên mới phải tận dụng khả năng
phục vụ cho dân, thiện mỹ để đẩy mạnh công tác
thường xuyên.

Người thanh niên mới nhất định không bị
dẫn dắt vào con đường bị quan yểm thế.

Cái đẹp của người thanh niên hiện đại không
chỉ bao gồm trong một thân thể lực sĩ.

Cái đẹp của người thanh niên hiện đại còn phải
có tư chất đạo đức, một bản năng quả cảm, sẵn sàng
gánh vác nhiệm vụ khi quốc gia cần đến.

Ngay từ bây giờ, chúng tôi tưởng, người
thanh niên nên tạo ngay cho mình cũng như cho
đoàn thể mình một năng lực khác hẳn năng lực thời
qua. Năng lực ở đây, chúng tôi muốn nói, là cả
một tác phong vừa đạo đức vừa cường tráng để
phục vụ quốc gia, dân tộc.

Chúng ta hãy cố gắng gạt bỏ những quan niệm
và thành kiến sai lầm, chúng ta triệt để tự giác.

Những ý kiến bốn phương sẽ vạch trần những
cạm bẫy sa đọa thanh niên của những người vô
trách nhiệm, vô liêm sỉ, những con chiên ghê của
xã hội.

Hãy lật tẩy và khai trừ một số thanh niên tay
sai và phá hoại, dâm dục, bệnh hoạn, căn bã của
tập thể. Hãy chính đốn hàng ngũ, đoàn kết, nói lên
tiếng nói của mình :

Sống cho ra sống.

PHÒNG TRƯNG BÀY XE

NGUYỄN - HỮU

2A Phan văn Trị 2A GIADINH

Mua-Bán-Đổi-Gửi bán đủ các loại xe mới cũ

CHÚC MỪNG NĂM MỚI

Glám Đốc

NGUYỄN HỮU SỬ

ĐỂ KÍNH TẶNG HƯƠNG HỒN MỘT TIỂU THUYẾT GIA TÊN TUỔI :

CỦ HỒ-BIỂU-CHÁNH

MỘT CHIẾN SĨ TIỀN PHONG TRONG CUỘC CÁCH-MẠNG THỂ-THAO THỜI PHÁP THUỘC

Cách đây có những 40 năm trời, lúc bấy giờ
phong trào ban hành ở miền Nam nước Việt đang
hồi sống mạnh và tất cả các đội ban hành từ giã đến
chờ không, từ Saigon đến tỉnh, đều hoàn toàn
"nằm" dưới sự chỉ huy của Tổng cuộc Túc cầu
Nam kỳ (F.C.F.A.)

Ban quản trị Tổng cuộc Túc cầu Nam kỳ gồm
thành phần hầu hết là người Pháp. do đó, họ mặc
tinh thần, không một đội cầu nào muốn hoạt
động mà không chịu đặt mình trong điều lệ khuôn
khô của họ nếu ra.

Nếu có một hội toan đứng ngoài hệ thống điều
khiển tổng cuộc túc cầu Nam kỳ, thì hội ấy sớm
muộn gì cũng phải sa lưới vì bị gán cho là chống đối
Thời bấy giờ nói đến chống đối không khác tự gây
vạ vào thân, sự trừng phạt sẽ tiếp theo sau đó khó
lượng nổi

Hội Giadinh, một hội kỳ cựu nhất của người
Việt Nam cũng không thoát khỏi ràng buộc bất nhon
thất đức ấy.

Là một thành phần hầu hết thuộc giới có học,
đoàn Gia Định có căn cứ chịu đựng.

Nhưng, ở đời, bất cứ ở địa hạt nào, con
người ta cũng chỉ "chịu" có giới hạn mà thôi.
Thế nên, cái gì phải đến đã đến,

Sân vườn ông Thượng vào một chiều

Vào một chiều nọ, sân ban vườn Ông
Thượng (Tao Đền) lổm cuồn một số khán giả rất
đông vì hôm nay có cuộc gặp gỡ giữa Gia Định và
Cercle Sportif Saigonnais.

Trận đấu vô cùng gay cấn và không tránh được
dụng chạm và đáng kể nhất là sự dụng chạm
về tinh thần. Thế rồi sau cuộc gặp gỡ này, hội Gia
định có thái độ cương quyết khoát áo ra đi từ gia ban
quản trị túc cầu Nam kỳ.

Hương ứng tinh thần của đoàn Gia đình, nhiều
đoàn khác cũng khẩn gởi tách khỏi hệ thống đàn áp
kia để sau đó thành lập một Tổng cuộc khác lấy tên
là Tổng cuộc thể thao Annam (CIA) trụ sở đặt ở
sân Mayer.

* ANH-VIỆT *

Do đâu có sự dứt khoát tách rời ?

Chúng tôi xin nói mau rằng lúc bấy giờ nhà
văn Hồ Biểu Chánh, một tiểu thuyết gia tên tuổi,
đang cầm vận mạng hội Gia đình. Chính cụ Hồ
biểu Chánh là người đầu tiên chủ trương sự dứt
khoát và tách khỏi Tổng cuộc túc cầu Nam Kỳ.
Hương ứng ý kiến của cụ, có những ông Trần văn
Khá, Nguyễn đình Trị, Lê văn Thơm, Huỳnh minh
Châu.v.v...

Những bước đầu gặp nhiều trở ngại, tưởng
đầu đã thất bại làm hư cả bao nhiêu ước vọng của
giới ham mộ phần uất, nhưng với lòng nhiệt thành
chí cương quyết, Tổng cuộc Thể thao An nam càng
lúc càng vững như là sau khi được sự gia nhập

(Xem tiếp trang 31)

THÁNG 5-1930 - TÀU ANDRÉ LEBON TÁCH BẾN SAIGON MANG THEO

MỘT PHÁI ĐOÀN XE ĐẠP VIỆT-NAM

GỒM 10 TAY ĐUA NHẮM THƯỢNG - HẢI TRỰC CHỈ

☆ Việt Nam thu hoạch thành tích tốt đẹp trên vòng chảo trước danh tài
các nước Ý, Nhật, Triều Tiên, Trung Quốc.

✱ Saigon giờ đây còn thiếu một vòng chảo là đáng buồn thật !

Phong trào xe đạp xứ này đã trải qua nhiều giai đoạn. Ở mỗi một giai đoạn là một "hạng" người
lèo lái. Có đó, sự tiến bộ hay thoái bộ đều một phần lớn, do ở "tinh thần" hạng người kẻ trên.
Nếu hạng lèo lái thuộc thành phần am hiểu xe đạp, có thiện chí thì phong trào sẽ mạnh, ngược lại,
thì bộ tài. Hoạt nhiều mà động ít. Tất cả sự thật là vậy đó.

Trở về thuở xa xưa

Lúc bấy giờ vào tháng 5 năm 1930 tàu André
Lebon tách bến nhà Rồng, mang theo một phái đoàn
xe đạp VN gồm 10 tay đua tên tuổi.

Tàu André Lebon nhằm Thượng hải trực chỉ.
Mười tay đua VN, trong đó có Nguyễn văn
Thiên (Maurice Thiên) thuộc hạng người có trình
độ văn hóa căn bản, tiếp theo là Võ vĩnh Nhơn Võ
vĩnh Lợi, Lê văn Lượm, Chín Lang, Trần Thịnh,
Quan văn Thạch tự Xôi, Đặng văn Khá tự Nhiều,
Nguyễn văn Cồn, Nguyễn văn Nở.

Hiện ngang trên vòng chảo

Thượng Hải

Phái đoàn tay đua xe đạp Việt Nam đã hiện
ngang trên vòng chảo Thượng hải.

Trước danh tài các nước Ý, Nhật, Triều tiên
Trung Quốc, những Nguyễn văn Thiên (Maurice
Thiên, Nguyễn văn Cồn, Lê văn Lượm tỏ ra vô
cùng lỗi lạc, hạ địch thủ như lấy đồ trong túi.

Đoàn Việt Nam toàn thắng, đoạt giải quốc tế
Thượng hải một cách oanh liệt.

Nguyễn văn Thiên về nhất trong cuộc đua
nước rút. Nguyễn văn Cồn, Lê văn Lượm thắng
cuộc đua Hoa Kỳ.

**Hiện ngang bao nhiêu, ngoài hiện
bấy nhiêu**

Thành phần tay đua sang Thượng hải năm
1930, giờ đây hầu hết, nếu còn sống, tuổi đều quá
lục tuần.

Nguyễn văn Thiên đã chết. Võ vĩnh Nhơn
thi thường gặp ở Saigon, Lê văn Lượm cũng khỏe
mạnh, ông Nhiều thỉnh thoảng còn được đường Saigon
Vũng Tàu và báo hại nhiều bà lão "lề" mắt.

ĐẠO HẠNH

Nguyễn văn Nở giải nghệ từ lâu. Nguyễn văn
Cồn thì siêng đạp lắm, chỉ tiếc xưa kia anh Tư Cồn
hiện ngang bao nhiêu, bây giờ anh... ngoài hiện
bấy nhiêu. Anh sống nghề sửa xe đạp và đất dụng
vô của anh là vỉa hè của thành phố, ngã tư Nguyễn
Trung Trứ và Pasteur (Saigon).

Tại sao không vòng chảo ?

Anh Tư Cồn thường nói : tại sao Saigon không
có một vòng chảo đua xe đạp ?

Vòng chảo để được mặc dầu tay đua cần gan
lỳ và đầu óc.

Khán giả xem đua trên vòng chảo mới thích
và từ thích sẽ tìm hiểu xe đạp nhiều hơn. Rồi càng
hiều thì càng hoan nghênh ủng hộ.

Anh Tư Cồn giải thích hàng say khiến một
anh nữa cũng thường được gọi là Tư Cồn nhưng tên
thiệt Nguyễn thành Long, hương ứng và tha thiết
phải chỉ Saigon có một vòng chảo để anh em mặc
tinh bay lượn.

Như là trong tình trạng chiến tranh của nước
nhà, anh em đi được bên ngoài xe các loại đồng
nghệ, khó chạy, và khó nhằn mạnh bàn đạp
theo ý muốn.

Lại nữa ở những cuộc đua tranh vô địch các
hạng hoặc lão tướng, thường tay đua bị kiệt và phải
"nhịn" nên lắm lúc kết quả chung cuộc sai bét.

Đua trong vòng chảo, Tổng cuộc còn có dịp
bán vé vào cửa để dành, tay đua do đó cũng "ảnh
hưởng" ít nhiều, mầm non cũng đông và mầm già như
Nguyễn thành Long, đã từng đoạt chức vô địch lão
tướng, lại càng dễ bề lôi cuốn thêm những lão tướng
khác. Già trẻ khỏe mạnh.

PHỤ NHÂN MÙA XUÂN

DẰNG em nhỏ của tôi như bây chim gặp bác tuổi thơ ngày của chúng bị chiến tranh cuốn hút vào đau thương, bị bom đạn vùi lấp trong biển máu. Tôi vắt gói hành trang lên thêm nhà, chạy đến ôm hết đứa này qua đứa khác. Mấy năm rồi như đoạn tuyệt quê hương, bây giờ tôi mới gặp lại những kẻ thân yêu còn sống sót.

Tôi véo thật đau vào gò má mọng sữa của em Trọng, cắn mạnh lên vành tai của em Phước đến khi nào chúng la hoảng mới bớt thương. Thăng Trình lớn cõ lên một bức, tết này là nó đã đủ mười tám tuổi rồi đó. Tôi nghiến, nó sinh ra để biết cầm thù, để nghe mùi da thịt cháy. Chưa bao giờ thấy hòa bình phải không em? Mẹ tôi cắt gói hành trang vào phía sau bàn thờ rồi trở ra ngồi phệt xuống khung cửa mếu máo khóc. Mẹ tôi già quá rồi, già hơn tôi tưởng từ lâu nay.

Tôi quên hết thành phố, trí óc tôi không trở lại được một chút đèn xanh đèn đỏ nào cả, tôi nằm dài lên tấm phản thơm mùi mốc ẩm quê hương. Một vài năm xa cách, bây giờ tôi lại thấy thương yêu vô tận. Tôi thương hết tất cả, thương từ những cái bẻ bẻ đi, thương những mái tranh tan nát vì bom, thương nắng, thương mưa, thương cha, thương mẹ... không còn gì mà tôi không thấy thương. Tôi nằm giữa, hai chân thông xuống đất chao qua chao lại, hai tay giang rộng thoải mái trên phào gỗ. Nhẹ nhõm vô cùng. Mẹ tôi kể chuyện này qua chuyện khác cười có mà khóc cũng có. Mấy đứa con tôi rít chạy loảng quỏang, chốc lâu chứng chêm vài mẩu chuyện nghe vui vui nhưng cũng thật buồn thương tới đỉnh.

— Tết này con về được mấy ngày? Mẹ tôi hỏi như van lơn. Tôi không biết trả lời ra sao. Từ khi chiến tranh bắt đầu bùng dậy, mắt tròn diện vuông nhất đã tràn qua quê tôi.

Vùng giới tuyến ngợp lửa từ Trung lương Gio linh đến vùng biển Triện Phong. Hải lang ngựa ngút cháy. Định đề yên được đánh tốc lên, thành phố, phía bên này kháng cự đánh trả lại. Thăng hay bại người dân đều đau khổ, gia đình tôi theo chủ bác bỏ làng chạy tản cư. Tôi cũng thua em Phước thăng Trình công em Trọng cha mẹ tôi tài để lại vật. Chỉ tôi mới lấy chồng, anh tôi chết trong trận Đồng Tháp trước đây.

Bước từng bước tiến từng đoàn đoàn người tản cư cúi mặt lờn dưới vùng trời gọi của từ ly. Thoát khỏi miền khổ ải, gia đình tôi lên tỉnh ở tạm với nhà chị Phúc con bác ruột. Mấy ngày đầu khổ lắm, hy vọng rồi sau này sẽ đỡ hơn.

Mẹ tôi bắt đầu đi gánh nước thuê, cha tôi đi làm phu sò Mỹ, tôi tiếp tục học và dạy cho mấy đứa em nên người. Có đồng ra đồng vào, gia đình tôi thấy tạm ổn trốn thân. Nhưng, bất ngờ đêm gần cuối năm 1964, địch pháo kích thị xã, cha tôi chết thương trước cổng sò làm vì đêm đó đến phiên ông trực cửa!

Khi mặt trời trở lại, tôi vực xác cha tôi về giữa đường phố có nhiều tiếng la khóc. Mẹ tôi xóc hai chân gặp gậy của cha tôi và bỏ lên ở đằng sau người chồng cầm nĩa. Nhìn cảnh đó, bọn em tôi khô hết nước mắt. Chúng bùng mặt bất tỉnh rồi trở thành pho phác như những kẻ mất hồn từ muôn năm sống lại.

Chiều ba mươi, tôi tải xác cha về bằng khoang thuyền trần trụi. Cha tôi đắp chiếc chiếu nằm ở giữa, mẹ tôi và hai đứa em ngồi phía dưới chân. Mặt cha tôi đã hơi phù lên, màu da tím sẫm lại. Tất cả đồ đạc cha tôi khênh vác tản cư trước đây nay tôi lại chở về hết. Chú Khôn chèo sau lái, tôi trước mũi. Thuyền lướt rất khó nhọc vì mưa và gió tại ngược chiều. Gió thổi về mùa rét không chịu nổi, cái lạnh cắt từ trong xương cắt dần ra da thịt. Có mặc bao nhiêu lớp áo rồi cũng thế, hai hàm răng vẫn đánh vào nhau lớp lớp như thường.

HUYỀN ANH

Cây thánh giá vẫn giữ nguyên vị thế cũ ở trên đầu cha tôi. Hai cây nến trắng đã bị gió thổi tắt từ lâu.

Con sông Thạch hân về mùa mưa nước dâng lại láng. Tôi mệt là người nhưng vẫn cố gương lấy mái chèo đều đều theo nhịp chèo. Ngày mai đã là mùa Xuân rồi mà luôn nay đông tàn chưa hết. Mưa gió tiếp gió mưa, trời Quảng trị không khi nào thấy vui lên được.

Tôi ngoái cổ nhìn lại đằng sau, mẹ tôi vẫn gục đầu lên xác cha tôi. Thăng Trình lấy tấm nylon ngồi che hai em Trọng và Phước. Thấy chúng nó run tôi thương quá, nhất là em Trọng nếu cảm bệnh thì khôn. Quỳnh qua mấy đoạn sông dọc bờ thôn đầu kênh Đại Lộc, con thuyền chở xác đang đi vào khúc ouden thuộc nhất. Ngã rẽ vào quê tôi đó. Đoạn sông này trước đây tôi vẫn ở trường tắm với bọn thăng Dưng, thăng Phiếm. Chúng tôi moi đất vét tận đáy vực về bắt chim từ huyết thời suốt ngày.

Sau này thấy xe tăng thiết giáp về càn địch, thăng Phiếm có bắt một chiếc na ná gần giống, nhưng tôi với hân treo lên mán xối phơi chưa khô thì phải chạy giặc.

Thuyền cập bên thôn Dương từ chàng vạng tối, nhưng dơ mền gần khuya thì xác cha tôi mới được khênh vào nhà Bà con xóm làng đến thăm không được mấy người vì phần thì khuya khoắt sợ giặc, phần thì lễ Tết lễ dứt nửa.

Cha tôi nằm thẳng tắp dọc tấm phản ở căn giữa. Thờ kháng chiến, ông nói tôi bị Việt Minh chèo dút đầu cũng nằm chính giữa này. Cái đũa được lấp lại sát vào cổ rồi đập vào lên cũng giống như cha tôi bây giờ. Chiến tranh không biết đầu yên, đầu loạn. Nếu cha tôi chịu nghe lời mẹ tôi đưa gia đình về quê từ lâu thì có lẽ cha tôi đâu có chết? Làng xóm kéo nhau về cả rồi, nhưng cha tôi không chịu trở về.

Ông nói về làng mất an ninh và lại khó làm ăn. Ở trên này làm thuê làm mướn gì cũng được cho qua ngày và lại có trường mặt cho mấy đứa em tôi theo học.

Rồi trong khoảnh khắc, xác cha tôi vẫn nằm đó thì Tết đến rồi thật. Mẹ tôi ú rú ngồi tựa lưng vào cột nhà, hai đứa em tôi ngủ yên từ bao giờ. Tiếng súng của đơn vị Nghĩa quân đóng ở xóm trên nổ ròn rã, tôi biết họ thay pháo giao thừa. Giao thừa, giao thừa là cái khi mẹ gì?

Thời buổi này mà vẫn có Tết à? Mấy đứa em tôi rét căm căm, áo quần rách tươm hết, phần dúi, phần lành mà cũng bắt nó mừng Xuân à? Và cha tôi, ông có nghe gì không? Tiếng nổ đó, cái tiếng động giết ông bây giờ người ta đem ra để chào mừng sự sống. Tôi quay mặt ra đêm trừ tịch, cố không nhìn vào đồng thịt sắp rửa thối của cha tôi để không mất tim nằng Xuân đến.

Có gì đâu? Có gì đâu. Xuân là gì? Quê hương tôi đâu cần Xuân đến, dân chúng tôi cần ăn no, cần mặc đủ, cần yên ổn hạnh phúc gia đình tôi, anh em tôi, bà con cô bác tôi đều cần tự do hơn cần Xuân, cần mẹ hơn cần mẫu. Xuân ơi, Tết ơi, xác cha tôi đó, các em tôi nằm kia và quê hương tôi đây, tất cả chúng tôi đều phủ nhận mùa xuân. Hãy đi đi đi về những miền có người đã vàng máu đỏ nhưng không biết Việt Nam đau thương.

Và mùa Xuân đi thật, đám tang cha tôi đưa vào ngày mồng Ba Tết. Nghĩ cũng may Phước cho mấy đứa em tôi, nhờ sự ra đi vĩnh viễn này của cha tôi mà chúng nó được bộ áo quần mới đón Xuân. Thăng Trình không nói gì, nhưng con Trọng và Phước có lẽ khoái tý lắm. Bọc hân kéo vật trước đó vật sau, sờ sờ tay lên vàng khăn suốt cả buổi cầu kinh. Ít nhất chúng cũng khỏi mang mặc cảm thua sút với bạn bè đồng tuổi.

Con Bạch, con Đăng và mấy đứa con chú Đình đều có áo mới cả. Chúng nó tung tăng chạy đi mừng từ từ khởi sáng. Ngày trước khi tôi còn nhỏ, suốt đêm nằm chờ sáng mồng một để đi mừng tuổi quanh làng. Vào nhà nào, vòng tay thật tròn trước ngực rồi nói: "Con mừng tuổi bác a!". Đi nói một vài như vậy thì thế nào cũng có tiền bỏ túi. Cái lễ đó truyền từ đời trước đến đời sau ở vùng quê tôi như vậy.

Hồi anh tôi chưa chết, anh tôi kể ngày nhỏ của anh tôi người ta che tiền đồng tiền xu nhiều quá xâu từng chuỗi vắt đến đứt hơi lơn. Lúc này hầu hết vì chiến tranh, nhà nào cũng nghèo túng nên mấy cu li lì xì cho bọn trẻ.

Nắng Xuân chừ lên ấm rồi cái rét mùa Đông đã chìm về hỏa ngục. Quê tôi bắt đầu sống dậy mãnh liệt hơn, trai tráng trong làng họp nhau thành lực lượng, già trẻ nam nữ cùng bắt tay đứng dậy.

Thôn Dương đã vươn lên trong đau khổ bỏ hết xích xiềng của sợ hãi, dân đồn tre làm rào, đào hầm xây phòng sự chiến đấu. Lần này mà thua thì muôn đời nó lệ! Song phương với việc bác về an ninh ấp, vấn đề giáo dục cũng được đẩy mạnh. Mấy

(Xem tiếp trang 12)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

NHÀ BUỒN MÁI MÂY

ĐẠT - THÀNH

668 Petrus Ký bến xe Minh Trung Saigon—Đà Lạt

KÍNH CHÚC QUÝ VỊ
MỘT NĂM ĐẦY HẠNH PHÚC

NHÀ SÁCH LAM-SƠN

144, đại lộ ĐỘC LẬP — ĐÀ NẴNG

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

— Qua đề nghị một giải pháp hòa bình là cứ chữ «Bố» đưa nào làm súng đạn và «lát tít» lên...

PHỦ NHẬN MÙA XUÂN

(Tiếp theo trang 11)

đưa em tôi trở lại kiểm thử trường làng. Thế là đồ cho tôi một gánh nặng!

Buổi sáng cùng đi với anh em Dân quân tự vệ lên Quân lương súng, tôi gặp bác Ngọc.

Bác bảo rằng giờ trong giòng tộc chỉ còn tôi hiểu biết, nếu tôi viện có này lẽ nọ để ở nhà bỏ bê sự học thì chẳng những thiệt thân mà còn bất hiếu với cha ông nữa. Thật ra bác Ngọc không hiểu rõ hoàn cảnh tôi, ban đêm đi gác gác, ban ngày tôi vừa đi học vừa đi dạy tư nuôi mẹ và các em khôn lớn. Thời vận như thế này thì biết làm sao. Mà nếu đi học, tiền đâu? Cha tôi chết không có cái thòm nên thân, các em tôi ngày Xuân rách rưới! Và mẹ tôi... và mẹ tôi... nước mắt tôi chảy ra khi tôi nhìn bác Ngọc.

Sau chừng vài tháng, bác Ngọc từ Saigon gọi ra hai lá thư liên tiếp bảo tôi vào bác nuôi ăn học. Tôi bị rịn với mẹ già và em gái không thể đi được. Quê tôi đây, có chiến tranh, có chết chóc và cừu hận, có muôn ngàn nỗi thống khổ lao lung, nhưng tôi không thể xa nó dù một giây một phút, tôi không thể bỏ lại đằng sau bờ tre, quên đi giếng ngọt.

Mẹ tôi, các em tôi, mồ mả cha ông tôi, tháp chuông kia... tất cả để u quyền buộc vào gót chân tôi. Tôi học lên nữa để làm gì? Chiến tranh, biết ở đâu là sống, đâu là chết! Sau hai bận dịch về bất thanh niên vùng an gia, mẹ tôi thương tôi nhưng vẫn ép tôi đi. Làm sao tôi xa thôn Dương được. Làm sao tôi bỏ hẳn nơi đây khi nỗi khổ là kẻ đồng hành thiết mật trong cuộc sống của tôi.

Lại bác phước cho gia đình tôi, anh Huy chồng chị tôi bị chết trong trận đánh vùng của gần quảng trị. Chị tôi mới sinh được bé Quì chưa đầy năm tháng. Ngày đưa xác anh Huy chỉ có tôi đi thăm được vì đường xá khó khăn lắm, VC phá đường đất mìn bản thành khách thường xuyên nên mẹ tôi không thể đi che. Nếu đi đông chỉ có mệnh hệ nào thì sao! Sau khi đơn vị tôi về mồ mả cha ông rồi chị tôi bán nhà cửa, thu xếp về quê về.

Anh Huy người Bắc đi cư một mình nên khi anh chết chị tôi không còn ai nương tựa ngoài mẹ tôi và anh em chúng tôi. Trước đây cha mẹ tôi được già cho anh Diệt người làng kế cận nhưng chị tôi bảo không chịu nổi cảnh làm dâu. Nay lấy anh Huy rồi làm vào cảnh này, chị tôi bỗng cháu Quì về thật tội nghiệp! Suốt đêm gặp nhau, mẹ và chị tôi ôm nhau khóc cho đến khi trắng lặn mới thỏa mãn ức phiền muộn.

Mẹ tôi già đi rất nhanh, nay có chị tôi về nên bà đỡ đi một phần. Ngày ngày bế cháu ngoại ra ngõ đứng nhìn tàu bay phản lực bắn ở thôn trên, mẹ tôi thở ra rồi lại nức nở cho đỡ buồn. Bé Quì cười tít mắt nhưng không có một cái răng nào để làm đáng. Những ngày lo sợ cú pháp phòng đến rồi đi, đến rồi đi. Những thôn gần nhất đã bị địch về cướp phá, chém giết. Còn thôn tôi? Mẹ tôi lo cho tôi lắm, nhưng biết tính sao bây giờ!

Và dịch về thất, chúng tấn công thôn Dương. Lê Văn, xối xả quét đạn vào thôn chúng tôi. Từng tràng oai pháo kích chớp nỏ. Bêm kinh hoàng đến thật sự rồi đó. Mẹ tôi lún sâu dưới phản gỗ cầu nguyện, mấy đứa em tôi khóc run. Thăng Trừng đánh mô bảo động và tiếp đạn cho tôi. Nhờ ý chí kiên hùng đó, thôn chúng tôi đã đẩy địch ra vòng loại để nhờ pháo binh Quận và Trung đoàn tiêu diệt. Trời bắt đầu sáng, tôi ném khẩu Carbine xuống đất bùng mặt nhớ đến cha tôi! — Mẹ tôi ôm tôi khóc, khóc thật nhiên! Không ai chết cả anh em chúng tôi mừng và vững chí hơn. Ngụy tra đạo. Tôi chỉ huy một số thanh niên sửa lại mấy dây rào chiến lược bị địch đốt thì thư của Bác Ngọc lại đến. Như con vật đã một lần sa lưới, mẹ tôi sợ lắm bà nắm vào cơ hội này để cố tổng xuất tôi đi. Mẹ bảo đã có chị tôi giúp việc nhà rồi, và lại tiền từ tất cả anh Huy vừa lãnh được nên khỏi đói khát. Mẹ sẽ lo việc lật vạt, giữ cháu Quì; chị tôi buôn bán. Còn tôi, điều, mẹ mong muốn là tôi phải đi ngay!

Lần đầu tiên ghé Saigon, tôi như con thú lạc rừng. Giữa đô thành hoa lệ đó, tôi ôm niềm thương nỗi nhớ về một quê hương lửa khói mịt mù. Tôi không quen ai, không biết ai, Cuộc sống của những người chung quanh tôi đều xa lạ, tôi nhìn họ như không phải thứ người cùng giống. Ừa cũng giống sao được khi họ không biết thế nào là chiến tranh? Có những thằng nói với tôi nên tìm biết Saigon, nên ăn chơi nên nhây nhót nên làm chuyện tình ái vì nghĩ làm gì đến chiến tranh, nó là của Mỹ và Cộng sản! Tôi nghĩ đến Cha tôi nằm trong khoang thuyền gió lộng, tôi nghĩ đến mẹ tôi gục đầu trong khiếp đảm, tôi nghĩ đến em tôi chỉ mười mấy tuổi đã ôm súng thay ở ngoài kia bên giới tuyến. Họ đều là người Việt Nam tại sao nhưng vào vòng chiến? Bây giờ tôi lạc loài và đáng tởm. Đời chó má thế đấy, có những lớp người nặn máu tìm mình viết chữ an ninh hạnh phúc cho thằng khác đọc để cười.

Tại sao Thượng đế bắt đất nước tôi đau thương? Tôi đặt những nghi vấn cho mình trả lời những lần thấy đơn độc. Nhưng câu trả lời chưa có đoạn kết thì cuộc thế cuốn trôi tôi vào giòng lam lũ. Những vụ chính lý, đấu tranh thay đổi thế chế lan ra mãi mãi. Không bao giờ thấy yên vui. Bác Ngọc tôi không hiểu có tham gia cái gì đó nên đã bị bắt. Tôi nghĩ nếu cho rằng đất nước này cần phải có một nền dân chủ chân chính thì cũng nên chấp nhận những kẻ đối lập như tấm gương xét soi kết quả hành động mình. Việt Nam này đời đời rất nhiều bàn tay góp lại, bàn tay khởi từ nhiều khuynh hướng, nhiều tư tưởng, khác nhau nhưng cùng đi đến một mục đích cuối là chấm dứt chiến tranh. Tôi đã nghe nhiều thư người đọc tuyên ngôn, tôi đã thấy những chàng ngời trên những tấm thanh thờ sự khổ ải của đồng bào. Chúng nó là ai có biết không? Mẹ tôi có biết không, em tôi có biết không? Làng xóm tôi, những cuộc di cư vì đại những lần ra đi biệt biệt kia làm sao bọn người đó hay biết?

Nghèo đói, rừng quẩn, đau buồn, tôi mất bác Ngọc nên phải tự sống một mình. Đã mấy năm rồi tôi làm đủ nghề nghiệp. Từ gác công vũ trường, trực điện thoại tư sở, dạy kèm trẻ em, rồi theo nghề cầm bút. Tôi chết đi một phần tương lai và mất đi một khúc thơ sự rung cảm. Có lúc tôi cầm thù cả tôi sau khi cầm thù tất cả. Bây giờ, với nghề cầm bút tôi viết gì nói gì đây? Bất lực!

Nói lên những bất công xã hội chẳng? Vô ích vì phải chấp nhận phi lý, nếu không có phi lý sẽ không có cuộc đời. Tôi ngập lún với trùng trùng tui nhục để kêu hành tự thấy mình lớn lên trong nỗi thống khổ VN. Có lẽ nhờ nó, tôi được kết hợp với nỗi khổ cùng của cha tôi, của mẹ tôi, của anh em làng xóm tôi.

Cuộc chiến thảm khốc còn kéo mãi, những thằng Đoàn trưởng Hạng chết cả rồi, và hôm nay tôi nhận lệnh động viên.

Tôi đưa tay ký không cần đắn đo. Hãy liệu cái chết để giữ lấy được sự sống, tôi nghĩ thế và tôi phải làm thế khi còn ở quê chúng tôi đã nghĩ đến cái chết mới được sống an sau bao lần tưởng như hấp hối. Tôi biết ở đâu rồi cũng có phi lý dù vũ trường hay quân trường. Nhưng lúc này không phải để nghĩ đến phi lý của cuộc đời mà tôi phải nghĩ đến việc trở lại thăm quê.

Mẹ tôi, em tôi, những bờ tre giếng mát, những thân ái xa xưa sống lại. Và cha tôi... ngày Tết rồi đó, tôi trở về không mong gì tìm thấy con đồ đưa xác, không mong gì nghe những trận cuồng phong; nhưng để sống lại một lần nữa.

Và bây giờ tôi nằm đây trên tấm phản gỗ ngày trước cha tôi nằm này để nghe mẹ tôi kể chuyện quê hương. Thăng Trừng, thăng Ngải, chú Phương câu Luyện đều chết cả rồi.

Lúc này khổ lắm con a. Trung lương, Gio Linh đi cư lên vùng Cam lộ hết! Làng mình bị nó nhòm ngó hăm he luôn. Thăng Trừng vác ra mấy xâu lựu đạn, mấy quả mìn định hướng. Bài học hằng ngày của hắn đó. Nó bảo tôi đến trình diện Bác Hương, thôn trưởng, để nhận súng chia phiên gác.

Tất cả mọi người trong thôn tôi lúc này đều có bồn phân giữ an ninh. Khách đến thôn phải nhận vũ khí chiến đấu, nhận phiên gác để thấy đêm là kẻ thù trước hết. Ở đây mỗi lần tắt mặt trời, dân làng thấy bóng đêm đáng tởm quá vì nó đang từng với Cộng Sản từ thù. Trong lúc đó ở Saigon người ta nhìn những con đường có nhiều bóng đèn là vùng của tình ái, của yêu đương.

Chiều cuối năm đồ xuống rồi thật, tôi leo lên tháp canh nhìn cảnh tàn đông trên vùng trời có hai miền tui nhục của quê hương tôi.

Qua khỏi cánh đồng thôn Gia độ là đến Trung lương. Dưới kia xa xa là đồi cát trắng dọc bờ biển. Hồi an chạy suốt đến cửa Tùng, Gio Linh. Bờ Bắc ở bên kia, tôi thấy rõ lắm. Trước đây tôi có thể đứng ở độ cao này nhìn ra lá cờ hai miền bay trên cầu bến Hải, nhưng nay tan rã rồi. Trung lương và Gio Linh trở thành biển lửa. Mười mấy ngàn người bằng bề nhau tìm miền đá sỏi vùng thung lũng Cam Lộ để định cư chui rúc như bầy chuột đồng, sống nheo nhóc với bao nhiêu bệnh tật. Những trận mưa nắng khôn cùng không làm họ chấy lòng bằng thương nhớ quê hương. Khi còn ở Đại lộ Nguyễn Huệ, Lê Lợi, ngồi trong những vũ trường tôi mong về quê tôi, nhưng bây giờ đứng đây, nhìn những đoàn B52, những chiếc pháo lực nhúc lên nhúc xuống trước mắt, tôi mơ giữa? Khó lên ngàn ngạt che cả một khoảng trời mây gió. Rồi ngoài kia nữa những đồi 40, những Cơn tiền, những đồi 183! Tôi nghe được từng chuỗi dài pháo kích tập thể. Tiếng đạn từ phương đó vọng về lav đồng cả căn gác chòi cạnh tôi đang đứng.

Mặt trời ối đỏ cả một vùng cảm địa tôi huy xuống nhìn từng hàng dài chiến lũy, ở đây tất cả mọi người đều tham chiến.

Mẹ tôi giữ kíp nổ cứu hai quả mìn định hướng điều khiển bằng điện. Thăng Trừng khâu garat và bon kia, mỗi thăng canh chừng mỗi hướng. Đêm ba mươi rỗ cửa, tôi co ro ôm súng ngồi cố tìm một đốm sao. Tuyệt nhiên không thấy có. Mẹ tôi và mấy đứa em bịt kín cây đèn dầu lửa nhét vào góc tường để đọc kinh cầu nguyện cho cha tôi. Đêm vùng quê tôi không có ánh sáng, người ta cầm thù bóng đèn nhưng phải chấp nhận nó để làm đường tàu thoát.

Đèn trong nhà phải vận rất mờ hoặc che kín chung quanh chỉ chừa 1 vòm ánh sáng lên mái nhà phản xuống. Một trái hỏa châu sau nhà chú Hoàng bắn lên, giao thừa rồi đó! Tôi cố nhìn ổ nướ vệt ánh sáng kia vào trí não, nhưng đốm sáng bé bỏng tượng trưng sự bùng dậy này vụt lên rồi bùng chợt tắt biến. Tôi trao phiên gác lại cho thăng Phiếm rồi trở vào nhà. Mẹ tôi vẫn còn khóc. Mấy đứa con tôi quì sâu trước tượng Đức Mẹ. Tôi bước đến móc gói hành trang lấy ra ba bộ áo quần mới trao cho chúng. — Bất ngờ quá phải không các em? Tôi đếm được nỗi mừng trên từng nét mặt của mấy đứa em tôi. Bọn trong tổ chiến đấu với tôi ngồi nhòm dậy nhìn quần áo mới của em tôi. Mắt nó cũng sáng lên nhưng rồi dịu xuống. Chú Đình, tôi một Nghĩa quân, nói với tôi: — Tết này con chú không có cái xỏ nào nguyên vẹn mặc cả. Minh thì sao cũng được, chứ mấy đứa nhỏ, buồn lắm!

Tôi nhìn ra bóng đêm, em tôi cũng nhìn ra bóng đêm. Chúng nghĩ gì đó? Ngày mai các em sẽ mặc áo mới đến thánh đường nhưng các em sẽ trở thành loài thú lạ cho người ta quan sát. Các em sẽ thấy lạc lõng chờ vợ giữa rất nhiều khuôn mặt trẻ thơ hốc hác, áo quần vãn thối. Ôi mùa Xuân, mùa Xuân bây giờ ở quê hương tôi! Tết là gì, Xuân là gì? Có ai muốn nó đến lúc này đâu! Hãy đi đi, đi thật xa. Xuân a. Không ai chấp nhận sự có mặt của mây trên phần đất sát giới tuyến này cả.

HUYỀN-ANH

29-11-1967

NHÀ IN

NGHĨA - AN

Printing Office

29. Phan cha Trinh Street Đàng

Nhận in giấy tờ, sách báo cung cấp phẩm và Văn Phòng phẩm.

☆ CHÚC MỪNG NĂM MỚI ☆

NHỮNG NĂM THÂN TRONG LỊCH-SỬ VIỆT-NAM

KÈ TỪ khi quốc tổ HÙNG VƯƠNG dựng nước đến năm MẬU THÂN này, dân tộc VIỆT NAM đã sống qua 4867 mùa xuân. Trong khoảng thời gian đó, lịch sử nước nhà đã trải qua nhiều thăng trầm và biến cố về đủ mọi khía cạnh văn hóa, xã hội, chính trị, quân sự, kinh tế, tài chính...

Những năm THÂN đã giữ một vai trò quan trọng trong lịch sử về vận nước nhà: hoặc là đánh dấu những biến chuyển lớn lao giữa cảnh tươi thắm, thanh bình, hoặc là ghi chép những sự nghiệp vĩ đại giữa cảnh điêu tàn, khói lửa.

Lại một mùa xuân mới! Các thứ hoa đào, cúc, vạn thọ, thủy tiên... lại có dịp đua nở, phô sắc, gieo hương cùng vạn vật. Trong lúc mọi người đều ước nguyện một mùa xuân HÒA BÌNH, chúng tôi muốn lần giở những trang sử cũ, ôn lại các việc can hệ về lịch sử trong năm THÂN để cùng nhau ngưỡng mộ công nghiệp của tiền nhân đã vùi bao xương trắng, máu đào trong lòng đất mẹ VIỆT NAM chạy dài từ ái Nam Quan đến mũi Cà-Mâu, ngổ hầu vững lòng tin tưởng vào một ngày mai tươi sáng, huy hoàng sắp sửa đến với dân ta...

Vậy nhân dịp xuân MẬU THÂN, chúng tôi chủ sự tìm tài liệu này để công hiến quý bạn mến bốn phương một vài chi tiết về các năm THÂN đã vang bóng một thời tưởng cũng không phải là điều vô vị!

CANH THÂN (181 trước D.L.): Đời vua Triệu Vũ Vương. Vua Hán nước Tàu phái quân sang đánh Việt Nam nhưng bị thảm bại.

GIÁP THÂN (264 sau D.L.): Vua Ngô phân đất nước ta ra làm nhiều thị trấn để việc cai trị dễ dàng và canh phòng được chu đáo.

GIÁP THÂN (864): Nhà Đường bên Tàu sai tướng Cao Biền sang đánh phá xứ Nam Chiếu thuộc quận Giao Châu.

NHÂM THÂN (972): Tống triều sai sứ sang phong chức cho vua nước ta là Giao-Chi Quận Vương.

GIÁP THÂN (1044): Vua Lý Thái Tôn ngự giá đánh Chiêm-Thành, phá tan quân Chiêm ở sông Ngũ-Bồ, cầm tù được hơn năm ngàn quân sĩ. Chiêm phải thần phục ta và cống hiến theo lễ Chư - hầu.

GIÁP THÂN (1104): Vua Lý Nhân Tôn sai mãnh tướng Lý Thường Kiệt, mang quân sang đánh phá Chiêm Thành. Bị đại bại, vua Chiêm là Chế Ma Ni phải dâng đất cầu hòa và triều cống hàng năm.

GIÁP THÂN (1164): Vua nhà Tống đổi tên Giao-chi Quận thành An Nam Quốc. Nước ta thành tên AN NAM khởi đầu từ đây.

MẬU THÂN (1244): Vua Trần thái Tôn khởi công đắp Đỉnh Nhị Đế và đặt ra chức Hà Đê Chính Phó Sứ để chăm nom đê điều.

NHÂM THÂN (1272): Đời vua Trần Nhân Tôn, sử-gia Lê Văn Hưu hoàn thành bộ «Đại Việt

Sử Ký» gồm 30 cuốn, đầy đủ tài liệu rất giá trị ghi chép từ đời vua Triệu Vũ Vương đến nữ vương Lý Chiêu Hoàng. Nước ta bắt đầu có quốc sử từ đây.

GIÁP THÂN (1284): Tháng tám, Trần Quốc Tuấn (Hưng-Đạo-Đại-Vương) triệu tập các vương-hầu và quân-sĩ tại bến sông Bồ-Đầu bàn kế chống đối giặc Nguyên do tướng Thoát Hoan chỉ huy hơn năm trăm ngàn tinh binh sang xâm chiếm nước ta.

MẬU THÂN (1308): Thái thượng Hoàng Trần Nhân Tôn mất trong khi đang trị triều chùa Yên Tử.

CANH THÂN (1380): Vua Chiêm Thành sang đánh phá đất Thanh Hóa, Nghệ An nhưng bị Lê Quý Ly đánh đuổi thua xiềng liềng.

* VÕ - LANG *

BÍNH THÂN (1416): Nhà Minh tái lập nền đô hộ ở nước ta. Bọn chó săn, chim mồi, vọng ngoại (Nguyễn Huân, Lương Nhữ Hốt, Đỗ Duy Trung...) đều tiếp tay với quan thầy MINH để bóc lột đồng bào đến xương tủy, làm giàu phi pháp trên xương máu chiến sĩ và những lam, hà hiệp, bạo tàn trong đủ mọi khía cạnh... khiến dân chúng vô cùng phẫn uất vì quá khổ ải, lầm than!

MẬU THÂN (1428): **BÌNH ĐỊNH VƯƠNG LÊ LỢI** lên ngôi vua, lấy niên hiệu Thái-Tổ, quốc hiệu Đại Việt.

MẬU THÂN (1788): Ngày 25 tháng Chạp **BẮC BÌNH VƯƠNG** Nguyễn Huệ lên ngôi hoàng đế, niên hiệu Quang Trung rồi đem quân ra Bắc Hà diệt quân Thanh đang xâm chiếm nước ta.

CANH THÂN (1860): Hồi tháng bảy, lão tướng Nguyễn Tri Phương khởi công xây đắp đồn kỳ Hòa (Chí Hòa) trong tỉnh Gia-Định để cố thủ và chống nhau với quân Pháp xâm lăng.

GIÁP THÂN (1884): — Trung Hoa và Pháp ký hoà ước Thiên - Tân: vua nhà Thanh thoả hiệp không can thiệp về việc Pháp xâm lăng Việt Nam với mong chiếm đoạt đất đai và chủ quyền.

— Việt Nam và Pháp ký hoà ước Patenôtre: vua Tự Đức phải nhượng bộ Pháp về việc cắt đất Nam Kỳ làm thuộc địa và đặt Bắc - Kỳ và Trung Kỳ dưới sự bảo hộ của quân xâm lăng.

GIÁP THÂN (1944): — Ngày 29-11-GT (12-1-1945), chiến hạm Lamotte-Picquet, một đơn vị hùng mạnh nhất của hải quân Pháp ở Đông Dương bị phi cơ Mỹ bắn chìm trong Hải phận Việt Nam. Hai phi cơ Mỹ oanh tạc thủ đô Saigon bị súng cao xạ bắn rớt.

— Ngày 18-12-GT (30-1-45) học giả Trần văn Giáp, chuyên viên Trường Viễn Đông Bác Cổ diễn thuyết tại Viện Bảo tàng Finot ở HANOI bằng tiếng Pháp với đầu đề: Les principales Sectes du Bouddhisme annamite (Các Tông Phái Phật Giáo VN)

— Ngày 25-12-GT (7-2-45) Saigon Chợ Lớn bị phi cơ Đồng Minh oanh tạc dữ dội: 151 người chết (31 người Âu) và 54 người bị thương (6 người Âu). Nam Vang thủ đô Cao-Mên cũng bị ném bom: 100 người chết 250 người bị thương.

— Ngày 28-12-GT (10-2-45), nhân dân VN vẫn rộn rịp sửa soạn ăn Tết ẤT HẬU như không hề có chuyện chi xảy ra. Nhà văn Hán Thu-Nguyễn-Tiến Lãng (con rể Thượng Thư Phạm Quỳnh) ở Huế cho tái bản lần thứ ba cuốn tiểu thuyết pháp ngữ «Indochine la Douce» (Đông Dương dịu ngọt)

BÍNH THÂN (1956): — Tết Nguyên đán Bính Thân (12-2-1956), dân chúng được phép đốt pháo liên trong ba ngày Tết và họ cũng liên hoan mừng mừng về việc đã truất phế Bảo Đại (23-10-1955), suy tôn Ngô Đình Diệm lên ngôi Tổng thống nền đệ I Cộng Hòa VN.

— Ngày 21-3-BT (1-5-56): Phong trào di cư chấm dứt với tổng số dân tị nạn cộng sản là 887.890. Trong số có 596.031 người về lập nghiệp tại trại định cư (156 trại ở Nam phần, 65 ở Trung phần và 34 ở Cao nguyên) Số còn lại (291.859 người) sống rải rác ở khắp mọi nơi: gia đình binh sĩ, công chức...

— Ngày 25-6-BT (1-8-56): Sau khi họp bàn để chấm thi Quốc kỳ và Quốc ca nhưng không chọn được đề tài nào xứng đáng, Quốc hội bèn quyết định gia hạn dự thi về Quốc kỳ và Quốc ca tới ngày 15-9-56.

— Ngày 23-9-BT (26-10-56): Trong nghi lễ ban hành Hiến Pháp Việt Nam Cộng Hòa, Tổng thống Ngô đình Diệm long trọng tuyên bố:

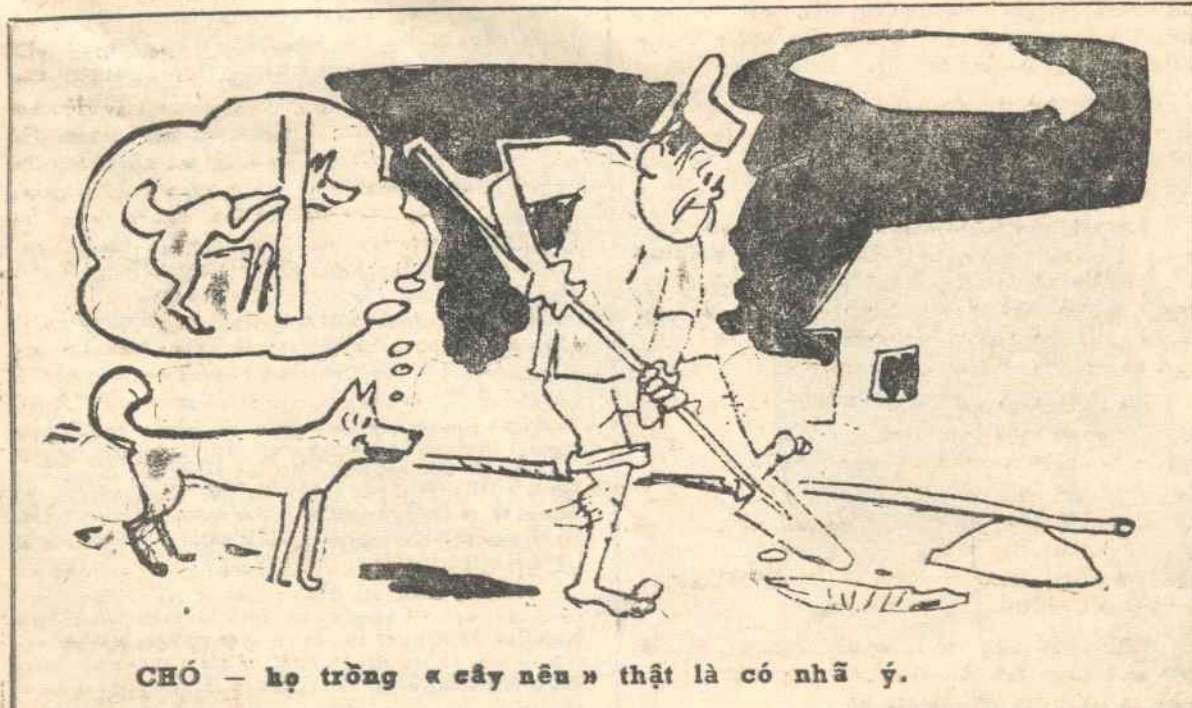
«Tôi tin ở năng lực quật khởi của dân tộc. Tôi tin rằng trong giờ phút nghiêm trọng này, toàn thể đồng bào sẽ đồng tâm hiệp lực xiết chặt hàng ngũ, cùng theo một kỷ luật chung, gần bó thành một khối duy nhất để bảo toàn di sản quý giá của tiền nhân và làm sống lại những trang sử oai hùng của Dân Tộc»

Dân chúng được miễn thuế chợ ngày 23 và được phép đốt pháo trong ba ngày 23-24-25 tháng Chín Bính Thân.

MẬU THÂN (1968): Xuân Mậu lại đến với toàn dân VN trong sự cuồng nhiệt hân hoan và tràn trề hy vọng với các vị tân Tổng Thống và Phó Tổng Thống, với các vị đại diện nhân dân trong lưỡng Viện: Thượng và Hạ mới tinh khôi!

Sau hơn hai mươi năm quân quai vung lầy do sự tàn phá khốc liệt của chiến tranh, toàn thể nhân dân VN thành khẩn hy vọng rằng với mùa xuân mới các vị lãnh đạo mới và Chánh phủ mới sẽ đem lại luồng gió mới để nỗ lực san bằng mọi bất công cải tạo xã hội, đoàn kết mọi tầng lớp ngổ hầu lèo lái con thuyền VN tới HOÀ BÌNH—phải là Hòa bình trong danh dự! —và đem lại Độc lập Tự do Hạnh phúc thực sự cho toàn dân.

VÕ LANG

CHÓ - họ trông «cây nêu» thật là có nhĩa ý.

THÁNG TẾT

Với người Nhật-Bản, nói đến hai tiếng "Tháng Tết" là như nhắc nhở mọi người đều phải đồng-thời giải-quyết cho xong hai công việc: kết-toán năm cũ và chuẩn-bị đầy đủ cho lễ-ngủ đầu năm mới.

Tháng Tết. Ai ai cũng bận rộn, nhưng đặc-biệt là với giới thương-mại. Thời thì kho tàng, sổ sách, hàng cũ, hàng mới, chi, thu, xuất, nhập, nhất nhất đều phải kết-toán chu-tất trước giờ cho mọi người về nghỉ Tết. Ngoài ra, với những loại mặt hàng Tết, phải lo làm sao cho có đủ để cung ứng mà giữ lấy khách, nhưng lại phải liệu bán sao cho hết trước Tết để khỏi bị kẹt vốn cũng là cả một vấn đề.

Lại còn phải theo tập quán từ xưa cổ di lưu, là gửi biếu là nhận, là đáp lại bằng tặng vật cho thân quyến bằng hữu, bạn hàng, và nhất là với những ai đã từng giúp đỡ cửa hàng mình trong suốt năm rồi. Tập quán thù lao, đáp ơn bằng tặng phẩm vào dịp cuối năm như thế này, không riêng gì đầu giờ thương gia phải làm, mà là một thứ nghi lễ phổ thông tại khắp dân gian, nên các nhà buôn cuộc đều phải nhận mỗi ngày hàng đống những gói nhỏ nhỏ rồi phân phối mau chóng đi cho kịp đến khắp bốn phương trong nước. Ai cũng phải mua, phải sắm, nên văn phòng các Quý-Tiết Kiệm cứ là rối rít tít mù vì tiếp đãi khách đưa nhau đến rút bớt số trữ ngân của mình.

Từ ngày 20 tháng chạp, các tiệm bánh dày mới bắt đầu nhận khách đến đặt bánh. (1). Trước kia thì nhà nào cũng tự giã lấy bánh dày mà dùng, nhưng bây giờ thời nếp sống đô thị thiếu phương tiện nên dân gian phải đặt ở tiệm. Công nghệ giã bánh dày cũng nảy sinh từ đây, nhưng là thứ công nghệ đầy khó khăn và nhọc nhằn, bởi bánh chỉ được giao sớm lắm cũng chỉ hai ngày trước Tết, mà người đặt thời nhiều, bánh lại chỉ giã được bằng cối tay và dùng toàn nhân lực. Giếp Tết mới lại phải đi sắm tre tươi và cành thông để trang trí món Kadô-Matsu (Môn Tùng) ở trước cửa ra vào.

Cây thông và cây tre đều bắt chắp tuyệt tương giá rét, mùa nào cũng giữ màu xanh tươi thắm hơn nữa, cây tre bao giờ cũng hiện ngang, càng cường vạm vỡ, nên cắm tre và thông ở trước cửa trong dịp Tân Xuân là ngụ ý thỉnh cầu cho toàn gia được khỏe mạnh về thân thể và dũng cường về ý chí tiến thủ trong năm tới. Tùng, trúc, lại cũng biểu trưng cho này nở và trường cửu, nên cả giới thương mại công kỹ nghệ cũng trưng bày ở trước cửa hàng, cửa xưởng để thỉnh nguyện sự vượng đạt. Cho nên, ở mấy ngày nguyên đán, màu thông tre xanh la liệt trước các cửa hàng, lẫn với các sắc tươi vui của quần áo cũng... cùng hoạt động tập nập của bán mua nó phổ bày cái đặc thù của sức sống mãnh liệt của mọi giai tầng xã hội trong dịp chuẩn bị tổng cựu nghinh tân.

Cũng ở mấy ngày trước Tết, tùy tiện-nghị mà từ doanh-trại đến công-tư-sở, đầu đầu cũng tổ chức Bô-Nen Kai (Vong-niên Hội) thật thịnh soạn do công-quý hay chủ Hãng dài-tho để thiết đãi từ quân-sỹ đến công-tư-chức thợ-thuyền, rồi mới về nghỉ Tết Sở dĩ tiệc Tat-Niên mà gọi Vong-Niên Hội là có nghĩa từ Chính-Phủ đến tư-doanh đều mời những người đã vất vả quanh năm xây đắp cho công cuộc chung, cùng tập hợp hân hoan với nhau một bữa để ủy-lạc cho cùng quên nỗi nhọc nhằn trong năm qua và đặt ý chí tin tưởng vào việc làm ở năm tới.

— Đầu năm khai... cái gì bây giờ đây.

Ô SHÔ GATSU

CHÂM-VŨ dịch theo nguyên văn bài giới thiệu phong tục Nhật Bản với người ngoại quốc, từ Trang 127, Tập 3, trong bộ NIHON-GO DOKU-HON (Nhật Ngữ Độc Bản)

VÀI LỜI TRƯỚC KHI VÀO PHẦN DỊCH

Hoa Anh Đào nở rộ là tượng trưng cho Nguyên Đán và Tết Tân Xuân của Nhật Bản. Tuy nhiên, đã từ 1 thế kỷ nay, khi dân tộc này đi ngược lại thời tiết của Đông Phương mà ăn Tết theo dương lịch thời cái thủ thường ngoạn Hoa Anh Đào nở (O Hana Mi) cũng như cái vui ngắm nhìn hoa mai, hoa đào (Momo No Sekku) nhân dịp Nguyên Đán Tân Xuân không còn nữa, bởi Tết Dương Lịch mới vào tiết trong đông, rất lạnh căm căm, sương tuyết đầy trời của phương trời này thời mấy loại tiên hoa kia đâu đã có nở. Phải chờ đến tiết Đông Xuân, nghĩa là khoảng tháng giêng âm lịch thời anh đào, mai, đào, mới cùng mần khai, nhưng bây giờ đã là vào tháng 2 Dương Lịch rồi, người Nhật Bản đâu có còn được dịp nghỉ Tết để đi ngắm hoa nữa. Đành rằng, vào ngày Chủ Nhật thời ăn Tết thường hoa được, nhưng cái ý nghĩ thiêng liêng của việc các loại tiên hoa hóa hiện hình để cùng con người cùng vui mừng trong khi trời đêm ấm của những ngày Nguyên Đán âm lịch thời đã mất đi ở trên quần đảo vẫn được mệnh danh là Xứ Anh Đào ấy rồi. Đi ngắm hoa đẹp là phải vào những buổi nhân tâm ung dung, khi dương xuân ấm áp, nắng sớm, nắng trưa cũng vẫn được, lan man la cà qua rừng này đồi khác, tới đến thời vào thưởng xuân trong một trà điểm hay trong hoa niên một danh tự mà đàm đạo xướng họa bên cạnh mấy bẽ rượu hâm nóng để rồi ngày mai lại tiếp tục đứ thường đến mần nhàn mới không phụ lòng hoa. Nay được mỗi ngày chủ nhật, sáng với đường đi, lướt qua vài hàng cây rồi qua trưa đã vội tranh lấy chuyen tàu mà về cho ngày mai kịp buổi làm thơ còn gì là thú vị của việc du xuân thưởng hoa nữa.

Nghĩ cũng kỳ cho người Nhật Bản, có nhiều việc cái cách đến quá lố, ở thì cứ như Việt Nam chúng ta, công văn giấy tờ giao dịch về công tư vụ thời theo dương lịch, còn nghỉ lễ của đất tiết Nguyên Đán vẫn cứ theo thời tiết của vũ trụ mà tổ chức theo âm lịch, nào có sao đâu. Cho nên, tại bài Ô Shô Gatsu (tháng Tết) mà chúng tôi dịch công hiến dưới đây, tuy là câu chuyện do chính người Nhật kể lại cho chúng ta nghe về phong tục Tết nơi đô thị của họ, nhưng vẫn thiếu mất điếm chính là cái thú thưởng hoa trong những ngày nguyên đán của một xứ vẫn thường tự hào là thủ phủ của Anh đào Chûsa hoa. Dạy mỗi điếm về sinh hoạt xã hội trong tháng Tết, tất cả công tư chức, quân nhân, lao động làm thuê đều đã được hưởng lương tháng Mười ba rồi mà còn thêm cả Bóna Kai nữa.

Vậy, Bóna Kai là gì? Xin cho chúng tôi vào phần dịch để công hiến bạn đọc.

— CHÂM VŨ —

Ngày Ba Mười Tết, nêng còn giới buôn bán bận bịu từ sáng sớm đến chiều tối, khi thiên hạ đã nhà nào nhà này cũng quây quần quanh mâm cỗ đón Tân Xuân dưới ánh đèn rồi mới đến lượt mình đóng cửa hàng, hồi há quét tước dọn dẹp cho kịp giao thừa. Trước giờ Giao Thừa. Trước giờ Giao Thừa, các chùa chiền trên toàn quốc đều nhất loạt thỉnh lân lân dịp một, một trăm lễ tám tiếng chuông. Mỗi tiếng ngân vang đi là như một lần tiễn đưa thời gian lùi về năm cũ và dấy năm mới nhích lại gần. Sở dĩ, nhà Chùa gióng lên 108 tiếng chuông, là bởi nhân loại đều vướng phải 108 nghiệt chướng sân si khổ não; nay mỗi tiếng chuông ngân nga thông thả cũng là một lần nhắc nhở nhân tâm tạm từ giải thoát lấy một nghiệt căn để rũ sạch khổ đau mà hưởng hạnh phúc ở năm tới. Khi tiếng chuông một trăm thứ lễ tám vừa vang lên, ấy là khởi điểm của thời gian Nguyên Đán Tân Xuân vậy.

Sáng sớm mồng một Tết.

Sự yên lặng toàn diện càng làm nổi bật những hồi chuông lễ trang nghiêm. Màu sắc của sương mờ bao phủ những lá cờ nền trắng khoeen dỏ với những khóm tùng trúc xanh tươi trước khắp mọi nhà. Trời lạnh căm căm. Hơi thở của mọi người, đầu nhẹ nhàng, khi bay ra cũng liền bốc thành hơi trắng. Máy thổi thanh phất ra những bản nhạc chúc Tết và mừng Xuân tươi trẻ. Không một ai là không lộ vẻ hân hoan. Nhân viên bưu điện xông đất từng nhà, phát những bưu thiếp chúc Tết từ các nơi gửi

đến. Đón nhận thiệp mừng xong mới xuất hành: Những tiếng chúc tụng lẫn nhau vang vang khắp các ngõ đường. Các cơ giã giặt hàng đoàn cháu nhỏ tới các Đền, Chùa, lễ cầu phúc thọ.

Nam-giới thời âu-phục, nữ-giới thời ki-mono, mới và sang trọng. Thường nhật, nữ-giới đều theo âu-phục, nhưng riêng tại những đại lễ trang trọng như nguyên-đán này là đều mặc quốc-phục ki-mono, mỗi bộ mỗi điếm xuyết hàng chục màu tươi thắm khác nhau, ống tay dài rộng như cánh bướm, đi lại phe phất trông đến là ngoạn mục. Tả áo mới của hàng đoàn phụ-nữ cùng sột soạt pha lẫn với giọng cười nói thể thọt của người đàn-bà Nhật-Bản tạo thành thứ nhạc-diệu vui vui riêng của ngày Tết. Trẻ trai thì nhau thả diều, làm theo nhiều kiểu khác nhau và phất bằng giấy đủ mọi màu.

Ngày Nguyên Đán.

Ngày thiêng liêng đến độ, còn ai tha thiết với đồng tiền bằng giới thương mại, ấy thế mà cũng đóng cửa hàng, từ chối người đến mua với bất cứ giá nào Ban ngày, thiên hạ thời vui với lễ bái, vui với giao tế chúc tụng; chiều đến đều trở về nhà, hân hoan với món O-zo-Ni (2). Do các bà nội trợ chủ tâm nấu thực ngon lành để cúng hiến cha mẹ, chồng con, trong cái ngày gọi là đầu xuân thiên thủ như thế này. Đêm đến, mọi người trong gia đình mới quần thừ vận niên bằng cổ bài Karuta (3), chơi mãi đến khuya.

Việc chúc Tết liên tục đến Mùng Ba. Từ Mùng Bốn, công tư sở đều đã bắt đầu mở cửa hoạt động.

Với người Nhật Bản, những ngày Nguyên-Đán có hai ý nghĩa: vui vẻ và nghiêm-nghị. Vui vẻ là cùng mừng đón một mùa Xuân mới, nghiêm-nghị là lấy đây làm cái mốc quyết chí tiến thủ hơn năm qua.

CHÂM-VŨ dịch.

Saigo, 28-11-1967

Cuối tháng Mạnh Đông Đinh-Mùi

(1) -Biên-chương cho thực-phẩm ngày Tết của Việt-Nam là bánh chưng, của Nhật-Ban là bánh dày.

(2) -O-Zô-Ni -(Món tạp-chủ) —. Món canh đặc-biệt chỉ nấu trong dịp nguyên-đán, lẫn cá thịt, cá nầm, dương, miến và nhất là bánh dày. Không bánh dày thời không thành O-Zô-Ni được.

3) Karuta (cổ bài). — Lối chơi bài vui, gồm 1 quyển có ghi 100 bài thơ hay, chọn lọc qua các thời đại cổ kim với 100 con bài, trên mỗi con có in một trong những bài thơ trong quyển "cổ bài". Đem trao lựa 100 con bài, bày ngửa hóa dọn bề mặt có in thơ ngửa lên trên. Mọi người cầm sách, xuống lần bài cổ bài thơ nào, ai nhanh mắt nhất được bài thơ ấy trước là thắng ván bài.

Ài thắng nhiều ván thời tin mình sẽ gặp nhiều may mắn trong năm mới. — Chúng tôi của trình bày thêm, trên thổ giới Nhật Bản còn di trước hơn cả các quốc gia cộng sản về việc triệt để cấm đồ bích, dầu là "giải trí gia đình" cũng không được. Người đánh bạc đều bị kềm an tù, chứ không có lộ phạt tiền.

HẾT

GIAO đêm 30 Tết của cái năm đó một trận mưa lũ phủ phàng trút ụp xuống miền Cao Nguyên Darlac núi đồi trùng điệp. Gió ngàn gào thét, dập vùi lộc non,

mồu gãy những cành cây mềm yếu.

Thỉnh thoảng một vài tia chớp lóe sáng soi mói những căn nhà cây cao càng nằm nép trong rừng lũng từ bề rừng núi bao quanh.

Đó là «buôn» Đa Prong, cách tỉnh lỵ Ban Mê Thuột chừng non Hai chục cây số ngàn về phía Bắc.

Không một tiếng côn trùng và cộp cũng thôi gầm trong hốc đá, rừng sâu...

Vạn vật như run sợ trước cơn bão rừng quái gở đến không đứng vững.

Tuy vậy, trên con đường mòn đất đỏ trơn như mỡ, thoải thoải dốc từ trong khu rừng rậm bỏ ra, một thanh niên Thượng mình trần áo ngắn, tay tay, mình sắc sảo, phía dưới quần khổ, tay cầm một dao to bản, đang rào rào bước về «buôn». Đường như anh không để ý đến mưa gió đang quất tới bên người. Thỉnh thoảng anh lại nhấc nước miếng vào tay rồi đưa lên thoa vào những con vết nhầy nhụa, béo lẳn, lạnh buốt đang bám chặt lấy da anh và thân nhiên đứt từng con một vệt xuống ruộng đất.

Thanh niên lội qua 1 con suối bước men theo những rây sắn đề vào «buôn».

Không một tiếng ché súa.

Đến trước căn nhà sàn thấp lè tè ở cuối «buôn» thanh niên cúi khom lưng tụt đôi giày trần cao cổ không cột dây ướt sũng và bệ bết những bùn đỏ, slopen bước lên thang tre. Anh mở mạnh cánh liếp nhà.

— Sao về trễ thế Y Srot ? Cháo bắp nguội hết rồi !

Người vừa hỏi anh là một ông già đang ngồi hút thuốc bên bếp lửa, cạnh hũ rượu «cần», đầu ông cong vồng còn ướt. Ông không thèm ngừng đầu nhìn anh mà cũng chẳng cần đợi câu trả lời của anh.

Ông già đó là cha Y Srot.

Y Srot im lặng. Nhưng đôi mày anh hơi nhíu lại. Trong 1 giây, cặp mắt anh thoáng đưa một lượt khắp căn nhà. Vẫn cái khung cảnh nghèo nàn quen thuộc, nơi anh đã ra đời và sống cho đến ngày nay : 2 mảnh cối trải trên sàn cây dùng làm chiếu lúc nào cũng buồn mùng nâu ám khói gần biến thành màu đen, cái trạn để bát đĩa op ep, bốn chiếc ghế tre thấp vút lóng chông quanh bếp lửa ở chính giữa nhà; vài con dao lưỡi cong, chuỗi dài lê thê đặt bên vách gần cái nia đã «lên nước» đen bóng, ít cái lu nhỏ đựng nước kê ngay cạnh cửa ra vào...

Bỗng Y Srot nhếch môi cười. Nụ cười chán sần, chua chát...

Anh bước lại góc nhà kéo chiếc màn vải dẹt tay, dường chỉ sắc sỡ, quây kín thành căn phòng nhỏ rồi lặng lẽ thay áo, khố, trong khi bà ngoại anh bấy thức ăn trên một thùng gỗ thay bàn.

Nghe tiếng thìa chạm vào bát, Y Srot vội nói vọng ra :

— Con không ăn đâu bà ơi...

Bà cụ thờ dài. Không nói một tiếng, bà lại cúi đầu thức ăn vào trạn.

Bên ngoài, mưa gió vẫn rít lên ghê rợn, mỗi lúc một tăng.

Và có lẽ chẳng một ai trong «buôn» Đa Prong dám để nghĩ rằng vài tiếng đồng hồ nữa là tới

CƠN BÃO BẮT THƯỜNG ĐÊM CUỐI NĂM...

của CHÀNG-PHI

Giao Thừa đề bước sang một năm mới, cái Tết đầu năm âm lịch rất tha thiết đối với người Việt...

Ngồi bó gối bên bếp lửa, Y Srot thầm đoán rằng có lẽ lúc này người thiếu nữ Việt đang lo sợ ghê lắm. Và cái ý nghĩ này ám ảnh anh từ lúc anh bỏ nạng trong 1 căn nhà lá heo lánh cái sơ sài giữa rừng.

Nét mặt anh cau lại dần dần cương quyết.

Định mệnh đã cho anh gặp gỡ một thiếu nữ người Việt lạc lõng trong rừng suối nước chảy ra sông Ea Krông thuộc vùng Krông Buk nổi tiếng nhiều thú dữ.

Anh không còn nhớ gì nữa, ngoài khuôn mặt trắng nhợt nhạt nhưng đẹp một cách lạ và cái thân hình mảnh mai, thon thon, mềm mại của nàng mà anh đã che chở trong tay để chống lại với bão táp trong khi đưa nàng vào căn chòi lá bỏ trống của những người thợ săn ở giữa rừng.

Y Srot sống lại cái phút thần tiên đó, cái phút mà hơi nóng của thiếu nữ truyền sang người anh làm cho anh ngây ngất.

Máu bốc lên đầu khiến hai gò má anh nóng bừng, đôi mắt long lanh quắc sáng hẳn lên.

Cha anh hít một hơi thuốc, liếc nhìn anh rồi lại hướng cặp mắt vào những ngọn lửa chập chờn trên bếp, nét mặt ông trầm ngâm như đang mài suy nghĩ lung lạc lắm. Kỳ thật ông chẳng nghĩ gì ngoài cái bướng to tướng ông mang ở cổ.

Y Srot thờ dài. Đời sống trong gia đình anh không bao giờ thay đổi cả. Mới hồi chiều đây anh còn bằng lòng với cuộc sống ảm đạm đó.

Cái cảnh cha anh ngồi hút thuốc, mút rượu cần bên bếp; bà ngoại anh lo dọn dẹp bát đĩa hay chế cùi đối với anh là cảnh thân yêu, quen thuộc. Nhưng đêm nay anh bỗng thấy chán nản, không muốn nhìn nó nữa.

Anh muốn có một cuộc sống khác. Tuy không hiểu nghĩa 2 tiếng « cách mạng » là gì, nhưng sự thật lòng anh lúc này đang ao ước làm một cuộc cách mạng đời sống.

Anh một thanh niên không hề có tham vọng và chỉ thích sống một cách bình dị !

Mưa vẫn quất tới bởi và gió vẫn gào thét tàn phá vạn vật.

Căn nhà sàn bằng cây và tre rung lên dưới sức mạnh của những trận gió ào ạt thổi.

Gió lùa qua kẽ vách quạt lửa trên bếp cháy bùng bùng.

Cả người cha lẫn người con đều không nhúc nhích. Hình như họ đã quá quen với những trận mưa gió phủ phàng như thế rồi. Họ không biết sợ là gì nữa.

Y Srot cau nét mặt, cần lấy mũi dưới làm nổi bật đường gân trên trán. Anh có một vẻ đẹp rất man dại, khỏe mạnh và đôi mắt sáng ngời của anh loè những tia nhìn thông minh, chân thành,

Gió bão không làm cho anh sợ hãi, nhưng ý nghĩ thiếu nữ Việt nọ đang lâm nguy khiến anh lo ngại.

— Chưa đi ngủ sao, Y Srot ? Bà ngoại hỏi anh. Y Srot rùng mình. Anh nhìn sồn sác quanh mình, và, như vừa thoát khỏi một giấc chiêm bao hãi hùng, anh trả lời cộc lốc :

— Chưa !

— Mưa gió như thế này nếu kéo dài chừng vài bữa nữa thì ngô khoai tróc gốc tróc rễ hết. Và Tết năm nay ở ngoài tỉnh hẳn mất vui như mọi năm. Nhưng mai vào rừng tha hồ nhặt xác chết loài thú đem về nướng ướp muối để dành ăn... không biết ngày mai bão có thể dứt được không nhỉ ?

Không một ai đáp lời bà lão, bởi không ai nghe bà nói gì cả.

Y Srot cảm thấy bối rối quá. Lần thứ nhất trong đời anh, trái tim anh đập mạnh vì một người con gái. Anh cố tìm hiểu xem tại sao trái tim mình đập mạnh và tâm hồn lại thất loạn khi đứng trước mặt nàng. Nàng là một thiếu nữ xa lạ và anh không hay biết gì về nàng hết ngoài cái sự nàng là người Việt, có lẽ người miền Trung. Điều này anh đoán biết được liền, trước hết là cách phục sức, lối để tóc dài, và sau là cách ăn nói mềm dẻo văn hoa, lịch sự của người thiếu nữ.

— Chưa đi ngủ sao Y Srot ? Bà ngoại anh lại nhắc lại câu hỏi hoài này.

Y Srot hơi cau mặt, gắt :

— Tôi đã bảo chưa mà !

Cha anh xem vào.

— Bà cứ đề kệ nó. Nếu nó còn muốn thế thì bà giục nó làm gì ?

Bà lão nhìn cháu thờ dài :

— Bà xem con có vẻ buồn lắm... Có chuyện gì thế Y Srot ?

— Không ! Y Srot đáp.

Cha anh lừ mắt nhìn anh :

— Mày hôn lầm đó, Y Srot ! Mày trả lời bà ngoại thế hả ?

Y Srot đứng dậy, đi lại bên trạn, mở lấy ra 1 khúc bánh ngô trộn gạo và miếng thịt trâu muối khô dẹt, gói tốt cả vào mảnh giấy củ đoạn khoác áo mưa rộng phùng phình đi ra cửa.

Một luồng gió lạnh buốt ủa vào nhà, thổi tung tro trên bếp và bụi từng chùm bồ hóng rơi lả tả khắp sàn nhà.

Người cha cũng không buồn hỏi xem con ông đi đâu giữa lúc mưa gió như vậy. Ông chum thêm củi vào bếp rồi lặng lẽ quần thuốc hút...

Thiếu nữ người Việt vẫn còn đó, trong căn chòi lá heo lánh giữa rừng. Nàng nằm thiếp trên đồng lá rừng dùng làm nệm bên đồng lửa đã gần tàn.

Y Srot cởi áo mưa vắt lên chiếc xà thấp đoạn sồn rén bước lại bên ô lá, đưa tay nhẹ đặt lên trán thiếu nữ. Anh nghe ngóng một lát rồi cúi xuống quơ mấy cành cây khô đặt lên đồng than âm ỷ, thôi cho bùng cháy trở lại.

Anh ngồi xuống cạnh thiếu nữ và quay đầu nhìn nàng bằng cặp mắt triu mến nhưng ái ngại.

Nàng vẫn ngủ thiếp.

Nàng đẹp quá ! Y Srot chưa hề thấy một cô gái Thượng nào đẹp bằng nàng. Anh đưa tay sờ lưng nàng xem áo đã khô chưa.

Người anh bỗng lại rạo rức. Anh bỗng hiểu rằng đã bắt đầu yêu thiếu nữ người Việt.

(Xem tiếp trang 22)

EM nay, ngồi đọc lại chồng thư của độc giả bốn phương đã gửi về từ một năm qua để hoặc xin giải đáp thắc mắc hoặc khen, hoặc chê, lòng tôi xốn xang, chột buồn rồi lại chột vui.

Thư khen thì vui thư chê thì buồn! Có thư hỏi những vấn đề rất khó, vừa đọc qua thấy toát mồ hôi. Nhưng khi rở lại chồng báo cũ, thấy mình trả lời rất công phu nghiên cứu nên lại thăm tự hào thoải mái.

Xếp riêng thư chê trách ra một bên, thấy cũng không phải là ít. Có độc giả đã mắng trách nặng lời, cho rằng những sự vụ văn thư nêu ra trong một vài bài trả lời là không đúng vì độc giả đã tham chiếu các SVVT đó để làm đơn xin giải quyết các trường hợp của độc giả mà đều bị đơn vị trả lời là không có SVVT nào như vậy cả.

Buồn thật! Lỗi này không biết tự đâu nhưng chắc chắn không phải người phụ trách mục "Thắc mắc của lính" dám "phiếu" ra những sự vụ văn thư đó.

Nghĩ mình đã có công sưu tầm mà còn bị mắng oan lố vồn. Không biết cái "can" này có giống oan Thị Kính? Nhưng có điều "năm" hết tết đến cũng cần đọc hết bầu tâm sự để may ra sang năm mới độc giả có thể thông cảm cho chăng?

Đang phân vân chưa biết mình oan bằng cách nào thì chợt đến một truyện vui khá dí dỏm thể mược đó làm lời biện minh cho trường hợp của mình, nên xin kể lại rành mạch như sau:

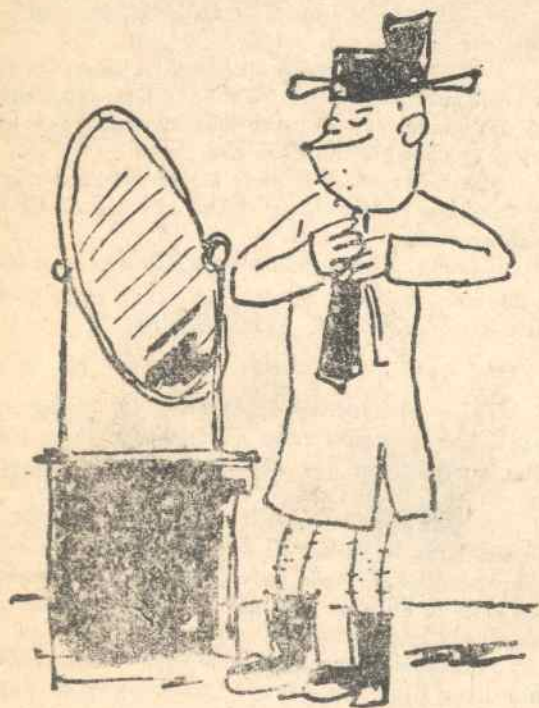
Bằng gặp Phúc một sáng mưa phùn gió bốc lạnh như cắt da tại một quán nước trên đường đi chợ Huyện. Mỗi năm vào ngày 26 tháng chạp, Huyện này thường mở hội chợ lớn tục gọi là chợ "Tết Đức Cao Tô".

Thường thường từ 26 trở đi là nhân dân đã nghỉ mọi công tác, cả những nhà nông cũng nghỉ cày bừa để chuẩn bị tết nguyên đán. Người ta đi chợ Tết để trưng diện, để đánh bạc, để mua sắm, để hẹn hò và nhất là để tìm duyên.

Thời thì dù có: "thóc lúa, lợn gà, hoa quả quần áo, tranh tết, câu đối và các đồ chơi của trẻ con. Có lẽ thiên hạ đều đổ xô nhau vào ngày hôm 26 để đi bán mua, nên tuy trời mưa phùn mà người đi chợ đông nghẹt như nêm cối". Nhưng đông hơn cả là các bàn cờ của tôm cá mặt chược, tứ sắc, cò quay, xóc đĩa, dáo lố, dáo vach, đá cầu, đánh búng v.v...

Tục truyền rằng 38 xã thuộc Huyện này trước đây là biên cả mệnh mông. Cụ Cao Tăng Tô 80 đời của nhân dân địa phương cũng vì một canh bạc chợ Tết cuối năm mà phải vong gia bại sản, nên mới đưa vợ con xuống thuyền định vượt trùng dương xuôi về miền Nam tìm kế sinh nhai nhưng thuyền trôi dạt tới đây thì có một "cồn trắng" nổi lên, nên cụ Cao Tô lập tức áp thuyền vào cho gia đình lên cồn, rồi trái mọc ra, chim muông tìm đến. Cụ Cao Tô nghiêm nhiên trở thành một Từ trường con cháu ngày sinh sản ra cho đến nay thành một Huyện to lớn có tới ngót nửa triệu dân số.

Chợ Huyện tục còn gọi là chợ "Cồn trắng" có lập một ngôi chùa thờ Đức Cao Tô. Hàng năm, ngày 26 tháng chạp trong Huyện ai không đi dự chợ được thì lòng áy náy không yên. Trong 38 xã, tuy đã có nhiều xã theo đạo Thiên Chúa mà cũng vẫn

— Thế ra «Mi-ni-Duyp» gia đình tao đã phát minh từ mấy trăm năm rồi mà bọn trẻ cứ tưởng bở...

TAO CHỈ SAO LỤC

★ Truyện vui của HÙNG TÂM

★ Riêng tặng độc giả mục "Thắc mắc của Lính"

giữ tục lệ đóng góp phần tử Tồ và chi phí hội chợ vào ngày chợ phiên 26 tết.

Thanh thiếu nữ trong Huyện đến thời kỳ cập kê đều có quan niệm rằng: muốn thành vợ chồng mà gia đình có hạnh phúc thì ngày chợ phiên "Tết Tô" phải đi chợ đánh bạc để kỷ niệm ngày lễ Đức Tô lập nghiệp tại cồn trắng. Và có lẽ thời phong kiến bọn quan lại, cường hào ác bá cũng đã lợi dụng lòng thành tín của đám dân địa phương chất phác mà mặc tình tổ chức cờ bạc bịp để bóc lột nhân dân.

Có gia đình đành dùm, cả năm để rồi một ngày chợ phiên 26 là nường trắng tay, có khi phải nợ ruộng, nợ trâu, cầm cố tư điền, thổ trạch, lâm vào cảnh đói rét, ba ngày tết đành đóng cửa vợ chồng con cái ngồi nhìn đói nhìn nhau sầu tủi, vì tục lệ còn ngặt nghèo là sau ngày chợ "Tết Tô" đến ngày mồng ba Tết dù bố mẹ, anh em cũng không ai cho ai vay mượn, họ tin rằng cả năm sẽ bị lận đận, có khi còn phải "thả hương cầu thực" hoặc cho vay hay đi vay tức là chà đạp lên tập quán cổ truyền và danh Thánh đức Cao Tô.

Năm ấy, Bằng được phép cha mẹ cho đi chợ 26 cả ngày, nghĩa là đi từ 5g sáng đến 10g khuya mới phải về, còn cứ thường lệ mọi năm, học sinh như Bằng chỉ được đi buổi sáng, buổi chiều phải ở nhà coi nhà cho người lớn đi.

Trên đường đi chợ Huyện vì mưa phùn thấm áo rét quá, Bằng phải ghé vào một quán nước để xin chút lửa hơ cho đỡ lạnh. Bà quán dẫn Bằng xuống bếp thì Phúc đã ngồi bên đống lửa hai đứa cùng hơ chung và bắt đầu làm quen nhau.

Phúc bàn với Bằng kế hoạch đánh bạc bịp, tuy hai đứa chưa quá 14 tuổi. Phúc có hai có hai đồng tiền, một đồng cả hai mặt cùng sấp, một đồng cả hai mặt cùng ngửa. Bằng và Phúc sẽ coi như không quen nhau, đến chợ Phúc ngồi búng cái, Bằng ngồi đánh, nhưng thỉnh thoảng Bằng tráo đồng tiền một mặt vào cho Phúc búng, và nếu làng đánh mặt không trúng mà nhiều, Phúc bán thì Bằng "cân" liền để Phúc làm ra vẻ xót xa vì thua đậm.

Có khi đồng tiền sắp rên ca lạng và cái khát nước ngứa, chỉ một mình Bằng cân (vì lúc ấy Bằng tráo đồng tiền hai mặt cùng sấp vào rồi mà). Cái đã thua, cả làng cùng thua chỉ có Bằng là được, mà cái thua thì cả làng không còn ai nghĩ ngờ đồng tiền một mặt. Sau đó, số tiền được, Phúc và Bằng chia nhau đều.

Tết năm ấy hai đứa chơi như phá, sấm đủ mọi thứ, vì canh bạc chợ phiên không ngờ mà hai đứa được nhiều đến thế. Phúc với Bằng ở cách nhau một làng, nhưng từ canh bạc chợ 26 trở đi thành ra đôi bạn rất thân. Lâm gì và ở đâu hai đứa cũng có nhau sống như thế được vừa 3 Tết thì chiến tranh lan tràn đến địa phương này.

Việt Minh tiêu thổ kháng chiến, nhà thờ đức Cao Tô và chợ Cồn Trắng cũng bị triệt hạ. Dân cư xơ xác tan loạn, ngày đêm nơm nớp vì sợ bom đạn, gia đình Bằng tan cư, thế là hai đứa xa nhau và mất liên lạc từ ngày ấy...

II

Hôm nay hoa mai lại nở, thiên hạ lại rộn ràng tập nập đi sắm Tết. Cuộc chiến tranh tàn khốc của Điện Biên Bắc Việt lại tái diễn ở miền Nam. Bằng rời đơn vị về Saigon sau 3 năm chiến đấu gian khổ ở tiền đồn. Tuy lòng bồn chồn lưu luyến vì mối tình đồng đội và những kỷ niệm êm đềm trong suốt thời gian 3 năm phục vụ tại một đơn vị đã chiến, nhưng Bằng cũng cảm thấy rạo rức.

Không phải anh sung sướng vì được gọi về phục vụ ở hậu phương, tránh được cái gian khổ cực nhọc và sự nguy hiểm đe dọa hàng ngày hàng đêm của người chiến sĩ tiền tuyến. Nhưng anh em xao xuyến rạo rức vì vô tình lần này Bằng lại được thuyền chuyên dùng ngay về nơi người yêu lý tưởng của anh đang ở.

Các bạn đồng đội tiễn Bằng ra xe để lên đường về đơn vị mới có bạn đã âu yếm siết tay anh và nói: — Từ nay chúng ta tạm xa nhau, tuy nhớ nhau thật, nhưng chúng tôi mừng vì anh sẽ được hỏi ngõ với Lan Hương, và chúng tôi chúc anh một tương lai đầy hạnh phúc.

Bằng cảm động đến ứa nước mắt. Hình ảnh Lan Hương thùy my đôi mắt mơ huyền tóe tóe óng mướt luôn luôn dật hiện rõ ràng trong trí nhớ Bằng.

Bằng và Lan Hương yêu nhau gần hai năm rồi, nhưng chưa gặp nhau lần nào vì Bằng ở tiền đồn xa xôi, hẻo lánh nên chưa có dịp nào về Thủ đô. Ngót 2 năm qua, cứ một tháng họ lại nhận được một thư của nhau, Lan Hương có gửi ảnh cho Bằng và Bằng cũng đã gửi ảnh cho Lan Hương. Chuyến này về Saigon, Bằng hy vọng gặp Lan Hương để bàn tính chuyện hôn nhân. Bằng hình dung ra những buổi gặp gỡ vô cùng lý thú, Bằng nhất định sẽ làm cho Lan Hương phải ngạc nhiên sung sướng nên Bằng không báo tin cho Lan Hương biết là anh được đổi về Saigon.

Chuyến xe đò từ Đà Lạt về Saigon lại bị kẹt ở gần Định Quán vì đường bị Việt Cộng đào và gặp trận mưa đêm nên thành sinh lầy. Ngồi ngó một buổi trên xe, Bằng đã mang thư Lan Hương ra say sưa đọc. Bằng không nhớ rằng mỗi bức thư phải đọc mất mấy phút, nhưng thư dài và duyên dáng, rí rôm làm cho Bằng quên hết nỗi bức dọc vì nạn xe kẹt.

Những bức thư này đã được Bằng xếp cẩn thận theo thứ tự ngày tháng trong một hộp bằng sắt sơn màu xanh hy vọng.

Bằng dự định về Saigon sẽ báo Lan Hương đưa tất cả thư của Bằng gửi cho Lan Hương rồi đếm lại xem ai nhiều, ai ít. Đời Bằng có lẽ không bao giờ sung sướng và lòng Bằng cũng có lẽ không bao giờ hồi hộp bằng lúc này. Xe kẹt có một buổi mà Bằng có cảm tưởng như lâu tới cả mấy ngày 1...

III

Ba hôm nay, tối nào Phúc cũng thức đến 12g khuya để viết. Bằng vì mới đến còn đang một nết ít đi chơi và vừa tối đã ngủ, nhất là Bằng buồn vì ngày nào đến nhà Lan Hương cũng không được gặp nàng. Hỏi thì người ta cho biết nàng không có ở đây và chỉ nhớ địa chỉ mà thôi. Có lẽ Phúc cũng biết Bằng buồn và một nên anh có ý để cho bạn nghỉ ngơi.

Hôm mới đổi về, Bằng được xếp đặt cùng ngủ một phòng với Phúc. Sau một lúc chuyện trò hàn huyên, hai người nhận ra được nhau. Phúc sung sướng ôm chặt lấy Bằng. Xa cách từ ngày chiến tranh bùng nổ, gia đình tàn cư lưu lạc Bằng nhập ngũ rồi theo Quân Đội vào Nam. Phúc cũng thế, cả hai gia đình họ đều kẹt lại bên kia vĩ tuyến. Họ đang cô đơn tình cờ hôm nay lại gặp nhau, cùng sống và cùng theo đuổi một mục đích thì còn gì sung sướng hơn.

Bằng nhớ đó cũng đã buồn giữa lúc đang hoang mang không hiểu thái độ của Lan Hương ra sao mà mấy bữa nay Bằng đã kiếm hoài không gặp.

Nhưng rồi một buổi tối, Phúc đi ra phố để kiếm mua mấy cành mai, Bằng ở nhà ngồi buồn quá nên đi lục ngăn bàn Phúc kiếm một cuốn sách để đọc. Và, Bằng đã vô cùng sửng sốt... Tại sao?

Bao nhiêu thư của Bằng gửi cho Lan Hương đều để cả trong ngăn kéo bàn Phúc.

Bằng muốn điên đầu vì bao nhiêu ý nghĩ quay cuồng trong óc, hay Lan Hương yêu Phúc nên nàng đã trao hết thư của Bằng cho Phúc, hay Lan Hương là em gái Phúc?

Không... Phúc cũng như Bằng chỉ vào Nam có một mình.

Bằng vờ cả xấp thư, hấp tấp chạy ra phố kiếm Phúc, vì miệt tình nhỏ: phố xá chả có bao nhiêu nên rất dễ kiếm. Lúc ấy Phúc đang ngồi trong một quán cà phê, Bằng kéo ghế ngồi bên rồi nóng nảy hỏi: — May có ai quen là Lan Hương không?

Phúc mở to mắt nhìn Bằng ngạc nhiên: — Ồ, thằng này tò mò quá. Để chừng may lục thư tao ở trong ngăn hộc chắc. Nhưng Lan Hương là tao... Mồ là Lan Hương chứ còn ai.

Bằng thuật mặt ra nhưng vẫn nghi ngờ. — May đùa dai kiểu gì thế? Tao hỏi thật mà.

Phúc nhìn Bằng từ đầu đến chân rồi hỏi: — Tao hỏi câu này nhé. Chừng may là... Hoàng Bằng chứ không phải Nguyễn Văn Bằng như tên trong quân bạ của mày sao?

— Thì đúng rồi. Hoàng Bằng là bút hiệu của tao mà.

Phúc phá lên cười: — Thôi thế là vỡ hủ rồi, bỏ mẹ không. Tao tưởng là đùa anh chàng đa tình nào chơi thông ngờ lại trúng vào mày... xin lỗi nghe...!

(Xem tiếp trang 24)

NĂM KHỈ NÓI CHUYỆN KHỈ

Trở về chuyện Khỉ

Hong Kong, Thượng Hải gì đó. Nhưng từ khi lão Darwin trình làng cái thuyết « sinh vật biến hóa » (évolution des espèces) thì giống người lại càng có ác cảm tợn đối với giống khỉ — hay nói đúng hơn là có một số người nào đó không ưa gì sự hiện diện của giống khỉ trên trái đất. Đầu đuôi chỉ vì cụ Darwin nhà ta tuyên bố thẳng thừng rằng thì thủy tổ của giống người là khỉ. Điều đó đã đưa đến những vụ đấu khẩu kịch liệt.

Đại văn hào Voltaine của nước Pháp xưa kia đã có lần lắc đầu nguây nguây mà tuyên bố:

— « Không được ! không thể nào mà cánh tay ngà ngọc của một bà hầu tước lại là di tích biến hóa của một con khỉ » (Nếu ghi chú rằng chữ « hầu » có nghĩa là « khỉ » theo chữ Nho thì về mặt ngữ học hai chữ « nữ hầu tước » và « khỉ » quả là có tương quan mật thiết.)

VÔ THƯỜNG ĐẠO NHÂN

Nhưng mặt khác, khoa học gia Jean Rostand, hiện có chân trong hàn lâm biện pháp, đã có viết trong cuốn « Darwin » do ông biên soạn rằng : « Về phần tôi thì tôi tiên đoán là giống khỉ biết liệu mình cứu nhau còn hơn là một giống người man rợ chỉ biết đồng loại như ngoé hoặc đem đồng loại ra làm con sinh trong các cuộc tế thần dã man và khà ố ».

Ài phải ai trái, ai có lý ai không có lý thì mỗi người đều có quyền rút lấy một kết luận riêng. Chỉ cần biết là cái giống người tự cổ chí kim vẫn có cái tín thích đồ lỗi cho kẻ khác.

Dân Do Thái có cái lệ tống cổ một con dê dục vào sa mạc để cho nó gánh chịu hết mọi tội lỗi của mình trước thượng đế. Chữ Pháp gọi con dê đó là « Boucémisnaire ».

Đối với khỉ thì giống người — hay đúng hơn là dân Việt Nam lại đồ lỗi cho nó theo kiểu khác. Làm một điều gì sai lầm, người ta vội kêu : « Làm thế này thì khỉ quá ! » Phàm có đứa diễn trò lố lăng, múa rối thì thế nào cũng có kẻ mắng « chúng bây làm cái trò gì vậy ? ».

(Tiếng Pháp có câu « J'aire des singier » (làm trò khỉ) Tiếng Anh cũng có chữ : « Monkey business (chuyện mờ ám) »).

Câu thông dụng nhất là : « rõ khỉ ! » Nhưng khỉ đâu chẳng thấy, chỉ thấy toàn người là người. Đại để thì nó cũng như khỉ người ta ví kẻ hèn hạ với giống khuyển mã, trâu ngựa. Xét cho cùng thì khỉ nhìn ra ngoài đời, người ta không khỏi nghĩ rằng một số người nào đó mà bằng được lú súc vật đó thì đã là khá. Nhưng đây lại là chuyện khác!

Nếu đã chẳng được giống người kính trọng gì về mặt vật chất này nọ thì về mặt huyền bí, cũng do loài người bày ra, con khỉ cũng chẳng hay ho gì. Trong khoa Tử vi thì tuổi con khỉ là cái tuổi bà chìm bảy nổi chín lênh đênh vào bắc nhất nếu người đó là bà con gái. Nói một cách tổng quát thì những bà những cô nào vướng phải cái tuổi Thân là kẻ như « đi đoong » về đường chồng con.

Thế nhưng mà xưa nay nhân định thắng thiên cũng hơi nhiều.

Ài cũng biết rằng thì là cái tuổi mà giới đàn bà con gái nó là một cái rất cơ giân.

Một người đàn ông bốn mươi tuổi thì chắc chắn là hân ta bốn mươi tuổi. Nhưng một người đàn bà bốn mươi tuổi thì không nhất thiết đã là bốn mươi tuổi. Ấy đấy ! Ai mà không hiểu cái sự trang trọng đó tức là chẳng hiểu cái khỉ khờ gì về đã bà con gái.

Cũng vì thế mà một người đàn bà bốn mươi tuổi thì chắc chắn là mới có hai mươi lăm tuổi. Và một cô gái hai mươi lăm tuổi thì chắc chắn là mới có mười chín tuổi. Chỉ những người đàn ông có vợ hoặc tình tế lắm thì mới hiểu được cái bí mật trời đất đó.

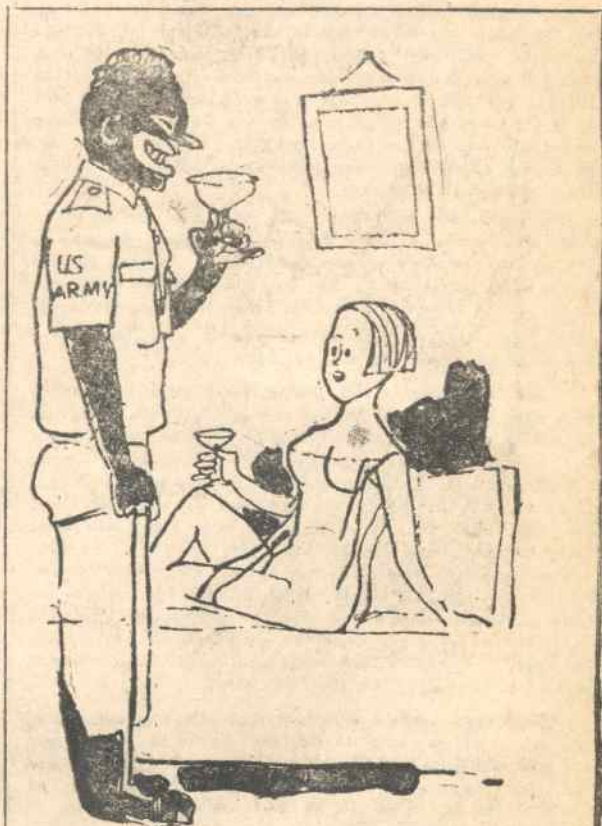
Hóa cho nên, nếu một người đàn bà con gái mà vướng phải cái tuổi Thân thì chắc chắn họ chỉ thuộc vào tuổi Mùi.

(và tình cờ cũng là một trong các tuổi tốt nhất) hoặc tuổi Mão. kết luận : không thể nào có đàn bà con gái tuổi Thân. Do đó mà chắc chắn là không có quý bà quý cô nào có số lận đận về đường chồng con. Nếu gia đạo bất an hoặc đức ông chồng nửa chừng xuân thoát gây cảnh thiên hương, thì chắc chắn đó là do cái số bé bối của hân ta chắc chắn là cái cung phúc đức của hân ta bị sao quạ tạt nó ám nên mới « đi đoong » như thế. Đàn bà con gái không bao giờ có lỗi mà cũng chẳng bao giờ có số xấu.

Nhân năm con khỉ, danh nhân tài tử nào có ý tưởng lấy vợ thì xin nhớ năm lòng nguyên tắc căn bản đó.

Và đã chọn rồi thì sao đó chớ than van, khiếu nại. Chớ có bắt chước anh chàng tưởng chọn được vợ ngoan nhưng đến đêm tân hôn động phòng hoa chúc thì mới ngả ngửa ra mà kêu rằng « khỉ ơi là khỉ ! »

VÔ THƯỜNG ĐẠO NHÂN

— Năm mới ! Anh chúc em hết... đen

Ô một thứ tối kỵ đối với dân nước bốn nghìn năm văn hiến trong những ngày đầu xuân. Đó là cái con khỉ. Nói về khỉ thì đây là một trong các giống sinh vật được dân xứ mình biết biết tên kỹ nhất. Nhưng trước hết cũng phải xác định cho rõ ràng mình bạch về cái lý lịch của loại khỉ mà chúng ta sẽ đem ra bàn nhân đầu năm khỉ.

Ngôn ngữ Việt Nam có nói về bốn (4) loại khỉ

1) Khỉ. 2) Khỉ gió. 3) Khỉ khô. 4) Khỉ ướt.

Giống khỉ thứ nhất có tính cách bình dân và phổ thông nhất vì có thể nhận diện nó một cách chính xác, chỉ có 3 thứ « khỉ gió », « khỉ khô » và « khỉ ướt » thì hơi có phần tế nhị.

Trước hết, nói về hai chữ « KHỈ GIÓ » Trong thực tế thì chưa có ma nào biết dung nhan nó ra sao.

Đại để nó cũng như ma quỷ thánh thần, chỉ nghe nói thôi chứ kỳ thực thì tự cổ chí kim chưa ai chụp được một bức ảnh trắng đen hoặc ảnh màu để đem trình bà con xem chơi cho có bằng chứng cụ thể. Nhưng nếu xét theo khía cạnh ngữ học thì giống « khỉ gió » chẳng đâu xa lạ. khỉ gió tức là... Xin xác định thêm đó là người đàn ông coi trai.. Cái ông (hoặc anh) khỉ gió này làm người ta hết hồn « Ấy đấy ! Sự thực đôi lúc phũ phàng nhưng biết làm thế nào ? »

Bây giờ đến cái giống « khỉ khô ».

Nếu khỉ gió là người thì khỉ khô lại là một sự vật vô hình vô ảnh. Chẳng hạn, người ta than : Trời ơi ! làm ăn thế này thì còn ra cái khỉ khô gì nữa !

Và cùng lắm khi hai chữ khỉ khô được dùng để gở con khỉ đã hồn lìa khỏi xác nhưng được phơi khô để làm thuốc gia truyền (chữa bệnh chỉ thì không được rõ).

còn như giống khỉ ướt thì trong pho truyện « hán sử tranh hùng » có đoạn ghi Hạng Võ bị kẻ thù chế là giống « khỉ ướt đội mào » (vì hạng vô làm vua).

Như thế tức là xong phần kiểm tra lý lịch của giống khỉ.

Bây giờ mới thực sự vào đề

Trong các loài sinh vật trên quả đất thì có lẽ chỉ có cái giống khỉ là nó khiến cho giống người cảm thấy phiền phức nhất.

Phiền phức không phải vì nó làm hại chỉ loài người, mà phiền ở cái chỗ là nó trông hao hao giống con người quá cỡ ! Cũng hai chân hai tay — tay cũng năm năm ngón, chân cũng năm ngón. Cũng ngón cái và ngón phụ, Cũng móng miết như nhau. Mắt trông cũng na ná như mắt người, mũi trông cũng đại khái như mũi người; tai và răng cũng thế. Đã vậy giống Chimpanzé thỉnh thoảng lại còn nổi hứng che răng, nheo mắt cười một phát — thế mới phiền.

Chỉ có điểm khác biệt nhất giữa khỉ và người là cái đuôi. Dĩ nhiên đây chỉ bàn đến phần hình dáng. Về mặt tinh thần, học vấn thì chắc chắn là người phải hơn khỉ — Xin ai nãy cứ việc an tâm ! Và cái bằng chứng hiển nhiên nhất sự thông minh của loại người so với giống khỉ là ở chỗ chỉ có người mới bắt được khỉ bỏ vào chuồng và cũng chỉ có người mới chặt được đuôi khỉ để uống máu (nghe nói bỏ lăm) hoặc là trói gô cánh khỉ cu cậu lại và đập vỡ đầu óc những dăm ăn chơi như ở

TỰ DO XUÂN MẬU THÂN 1968

D

O C hàng tít trên chắt hân độc giả không khỏi sững sờ pha lẫn thích thú khi được tin một ký giả Tự Do trúng số độc đắc 2 triệu đồng.

Một ký giả đã "rách" rồi, một ký giả Tự Do lại vào hàng "rách" hơn, ấy thế mà nay ký giả "còm" đó lại trúng 1 số độc đắc thì còn gì lạ hơn nữa. Nó chẳng khác gì những câu chuyện thần tiên kiểu "Cổ bé lo lem" hay "Tấm Cám" thuở xưa.

Nhưng xin quý vị độc giả hãy bình tĩnh. Quý vị hẳn cũng thấy tin trên không đăng ở trên báo hàng ngày mà lại đăng ở một tờ đặc san thì chắt chắt đó là một loại tin có tính cách "giả tưởng", một loại tin "vịt" một trăm phần trăm.

Thực ra, câu chuyện hôm nay đến tay độc giả cũng là do một sự tình cờ.

Số là trong một cuộc "đấu láo" ở tòa soạn giữa các anh em ký giả—cũng xin mở một đầu ngoặc là tòa soạn Tự Do có một tục lệ, vừa viết bài vừa tán nhảm—nhân bàn đến chuyện số số kiến thiết tác giả bài này mới đặt ra một câu hỏi có tính cách đố đỏi: "giả thử Anh trúng số độc đắc 2 triệu đồng, anh sẽ làm gì?"

Vì câu hỏi được đặt ra một cách bất ngờ khiến người bị phỏng vấn bối ngỡ không kém, vì thế câu trả lời hết sức lý thú. Không những nó diễn tả tất cả tâm trạng của người trả lời mà còn cho thấy những niềm ước muốn thầm kín nhất của mỗi người, một niềm ước muốn nhiều khi có vẻ "không tưởng".

Thấy "trò chơi" này có vẻ hứng thú và ngộ nghĩnh, tác giả liền làm một vòng phỏng vấn tất cả anh em trong tòa soạn và cả một vài nhân viên ban trị sự và ban ăn uống nữa.

Càng đi sâu vào cuộc phỏng vấn tác giả lại càng tìm thấy nơi những câu trả lời tâm trạng của từng lớp người. Những câu trả lời đó khác nhau tùy theo từng lớp tuổi, tùy theo tình trạng gia đình độc thân hay đã có đôi bạn, tùy theo cá tính của mỗi người—mơ mộng, bay bướm, thực tế. Và một khám phá đặc biệt nhất là khi phỏng vấn tới người thứ 10, tác giả đã có thể tự đoán trước câu trả lời của người đối thoại; và, kỳ diệu thay lời đoán đó đã trúng phong phúc.

Có điều cần lưu ý quý vị độc giả là những người được phỏng vấn toàn là những người thuộc loại "rách" kinh niên những người chưa bao giờ cầm trong tay 100 ngàn đồng chứ chưa nói là 2 triệu đồng.

Và sau đây mời quý vị độc giả theo dõi cuộc phỏng vấn ký thú đó.

CHI MAI

Người đầu tiên khai mào cho cuộc phỏng vấn này là Chi Mai, anh chàng họa sĩ nhiều bay-bướm tính mà quý vị độc giả có dịp theo dõi qua các tranh hí họa trên nhật báo Tự Do.

Khi câu hỏi được đặt ra Chi Mai đã trả lời không nghĩ ngợi:

— Việc đầu tiên tôi sẽ làm là dẫn "em bé" đi nhập 1 châu thật đã đời rồi sau sẽ tính...

Cả tòa soạn phá lên cười vì câu trả lời hết sức "thành thật" và "hồn nhiên" này.

GHI CHÚ CỦA TÁC GIẢ: Chi Mai tuy "rách" nhưng tính tình lại "bay bướm" một cây kẻ chuyện "tiểu lâm" của tòa báo.

Chàng Phi

Đến lượt Chàng Phi chuyên viên về "điện ảnh và loại truyện" toát mồ hôi lạnh cũng trả lời không lưỡng lự:

— Sẽ kiếm một cô gái thật đẹp...

Một lần nữa tòa soạn lại có dịp phá lên cười.

GHI CHÚ: cũng như Chi Mai, chàng Phi cũng thuộc loại "rách" lúc nào cũng than vãn về cảnh khổ của gia đình và ước hân về nỗi các "người đẹp" chạy theo đó là mà bỏ rơi các anh hậu phương "mũi tẹt da vàng". Tuy vậy, CP vẫn nổi tiếng là "bay bướm" và rất mực yêu thương bà xã cùng các cháu ở nhà.

Thanh Nguyễn

Sau một phút suy nghĩ, Thanh Nguyễn trả lời "sẽ mua một cái đàn piano và 1 tủ sách thật đầy đủ."

Ghi chú: Thanh Nguyễn tương đối "rách" hơn các anh em khác. Lương Tự Do của anh chàng chỉ để phụ thêm vào mục ăn sáng cả phê thuốc lá.

Gã Kéo Mần

Đến lượt Gã Kéo Mần, anh chàng phát ngôn một cách rất trịnh trọng:

— Nếu tôi trúng độc đắc à? Việc đầu tiên là tôi đến một xóm lao động nào đó, tìm xem những gia đình nào nghèo để biếu mỗi gia đình một ít tiền.

GKM vừa dứt lời, tất cả anh em tòa soạn đều nhao nhao phản đối vì cho rằng tư tưởng của GKM có vẻ "lý tưởng" quá thiếu thực tế. Anh em lý luận rằng bây giờ chưa có tiền thì nghĩ thế, nhưng sự

KÝ-GIẢ TỰ-DO TRÚNG SỐ ĐỘC ĐẮC

đến khi thành "triệu phú" rồi, ít khi có chuyện đem phát tiền cho dân nghèo...

Nhưng GKM cứ vẫn điềm nhiên không trả lời mà cũng không thay đổi lập trường. Có điều sau đó để tỏ ra "bay bướm" hơn một chút, anh chàng thêm một câu:

— Và sau đó, tôi sẽ mua một cái lồng gà bằng vàng để nhốt con gà mà "người yêu" vừa tặng.

GHI CHÚ: GKM thuộc loại "rách" nhất của tòa soạn. Tuy nhiên ít khi thấy GKM than thở về cái "rách" của mình...

Cô Hồng Vũ Lan Nhi

Khi cô Lan Nhi, người "đẹp" độc nhất của tòa soạn, phụ trách trang phụ nữ, phát biểu thì cả tòa soạn lắng tai nghe ngóng xem quan điểm của phái nữ ra sao.

CHÍNH THANH

Cô Lan Nhi cũng trả lời không nghĩ ngợi:

— Tôi sẽ mua 1 chiếc xe Fiat loại sport và sẽ lái 1 mình trên con đường... vô định!

Anh em tòa soạn hơi thắc mắc về cái việc "lái 1 mình", tại sao lại không "2 mình"? Nhưng người đẹp nhất định không thêm trả lời và giữ câu trả lời cho riêng mình.

Độc giả muốn hiểu, có lẽ phải đọc lại loạt bài "tâm sự" mới đây của cô Lan Nhi về "tâm sự" của những cô gái ở lứa tuổi 30."

GHI CHÚ: Cô Lan Nhi thuộc loại tương đối "khả giả" so sánh, với các anh, em tòa soạn khác.

Anh Trần Việt Sơn

Bằng một giọng trầm tĩnh, anh Trần Việt Sơn trả lời:

— Tôi đã có một chương trình rõ rệt...

Anh em gan hỏi mãi, Anh mới tiết lộ:

— Cái mơ ước từ lâu của tôi, ngay từ hồi còn trẻ là lập một nhà in, một nhà xuất bản sách báo. Nhưng cho tới nay đã gần 50 tuổi đầu vẫn chưa thực hiện được cái mộng đó.

GHI CHÚ: Anh Trần Việt Sơn, một nhà báo kỳ cựu, anh đã bắt đầu viết báo trên 20 năm nay. Điểm đặc biệt ở Anh là Anh rất ít nói, nhưng đã nói ra là như "đánh đống cột" và pha trò thì thật là dí dỏm.

Anh Thanh

Anh Thanh, đang trường đang "tuổi thơ" trả lời:

— Tôi sẽ tổ chức một bữa nhậu lớn mời tất cả các em trong đảng "Tuổi thơ" tới dự—sau đó sẽ mở một tờ tuần báo thiếu nhi thật nhiều truyện tranh truyện vui bán với giá rất rẻ.

Ghi Chú: Anh Thanh cũng thuộc loại ký giả "rách" Tuy nhiên anh chàng có vẻ "yêu đời" và tự an ủi bằng những bức thư những bài văn hồn nhiên, đơn sơ của các em Tuổi thơ.

Nguyễn Trọng

Anh chàng Tổng thư ký, kiêm tân Chủ tịch nghiệp đoàn ký giả VN, tuyên bố một cách trịnh trọng như Anh vẫn thường tuyên bố.

— Tôi sẽ mua một căn nhà.

Câu trả lời của Anh TTK khiến tất cả anh em tòa soạn phải ngạc nhiên không ít vì xưa nay anh vẫn nổi tiếng là "hào hoa" và "tếu" nữa.

Sau một hồi suy nghĩ, Anh em mới tìm ra được câu giải đáp chí lý: con người "bay bướm" đó vừa... cưới vợ. Không trách lập trường có vẻ "xây dựng" quá.

Anh Xếp Ti Pô

Anh Thiệt, xếp ti pô tả lời:

— Tôi sẽ mở một nhà in để in mướn sách, báo. Giấc mơ của anh cũng dễ hiểu vì đó là thuộc phạm vi nghề nghiệp của Anh.

Ông Phan

Ông Phan, một nhân viên thuộc ban trị sự, chuyên viên sửa bài và liên lạc với Thông tin về việc kiểm duyệt, trả lời:

— Tôi sẽ mua một căn trại trên Đà Lạt để dưỡng già.

GHI CHÚ: Ông Phan năm nay chừng ngoài 40 tuổi, cũng "rách" như anh em ký giả.

Cụ Vy

Cụ Vy, cũng là nhân viên trị sự, người cai quản kho báo cũ, mà anh em tòa soạn gọi đùa là "cụ già chịu chơi", vì những câu tuyên bố "này lửa" của cụ về những vấn đề ái tình lâm cầm, Cụ Vy trả lời một cách thẳng thắn, không có cười:

— Thì còn làm gì nữa, Trước hết tôi sẽ mua 1 căn nhà, sau đó sẽ... lấy vợ.

Câu trả lời của cụ làm tất cả anh em tòa soạn phá ra cười nhất là về cái điểm cụ ngỏ ý muốn "lấy vợ".

Tìm hiểu mãi mới hay cụ chỉ muốn "nói đùa" một chút. Thực ra cụ đã có vợ, và rất mực thương yêu bà xã ở nhà...

Anh Bích

Anh Bích chuyên viên "đánh máy" của tòa báo trả lời:

— Sẽ mua 1 xe sport hạng lỵch để chiều chiều đi chơi tã tã...

GHI CHÚ: Anh Bích còn trẻ lắm, chỉ chừng 24 tuổi, một ngày cầm cụ bên cạnh chiếc máy chữ.

Lê Thành Khôi

Lê thành Khôi một ký giả trẻ, kiêm nghề gõ đầu trẻ, một cây "đầu hót" của tòa báo, tuyên bố:

— Tôi sẽ thôi không lĩnh lương Tự Do và chỉ nhận mỗi tháng 1 đồng danh dự. Ngoài ra tôi sẽ phát thưởng đều đều, mỗi giờ một lần, cho các em học sinh. Cứ em nào thuộc bài lại phát cho 50ti.

Câu trả lời của LT Khôi được anh em tòa soạn tán thưởng cho là rất "r" độc đáo, nhất về cái điểm lĩnh lương 1 đồng danh dự.

Phạm Gia Pháp

Phạm gia Pháp là 1 nhà giáo. Tuy anh không phải là 1 ký giả thường xuyên của Nhật báo Tự Do nhưng có chân trong Tự Do Văn Đoàn và lâu lâu có bài xuất hiện trên trang đặc biệt của Tự Do Văn Đoàn.

Anh Pháp trả lời:

— Mọi sẽ tạm bỏ nghề dạy học và nghỉ luôn 2 năm. Mỗi sáng tà tà làm 1 tờ phở tàu bay, sang. Nhân làm 1 tách cà phê. Buổi chiều đi xinê rồi nhậu lai dai rồi... ngủ.

GHI CHÚ: Anh Pháp là 1 nhà giáo còn trẻ lắm, chưa đầy 30. Xuất thân từ Văn Khoa nên Anh thường hay có tư tưởng "yếm thế" trước thời đại coi "đó là" là trọng. Và để giải khuây anh vẫn thường là khách hàng trung thành của hãng la de BGI.

Tiến Lợi

Trước khi phỏng vấn T.L. anh Trần Việt Sơn và tác giả đã thủ thỉ nhau về câu trả lời. Anh Trần Việt Sơn tiên đoán là Tiến Lợi sẽ trả lời là lập một nhà in, nhà xuất bản. Quả đúng như lời tiên đoán của anh T.V Sơn Tiến Lợi trả lời câu hỏi không đắn đo:

(Xem tiếp trang 21)

HAI MÙA XUÂN

Ở A con gái của Thanh lấy hai bàn tay vỗ nhún tờ giấy bạc mới mà tôi đã mừng tuổi cho nó.

Dường như chưa thỏa mãn với trò chơi, đứa bé chợt khóc thét lên. Mẹ nó bế nó dỗ dành, tìm tôi nhồi đau. Tự nhiên tôi đặt câu

hỏi: «Ngày mai khi khôn lớn nó có coi rẻ tiền bạc như độ nào nó còn bé không? Hay lại chạy theo địa vị vàng son như muôn ngàn cô gái thời đại?»

Tôi cúi đầu thờ hời dãi, Thanh cảm thông tôi bằng ánh mắt dửng dưng. Khung trời rực rỡ bóng Xuân trở về trong tôi sưởi ấm linh hồn tuyết giá.

Hồi nhỏ hai đứa học chung trường, năm 12 Thanh thi đậu vào Gialong—19 tuổi nàng theo học y khoa. Tôi say mê hoạt động văn nghệ chối bỏ sự học hành. Chúng tôi quen và yêu nhau tha thiết. Nhưng mẹ nàng không chấp nhận cho nàng yêu «nhà thơ» bà hứa gả Thanh cho một người con trai giàu sang.

Từ đó mỗi lần gặp Thanh tôi mỗi lần trông nàng khóc. Hôm đám cưới Thanh gầy hẳn đi. Thanh gượng vui và thường trốn tránh khi tôi raxót nhìn nàng.

Mỗi tình đầu tan vỡ khiến tôi tuyệt vọng, chán ghét tình yêu—Tôi trở nên băng lạnh và căm thù con gái..

Tháng ngày thương nhớ trôi qua. Uyên. Bạn gái của Thanh đến cho tôi hay Thanh đã có con. Nàng nói, mặc dù Thanh có chồng, Thanh vẫn còn yêu tôi. Tôi đứng đưng trước lời tâm sự của Uyên và cảm thấy khinh Thanh là lừa.

Uyên giả từ và trao cho tôi lá thư của Thanh. Tôi định không xem nhưng rồi lại dở ra đọc:

Huy anh

«Em vui lên chứ? Vui lên chứ
Ai đợi chờ ai? Ai thủy chung?»

Hai câu thơ của anh mừng em trong ngày cưới em còn nhớ.

Riêng em, đời mất vui khi đã lấy chồng tình em đối với anh thế nào hẳn anh đã rõ. Em mang tiếng phụ bạc anh bởi mẹ em. Em thương mẹ em—xin anh tha thứ, hiểu cho hoàn cảnh, nỗi khổ tâm của em và coi em như em gái của anh.

Em thú thật với anh một câu chuyện sau đây. Uyên, người con gái đến trao anh lá thư của em đã yêu anh từ lâu. Chắc anh ngạc nhiên? Phải! Uyên yêu anh trong thầm lặng chỉ riêng em biết vì Uyên là bạn thân nhất đời em.

Anh hãy đáp lại tình Uyên đừng để Uyên thất vọng. Uyên sẽ không lấy ai ngoài anh.

Em mong rằng ở Uyên anh sẽ tìm được niềm yêu mới. Uyên thơ mộng hiền ngoan hơn nhiều.

Trước khi dùng bút em gái chúc anh và Uyên hạnh phúc.

THANH

Cầm lá thư của Thanh mười ngón tay tôi bỗng có đơn dị thường.

— «Đời giản dị thế sao em? Tôi mỉm cười. Nụ cười nở muện như ánh nắng chiều hui hắt.

Tôi đi Uyên đi dưới hai hàng cây rù bóng, giòng sông xanh nước lững lờ xuôi chảy. Tà áo

Viết tặng anh Công

tím của nàng bay bay trong gió mát. Tôi luồn tay vào gáy Uyên đang đường tóc xoa trên vai nàng.

Uyên nũng nịu thật dễ thương.

Đột nhiên tôi khẽ gọi nàng.

— Uyên em...!

— Dạ... gì đó anh?

— Em có thật yêu anh như lời Thanh giới thiệu?

Uyên thẹn thùa cúi mặt trả lời tôi bằng sóng mắt dỗi hờn mang một vùng trời mưa nhỏ. Mà hãy hồng Uyên đắm chiều ngược nhìn đôi bướm tung tăng lượn trên những đóa hoa vàng nở ven sông, bờ mi cong ướt lệ.

Tôi say đắm hôn lên đôi môi tươi thắm của Uyên Uyên vuốt nhẹ làn tóc rồi dịu dàng nói:

— Em không như các cô gái khác chỉ yêu thơ anh. Em ngưỡng mộ thiên tài anh, em yêu anh trọn đời.

HUYỀN LINH VŨ

Tôi ngắt lời Uyên:

— Nhưng anh nghèo, sao bảo đảm nếp sống vàng son cho em?

— Em đặt lý tưởng nơi tâm hồn cao thượng hơn vật chất thường tình.

— Thế còn dư luận gia đình và xã hội. Em không sợ và so sánh sao?

— Em quan niệm tình yêu không phải là vật mua bán.

Tôi nghe tiếng nói của Uyên trầm nhỏ theo màu nắng nhạt «Thanh ơi! Ngón ngón hẹn thề của em hiện diện ở Uyên thườ chứng minh yêu nhau đây nhé!»

Chiều đi bằng ánh sáng và tiếng hát của gió lành như dáng Uyên.

Tôi trở về Saigon sau ba năm phiêu bạt khắp nẻo đường gió bụi.

Buổi sáng tìm đến nhà Uyên thấy tấm hình bán thân của nàng đóng khung nơi bàn học. Bên cạnh là bình hoa ngào ngạt hương thơm.

Không thấy bóng Uyên. Tôi định lên tiếng thì mẹ Uyên từ trong bước ra.

Bà cụ bảo tôi ngồi xuống ghế rót nước mời tôi uống rồi cho tôi biết Uyên đã chết sáu tháng. Lúc đó, tôi mới để ý đến bát nhang đã tắt từ lâu trước chân dung nàng.

Hỏi ra bà cụ mới cho hay sau ngày tôi đi ba Uyên gả ép nàng cho một luật sư.

Uyên thú thật với ông nàng đã yêu tôi, bị ông cự tuyệt căm không cho liên lạc.

Bây giờ tôi mới hiểu nàng thường ít viết thư cho tôi là thế!

Bà cụ nhìn tôi nhớ đến con khờ-kề.

— Tôi nghiệp! Em nó yêu cậu lắm, tôi cũng thương cậu chả đòi hỏi gì cả nhiều lần tôi ước lời ông nhà tôi chuyện nhân duyên để con gái nó chọn lựa, ông ấy không nghe còn bảo chúng nó hư tại bà! Tôi biết sao hơn?

Bà cụ lau nước mắt tiếp tục:

— Thế rồi một phần đau khổ vì ý định của ba nó, phần vì vắng cậu nó ít nói bỏ cả ăn ngủ, chẳng bao lâu đâm ốm, tôi đưa em nó đi nhà thương chữa chạy nhưng vô hiệu. Trước khi chết nó mê sảng gọi tên cậu luôn.

Rồi bà chép miệng:

— Thật là bất hạnh? Gia đình tôi chỉ còn mình nó là nhớn, thằng anh nó đi Thủ Đức chết trận hai năm mới xong...

Tôi không dẫn được tề tề. Thề thắm dâng lên tận cùng cảm xúc, tôi gục đầu, hai giòng lệ trào ra khé mắt nhỏ xuống tách nước—Hồn tôi chết đuối trong trùng dương bão loạn.

Bà cụ ái ngại:

Em nó mất cậu có thóc nó cũng không sống lại. Hôm nay cậu còn nhớ đến thăm em như thế là quý hóa lắm rồi. Đời cậu còn dài thiếu gì người theo, cậu hãy vui lên.

«Chào ời! Cậu hãy vui lên.» — «Thanh ời! Phải chỉ em đừng giới thiệu Uyên cho anh, một vết sâu tim anh chưa đủ sao em?»

Hai lần yêu hai lần tiếc mối — Anh trưởng thành trong khói lửa, cuộc chiến đã cướp mất đời công tử bên kia vùng hỏa tuyến quê hương anh. Với ấn tượng đó anh bệnh trở thành thị sĩ phiêu du bên đây trời Nam thống khổ để rồi khắc ghi thêm chứng tích buồn đau..»

Thanh ru con ngủ buồn rầu thổ lộ:

— Nhà em từ nạn phi cơ cách đây hơn một

Ký giả Tự Do trúng Độc Đắc

(Tiếp theo trang 20)

— Mong của tôi là lập một nhà in, nhà xuất bản.

GHI CHÚ: Tiến lợi năm nay chừng ngoài tứ tuần và cũng là một ký giả kỳ cựu, vào nghề báo cả 20 năm nay. Dĩ nhiên là cho đến nay anh vẫn là một ký giả «rách» như các anh em khác.

Đến đây, tác giả định chấm dứt cuộc phỏng vấn «vĩ đại» vì đã gần hết người. Nhưng bỗng nhiên cụ Hoàng Hạc dẫn xác lù lù tới. Chắc độc giả chưa quên nhà đại lý số Hoàng Hạc, trước đây đã nổi danh qua mục «tôi đi coi bói».

Về sau trước đồng thư hồi tưởng số mỗi ngày mỗi chất cao cụ «ồn xương sống» quá nên đã trốn lên núi ẩn mình lâu lâu mới về thăm anh em tòa soạn.

Gặp được Cụ Hoàng Hạc, tác giả mừng quá liền phỏng vấn liền.

Trái với dự đoán của anh em, cụ Hoàng Hạc trả lời với một giọng cương quyết:

— Làm sao lại có thể có chuyện vô lý thế được. Không bao giờ tôi đặt vấn đề trúng số đó ra vì lý do giản dị là tôi không có số trúng số và mặt khác tôi cũng không bao giờ mua... vé số.

Cụ Hoàng Hạc, không kịp đề anh em có phản ứng lại nói tiếp bằng một giọng gay gắt.

— Những gì do chính bàn tay tôi làm ra, tôi mới thấy thích hưởng, còn những cái từ đâu tới, tôi không thèm.

Câu trả lời của cụ Hoàng Hạc làm anh em phải suy nghĩ và khiến cho tác giả cuộc phỏng vấn này cũng «mất hứng» luôn, không muốn phỏng vấn thêm ai nữa. Và lại cũng thấy rằng cho đến đây cũng đã tạm đủ.

Thực hiện xong cuộc phỏng vấn tác giả cảm thấy hết sức thích thú và rút tỉa ra được nhiều kết luận hay. Tuy nhiên tác giả cũng cảm thấy buồn, buồn một cách thâm thía.

Tác giả thấy rằng hầu hết trong đầu óc của mỗi người đều có một ước mơ, một thứ ước mơ ở ngoài tầm tay với của mình. Đối với những người có thừa tiền của, thì những ước mơ đó quả là quá giản dị và dễ dàng.

Nhưng đối với những người «rách» kinh niên suốt đời không có cơ hội cầm trong tay một món tiền lớn, nghĩa là không khi nào có thể trở thành triệu phú, thì những ước mơ đó vẫn chỉ là những ước mơ lớn lao khó có thể thực hiện nổi trừ khi nào Trời ban cho dịp may bằng vàng là trúng số độc đắc.

Chắc hẳn độc giả cũng có kết luận riêng của mình. Và nếu độc giả tự làm một cuộc phỏng vấn, nhất là trong dịp đầu xuân này, biết đâu lại chẳng tìm thấy những kết luận hết sức thích thú.

CHÍNH THANH

năm trong chuyến bay oanh tạc Hải Dương. Mẹ em cũng mất rồi.

Tin chồng Thanh chết, tôi đọc báo được biết nhưng vẫn tỏ ra vô tình như mới hay.

Những nét ngây thơ của cô nữ sinh viên ở Thanh ngày nào nay không còn nữa. Dung nhan người thiếu phụ có vẻ mặn mà, dài các hơn.

Tôi lập lại thế ngồi sát bên nàng:

— Thanh... em còn yêu anh không?

Đôi cánh môi hồng rung động, Thanh nói giọng muốn khóc:

— Huy... em van anh! Em không xứng đáng với tình cảm anh dành cho em...

Tôi dam mê như một nhà hiền triết:

— Em hãy gạt bỏ mặc cảm. Giá chồng em còn sống anh không bao giờ khơi lại dĩ vãng. Phần hai đứa như vậy—Dù bây giờ em đã có con anh vẫn yêu em như thuở ban đầu. Đừng để anh kéo dài thêm chuỗi ngày chờ đợi đơn côi. Anh sẽ thương con em như con chúng mình! Thanh xúc động cầm nín ngà đầu trong vòng tay tôi thẫn thừ.

Dừng chân trước ngôi mộ của Uyên Thanh cảm bó huệ trắng vào chiếc bình hoa trước bức ảnh tươi vui của Uyên. Thấp vài nén nhang, tôi gom lá khô rụng quanh mộ Uyên Đốt, hương khói bay nghi ngút.

Chúng tôi ngậm ngùi rời nghĩa trang khi ánh nắng đã lên cao. Thành phố mùa Xuân tha thướt với những tà áo màu rực rỡ, lù lút bóng người.

Tôi thấy mùa Xuân trong mắt Thanh, đắm đuối trong trời mây ngời hương.

Chú rể và cô dâu đi trên xác pháo hồng.

Hai đứa sánh bước bên nhau trong khu vườn có những đóa mai vàng khoe sắc thắm.

Xuân một chén sầu tâm

HUYỀN LINH VŨ

(Ấn đoàn Trùng Dương)

TRANG 21

MÙA XUÂN

gửi những người bạn
VĂN NGHỆ MIỀN BẮC

Mỗi lần Tết đến nhớ miền Bắc,
Chợt nhớ các anh thường tự đắc,
Sinh ra cốt nhục lại nòi tình,
Chẳng dỗi gì hơn đôi thanh sắc.

Thanh sắc tìm đâu hỡi Nguyễn Tuấn ?
Tìm trong tiếng thét của ba quân ?
Tìm trong thanh toán, trong lửa đao ?
Chủ nghĩa Lê-Nin đã thấm nhuần ?

Quên mình, quên cả tuổi thanh niên.
Những sông Rừng Thông, tôi Hậu hiền.
Ta chợt thấy ta còn Tô Quốc,
Chỉ lo mình chưa được trung kiên.

Ta đuổi quân thù, cứu núi sông,
Trường kỳ kháng chiến sẽ thành công.
Người ta chỉ dạy ta yêu đồng,
Ngoài Đảng yêu gì cũng viễn vọng !

Ngã ba lăm lăm bước ba vó,
Lam thứ tay sai núp dưới cờ !
Yêu nước tẻ ra là phản đồng,
Hiếu rồi mà vẫn bị dẫu cờ !

Công luận ngàn sau sẽ phẩm bình,
Viết theo chỉ thị của Trường Chinh.
Các anh nói giao cho quân giặc,
Tinh giặc đêm đêm có giật mình ?

Yêu nước đâu ngờ lại giết đồng.
Thề nào là Thiên ? Thề nào Chấn ?
Thề nào là Mỹ ? Là Văn nghệ ?
Bảo những niềm tin cũ lại dần !

Xuân Diệu còn yêu ? Còn thiết tha ?
Còn say mê viết khúc tình ca ?
Thơ Tố Hữu, Nguyễn Bình không, còn nữa,
Mới tóc hoa râm khác khoai giã !

Hôm mấy năm trước một giấc mơ,
Bắc Nam ai đó có trông chờ ?
Chúng mình ngày trước từng tâm sự,
Và có giờ đây hóa kẻ thù !

Ta lại thù ta hỡi các anh ?
Sợ khi phải nói đến chân thành ?
Những người thơ ấy, người văn ấy,
Giờ tâm lòng son đã nguội tanh ?

Nói sao cho hết ? Viết sao vừa ?
Ôi những ngày xưa, những chuyện xưa !
Bám sâu phổ phương mưa rác bụi,
Nói bao nhiêu nữa cũng bằng thừa !

Tôi gửi gì đây đến chúng ta ?
Trên ngàn cây số có bao xa !
Cùng chung Tổ quốc, hai biên giới,
Yêu nước từng chung một thiết tha !

HÀ THƯỢNG NHÂN

Dựng nêu

Nửa đêm gõ gậy thấy chim kêu,
Vội vội vằng vặc dậy dựng nêu.
Toạc cang, đo tay làm phận sự,
Lên gôn, quý gối giữ đứng siêu,
Khi trông, lúc cảm sao cho vững,
Lúc ngoáy, khi buông phải lựa chiều,
Tục lệ ông bà thôi chẳng được !
Nhọc nhàn, vất vả có bao nhiêu ?

GIÁO SỸ HỘI

NHỮNG NGƯỜI KHÔNG CÓ MÙA XUÂN

IO heo hút chạy trên mặt đồi.
Vùng trời đêm sâu thăm Chì
còn mỗi mình tôi ngồi trước quây
hàng. Cốc bia đã vơi quá nửa. Anh
đèn điện yếu ớt đu đưa trên vách
tường loang lổ màu đất. Người con gái ngồi sau
quây hàng mãi đan áo, đôi mắt lạng lờ suy nghĩ.
Câu truyện giữa tôi và nàng đã trôi qua từ lâu, tôi
chẳng biết nên nói gì thêm với nàng nữa. Những
lúc ngôn ngữ ngừng lại thì chẳng những cảm nghĩ
nổi dậy, vươn lên tự đáy sâu tâm hồn.

Phía sau, tiếng dẫu gập đập vào những quả bi
đan nghe chát chúa, lạnh lạnh trong chiều sâu của
đêm. Giờ này không khí tình lý thật buồn, nhạt,
nhưng tôi không yêu, không ghét mà vẫn chịu đựng
được. Sự chịu đựng đã trở thành một thói quen.
Nghĩ đến đất, đến rừng, đến tất cả những gì hoang
dã còn ngự trị trên mảnh đất sát vùng biên giới này.
Tôi không hiểu vì sao người con gái lại có mặt ở
đây. Cũng như tôi, vì sao tôi lại có mặt ở đây ?
Thật khó mà cắt nghĩa nổi.

— Tâm à, coi không còn ai thì đóng cửa nhà.
— Dạ. Mấy giờ rồi ?
Người con gái đáp vọng vào phía trong nhà.

Nàng nhìn tôi hỏi :

— Anh dùng đá nữa không ?
— Thôi cảm ơn. Lạnh quá rồi. Đêm nào cô
cũng thức khuya như vậy sao ?

● Truyện của NGUYỄN ÁI LỮ

Người con gái khẽ gật đầu. Nàng nói :
— Thức khuya nó quen đi. Ngủ sớm cũng
không được.

Tôi uống cạn bia. Hơi đá lạnh toát ra ngoài
chiếc ly làm những ngón tay tôi tê buốt. Người con
gái ngừng đan nhìn ra ngoài đêm. Đột nhiên tôi nhớ
đến câu nàng nói với tôi trong đêm đầu tiên :
« Những người mới đến tỉnh này có một xa cách và
những cái nhìn lạ lùng ». Tôi không hiểu đến lúc
này mình có còn xa lạ với nàng nữa không ?

Có thể rằng tôi vẫn là một thế giới hoàn toàn
xa cách và lạ lùng trước mặt nàng. Thời gian chưa
giúp tôi đến gần nàng. Nhưng một điều tôi được
biết rõ rệt là trong nhà này chỉ có hai mẹ con
nàng ở đã từ lâu. Người mẹ đã được tòa án cho
phép ly dị chồng. Bà ta ít khi xuất hiện trước mọi
người, thỉnh thoảng bà về Saigon ở chơi vài ngày,
đi viếng thăm những người quen rồi lại lên. Một
cuộc đời bay nhảy như thế có rất nhiều điều để bàn
tán, thêu dệt, thế mà cùng ít người được biết đến
những chuyện của bà.

Đêm nay nghe chừng yên. Ngoài xa, không
thấy ồn ào tiếng súng và ánh lửa hòa hòa sáng rực.
Đôi mắt người con gái nhìn xuống dưới ánh đèn.
Đêm đã thật khuya. Những người chơi bi đã cuối
cùng lần lượt ra về.

Tôi châm điếu thuốc hút, toan đứng dậy thì
người con gái nhìn thẳng vào mặt tôi hỏi :

— Anh có biết Hải không ?
— Biết, anh ấy làm ở Tiểu khu chứ gì ?
— Gần hai tuần nay không hiểu Hải đi đâu
mà chẳng thấy tin tức gì cả.

— Hải đi hành quân sắp về rồi.

Mắt người con gái hạ thấp xuống suy nghĩ.
Tôi đoán nàng đang mong đợi, nôn nóng. Tôi
không muốn nói thêm cho nàng biết những cuộc
hành quân ở đây có thể kéo dài ba bốn tuần lễ, và
ông Tiểu khu Trưởng lại là con người liều lĩnh
bất thường, luôn luôn thay đổi ý kiến. Lần này ông
ấy đi hơi lâu nên tôi cũng đã chuẩn bị một chương
trình văn nghệ tại tỉnh để giải trí cho binh sĩ của
ông ta sau những ngày lặn lội trong rừng. Ở miền
đất heo hút, khô khan này, chỉ còn tiếng hát,
nụ cười của các cô gái và tình người là đáng kể.
Ngoài ra, tất cả đều bị lôi cuốn bởi cái hoang dã
thâm u, sự phản trắc của con người và cảm thú.

— Có muốn nhận gì với Hải không ?

Tôi bất chợt hỏi người con gái. Nàng bối rối :
— Tâm không muốn nhận gì hết. Có nhiều
người vẫn thường lại đây chơi, lâu ngày không
thấy mặt Tâm lại hỏi thăm. À chừng nào đoàn văn
nghệ của anh lại ra mắt ?

— Vài ngày nữa. Có nghĩ thế nào về đoàn
văn nghệ này ?

— Khó nói quá. Nhưng có được một đoàn văn
nghệ ở đây còn hơn là không có anh à.

Tiếng nói cuối cùng của người con gái chìm tắt.
Tôi thấy một sự trống rỗng theo sau. Ngay lúc ấy
tôi bước ra khỏi quán. Những cột đèn điện bằng gỗ

đứng trơ trên hai bên đường. Căn nhà tôi mượn
cách đó vài trăm thước, trong khu vực đình thự hành
chánh của tỉnh có ngọn tháp vút lên nền trời cao
lấp lánh ánh sao. Nhiều lúc tôi nghĩ đó là một ngôi
giáo đường có một tháp chuông kiểu Tây phương.
Có đêm tôi đã được thấy người ta đặt khẩu súng
liên thanh ở trên tháp cao đó để đợi các biển cổ
đột ngột xảy ra.

Nhà kiến trúc muốn tạo nên một ảo tưởng,
giữa một thực tế luôn luôn biến dạng, u uất. Lúc
về đến nhà trọ, tôi thấy đèn vẫn còn sáng. Thăng
bạn ở phòng bên chưa ngủ. Nó đang rên rục với
cơn sốt hoành hành trong cơ thể. Chiếc chân đay
cộm trộm kín người mà nó vẫn còn rét, còn run lập
cập thăm hại. Tôi lay người uo, một khối thịt mềm
yếu ớt.

— Đã ăn uống gì chưa mà cứ nằm dài như
thế này ?

— Đau quá ăn không được. Sáng mai lo cho
tao về Saigon chữa bệnh. Ở đây không có Bác sĩ.

— Được rồi, để tao nói với Tiểu khu. Cả
Tỉnh mà không có một Bác sĩ, chỉ có một ông Cán
sự Y tế. Hay là vẫn ông Bác sĩ nào đó không chịu
lên đây chứ gì ?

— Ủ Ủ. Cái đất này ai mà thêm lên.

— Thôi chịu khó nằm sáng mai hãy hay.

Tôi bước vào phòng, vật mình xuống giường
nằm. Tôi nghĩ đến Tâm, đến Hải, đến thăng bạn
nằm rên ở phòng bên cạnh. Tôi đã khó ngủ trong
đêm hôm ấy, một đêm dài bao vây lấy mình như
một cơn sốt không. Nhìn cái vỏ đạn lớn được dùng
làm bình cắm mấy cành hoa ni long, tôi thấy bị ám
ảnh lạ lùng.

Tôi đã nhìn thấy nó từ những ngày còn mấy
chủ lính Tây thuộc địa, những ngày chiến đấu. Phù
tang lê gót trên các đường phố Hà Nội và những ngày
không chiến xa vằm. Bây giờ thì nó ở đây, trước
mặt tôi, hoàn toàn cảm nín hiên hậu trong vai trò
trang trí mỹ thuật sau khi đã được xử dụng bởi
những bàn tay pháo thủ. Cuộc sống tuy chán ghét
nó thật nhưng vẫn còn cần đến nó. Con người
thật là yếu đuối, như những con cá vàng bé bỏng
bơi lờn vờn quanh đám rong trong cái chậu xinh xắn
gần cửa sổ.

Sáng hôm sau, tôi thức dậy trước khi mặt trời
mọc. Thấy thăng bạn ngủ yên, tôi không muốn hỏi
nó. Tôi đi ăn sáng rồi đến Tiểu khu xin cho nó về
Cộng Hòa nằm. Buổi chiều mới có mấy bay chó
nó đi. Và căn nhà trọ của tôi như rộng rãi ra sau
khi hình bóng nó đi rồi khỏi nơi đây.

Sau những đêm trình diễn văn nghệ cho binh
sĩ mới đi hành quân về, đoàn văn nghệ bắt đầu đi
vào các thôn ấp. Tôi đã đi theo đoàn văn nghệ dừng
lại ở các ấp, trình diễn ngay ngoài trời, trước mặt các
em nhỏ và các công nhân đồn điền cao su. Bằng cây
dàn, chiếc trống nhỏ, chiếc khẩu cầm, một vài ca sĩ
nam nữ không lấy gì xuất sắc lắm, nhưng ngân ngán
ấy thứ cũng đã khuấy động cái không khí trầm lặng lâu
ngày của ấp. Các em nhỏ và ngay cả những người
lớn không hiểu lời ca, tiếng nhạc có ý nghĩa gì.
Nhưng họ đã vui lên trong chốc lát và muốn nghe
nhiều hơn. Hình như chưa bao giờ tiếng hát từ con
người đi sâu vào lòng họ. Chỉ có tiếng súng nổ rền
quanh ấp, trong những buổi tối nặng nề ám ảnh giấc
ngủ của mọi người.

— Ở lại đây với chúng tôi vài ngày. Tiếng hát
của anh em quý thật, nhưng sự có mặt của anh em ở
chỗ này còn quý hơn.

Câu nói của một ông già trong ấp làm cho tôi
suy nghĩ mông lung. Tôi đành nói với các anh em
trong đoàn ở lại ấp một tuần lễ. Buổi tối chúng tôi
vào đồn ca hát cho các anh nghĩa quân, rồi ngủ
luôn tại đó. Sáng ra lại đi các nơi lân cận
trình diễn. Màu đất đỏ, ánh nắng thiêu đốt, những
mái nhà tranh thấp lù sù, những khuôn mặt khô
cằn của dân chúng, không còn những hình ảnh nào
nổi bật hơn. Chỉ với những vườn ruộng, lúa chín,
quê hương thể hiện trong tiếng hát mới không phảng
lại những thực tế sót sót xa ấy.

Dân nghèo, tiếng hát nghèo. Lòng ngực tôi như
muốn rạn vỡ đau đớn.

Đoàn văn nghệ trở về tỉnh theo đoàn xe của
quân đội. Lần đi lần về lúc nào cũng có hộ tống.
Con đường không còn yên ổn nữa. Một tuần sống
với dân không nhọc nhằn bằng những lúc đi chuyên
Về đến tỉnh cả đoàn được nghỉ hai ngày. Thăng
bạn tôi vẫn chưa trở lại. Có lẽ nó không còn trở
lại nữa. Tôi hoàn toàn cô đơn trong căn nhà trọ.

(Xem tiếp trang 25)

TAO CHỈ SAO LỤC

(Tiếp theo trang 16)

Bằng vừa giận vừa buồn cười.
— Mày đáng ghét. Nhưng cũng đáng khen.
Tại sao mày viết thư hết con gái vậy này. Nhất là
tuồng chữ nữ sinh quá làm tao cứ tưởng bở.
— Không nữ sinh thiệt mà. Đây tao nói cho
mà nghe: Mùa Xuân năm kia, đơn vị tao ăn Tết
Nguyên Đán tại Sadéc, tao được cử vào phái đoàn
Quân Dân chính đi chúc Tết nhân dân. Trong dịp
này tao quen với một nữ sinh, em tên là Lan
Hương.

Tao nhờ cô đọc nhiều sáng tác của mày ở trong
báo Quân Đội và được biết các em rất thích đọc
văn mày nên tao tự giới thiệu là Hoàng Bằng và
cho em địa chỉ.

Sau Tết năm đó, em viết
thư cho tao. Tao nghĩ mình
không phải là văn sĩ, viết thư
chắc không hay bằng mình, tao
bèn lấy phong bì khác, hỏi
thăm ở Tòa báo Quân đội lấy
địa chỉ của mày rồi bỏ thư nằng
vào đấy gửi ra cho mày. Khi
có thư mày Phúc đáp về, tao
lại sao nguyên văn gửi cho
nàng. Cứ thế... mấy năm nay.

thư mày thì tao nhận rồi tao chép lại gửi cho nàng,
còn thư nàng thì cũng tao nhận rồi thay phong bì
và gửi cho mày, nghĩa là... Tao chỉ sao lục.

Bằng vội cắt ngang lời Phúc.
Còn ảnh gửi cho tao có đúng ảnh của
nàng không?

Phúc cười:

— Sao lại không đúng. Bây giờ mày đã hiểu
được vấn đề rồi thì từ nay chính mày trực tiếp mà
lo liệu lấy, vai trò « sao đi sao lại » của tao đến
đây chấm dứt. Bây giờ để tao ghi địa chỉ chính
của nàng cho mày.

Bằng ngập ngừng:

— Không được. Nàng vẫn hình dung con
người tao qua mày. Thôi để tao tiếp tục ngồi trong
bóng tối sáng tác thư tình cho mày. Còn mày thì
lại cứ tiếp tục « sao lục » để gửi đi cho nàng.

Phúc phác một cử chỉ cương quyết:

— Tao và nàng chỉ gặp nhau một lần cách
đây 2 năm. Căn cứ vào thư từ từ trước đến nay
thì nàng vẫn hiền và mến mày qua sự biểu lộ tình
yêu trong những lá thư tâm tình. Vả lại, chính tấm
hình của mày hiện đang ở trong tay nàng. Nhiệm
vụ của tao là làm cái gạch nối giữa hai người. Bây
giờ nhiệm vụ ấy đã hết. Tao xin rút lui có trật tự.

Hai đứa nhìn nhau mỉm cười thông cảm. Họ
giắt tay nhau trở về doanh trại giữa lúc thiên hạ nô
nức kéo nhau đi chợ Tết niên...

Phân kết luận của câu truyện mà chúng tôi
vừa kể, xin để quý độc giả suy luận.

Người kể truyện chỉ xin được phép lồng vào
đây một lời trình bày với những độc giả
đã « trách » chúng tôi là những tài liệu dẫn chiếu
trong nội văn bài trả lời đăng trong mục này về
những thắc mắc của độc giả không chính xác.

Độc giả trách thì chúng tôi đành chịu. Nhưng
sự thực chúng tôi cũng chỉ có công sưu tầm tham
chiếu và cắt xén nội dung những tài liệu do cơ quan
có thẩm quyền phổ biến rồi « Sao lục » để trả lời độc
giả. Chúng tôi không thể sáng tác ra được, tất nhiên
chúng tôi cũng phải biết điều như anh bạn Phúc
trả Lan Hương về cho độc giả vậy.

MÙA XUÂN 1968

HÙNG TÂM

TƯ THỰC
ANH VĂN LUẬN ĐỒN
THE LONDON SCHOOL
22315A Phan đình Phùng
— Saigon —
Dạy cả mọi trình độ, từ các
lớp Văn Lòng đến luyện thi
Lower Cambridge Proficiency.
Kết quả đậu Lower Cam-
bridge 1967: 40, 7%. Ban giáo sư Anh Mỹ được
tỉa nhiệm lâu năm ở Đô Thành.
8-2-68 Tổng Khai Giảng các lớp:
Đặc biệt: Quân nhân, Tu sĩ được giảm 25%

HƯƠNG TRÀ MÙA XUÂN

(Tiếp theo trang 22)

Đến, buổi trưa đi làm về có nước chanh nước cam. Hào lại
có thói quen mỗi ngày một bộ quần áo là áo trắng tập chơ
không « đồ » kiểu tại tôi.

Đại giáo sư bao nhiêu giờ mà đôi giày khâu bằng dây
bạc bỏ vô quít nhét cặp quần...

Huyền thoại « giày bạc bỏ, vô quít nhét cặp quần » là
của mẹ xư Đình. Hào dạy toán đệ nhị cấp. Bạc quá, hơn
năm hầu lại ưa xinh xắn xong việc thì thôi, giày và tất tất
cả oam không thêm thay vừa há mồm vừa thử em chịu trời
hồng thấu. Một bữa có quan khách đến thăm trường. Đình
bị phân phối vào bao tiếp tân. Hương dẫn quan khách với
đôi giày há mồm toang boạc thì kỳ quá, trong khi người ta
chào cơ bản « bèn » lời bực bội phòng giam học ngồi khâu
giày với sợi dây bạc rút ra từ chiếc bao tải chùi chân!

Thế chưa đủ, một bữa hầu mặc Pijama sang thăm bạn
bạn Pháp vào. Thấy bao có quít nhét « cơ bản », hân hoan.
Người bạn nói: « Áo thì áo nhưng phải thu dọn cho sạch sẽ ».
Hào ứa ứa, nhăn nhó ngẫm nghĩ rồi vá dăm vá dăm đi về. Giữa lúc
đó, một lũ học trò tới kiểm hân nhơ chứng minh bộ máy bài
toán. Tiếc tay, hân nhót ngay mẹ vô quít vào cặp quần rồi
nhảy tẩu báo ngồi giải toán tính bở. Người bạn buồn cười
qua đường hôm sau vào phòng giáo sư kể em lên. Chuyện đó
tới tại chị Hương bày giờ chị đem ta ra làm thí dụ với tôi
chị dâu hiệu được rằng:

« Một buổi lễ thể hiện Lâm Thước. Ngán năm đề hân
chốn Tiểu tướng (Thơ BK Đán), dù chỉ thoáng gặp « đôi
mắt tương đương » nhưng sau sự đề vô hân ngờ, lòng tôi
đã ta rất hết mong hân gặp.

Tôi nhớ đại báo chí.
— Chấn quá chỉ với Hương may mắn xoải thuyên thuận
tôi ngay từ đầu chứ tôi, tôi... hết thời rồi. Chỉ là dân bà,
chị tương người ta muốn lập gia đình lúc nào được lúc ấy.
Sự thực thì không phải như thế. Đán ông chúng
tôi kỷ lắm, tìm chúng tôi như
khung cửa, chỉ để một hình ảnh lọt vào. Chúng tôi
thả chịu... năm có nhón đôi còn hơn lập gia đình với người
không yêu không thương...

Chị Hương im lặng. Tôi nói tiếp:

— Tôi chỉ lập gia đình khi hoàn toàn tuyệt vọng.

nghĩa là khi người ta đã đi lấy chồng chứ bây giờ...

— Bây giờ anh còn hy vọng?

— Dạ, tôi vẫn hy vọng dù sự hy vọng đó rất mỏng
mao...

Người vợ bạo suy nghĩ một lát rồi mỉm cười.

— Kể có nào lấy được anh cũng... đó đây. Anh coi
bộ lủ khà mà tình cảm ra trò!

Lủ khà? Trời đất ơi, phải chi tôi lủ khà như lời
chị Hương khen tặng hoặc như học trò trong trường thường
quan niệm niệm thì đã hạnh phúc biết! Hồi xưa
vì mến thích nét « lủ khà » của tôi bà Thuần có vẻ muốn
chấp nhận cái thằng lủ khà này làm con rể bà. Sau đó
cũng lại chính bà, bà không thấy tôi lủ khà như bà tưởng
sợ bà ngán luôn khiến một phần tâm hồn tôi mất đi đem
theo hình ảnh người con gái đẹp nhất trên đời.

Buổi quá, tôi nhớ đùa đùa với chị Hương:

— Đố thiệt hay đố dối hỡi chị? Tôi nghĩ có lẽ
tôi phải rồi, cô là kẻ vô phúc nhất thì có. Khổ, nhiều lúc
tôi chán tới quá chị à, người gì đau « chớ không ra chó
người không ra người » thì sống sao nổi!

Vâng, tôi nói thật. Tôi là con chó. Tôi là con chó.
Nhưng con chó nó khôn hơn tôi ở chỗ nó nó không phải
vô hạnh phúc của nó. Cáo tôi, hỏn, hỏn hỏn muốn chết
mà chẳng biết phải xoay xở ra sao.

Cho đến tối hôm ấy thì anh bạn ở chung đem về trao
tôi một phong thư. Đứng hơn đ. là một chiếc thiệp cưới
đề tên Thanh Tú số nhà 2295 D Cự và Miu Mộng Saigon
Thanh Tú, địa chỉ 2295 D Cự và Miu Mộng!

Tôi ngồi im trên giường đưa mắt nhìn qua cửa sổ.
Ngồi kia trời đã bắt đầu chớp chớp chớp chớp. Tôi
tĩnh nhò buồn tẻ tại. Một kinh khủng. Tôi nằm xuống tâm
cực in chữ đó đặt trên môi và tôi thở sặc sụa nhè vào cạnh
của chiếc gối cứng một đoạn nhạc vu vơ Tim.

Tìm tôi vẫn đập đều đều. Phải tôi vẫn thở. A ha,
vậy mà tôi thường dạy học trò rằng đời sống tâm linh có
ảnh hưởng tới đời sống sinh lý nhưSHIP đập của timSHIP
thở của phổi. Láo! Láo! Láo! Vì nếu quả thật như thế thì
tại sao phổi tôi chưa ngưng đi, tim tôi chưa ngưng lại chết
chưa nó cho tôi có phải dễ chịu hơn không? Tôi nghĩ tới
con đường. Rừng Trà Néc Cà Mau có con đường. Con đường

đưa vào trắng to bằng ngón tay thu hình trong ruột cây Chà
là trông rất ghê tởm.

Dạo nhạc ở đây thường mua cây Chà là về chế ra
bát cao đường ngâm vô nước mắm trước khi tâm bít đem
chiên. Mận quá con da ông ngo ngo ngo vừa kinh
khùng vừa tội nghiệp. Tú ơi, Tú ơi, anh là con đường Anh
ngo ngo, anh tội nghiệp. Nhưng không ai thương con đường
hết và do đó Tú đi lấy chồng. Khổ quá, tại sao Tú gửi
cho anh chiếc thiệp bông này làm gì? Gặp nhau, rồi tan
vỡ, rồi xa nhau, rồi... đi lấy chồng. Cuộc đời chỉ có bấy
nhiều thôi. Cuộc đời chỉ có bấy nhiêu thôi phải không em?
Anh yêu em... Anh yêu em nhiều lắm.

Tú ơi, Xin hãy quên đi, Xin hãy quên đừng bao giờ
nhớ đến một ngày đầu năm chúng mình cảm tình với nhau
đưa ngời bên ngoài, đưa cếp bên trong rớt rớt lệ lệ... Bàn
tay. Mai rồi. Đời mai. Nụ cười. Thế là hết, hết cả rồi! Lũ
của tôi đi lấy chồng. Còn gì nữa đâu? Tôi muốn hết lên thật
rồi. Tôi muốn... chết tôi và... tôi chết. Cười lên. Cười rặc
qua. Sau đó tôi vùng dậy mặc quần áo sang phòng bạn bè
anh Giao... đi nhậu!

Anh Giao mới khỏi. Tôi cũng mới khỏi. Thấy tôi

rủ đi nhậu người bạn tôi tròn mắt:

— Trời đất ơi vừa mới ốm nặng mà nhậu cái gì?

Tôi thọc hai tay vào túi quần khề khề lắc đầu, giọng bất

cần:

— Kệ ốm thì ốm cứ nhậu chết bỏ! Anh không đi

tôi đi một mình.

Giao vồn vể tinh hơn nữa lại hiệu cái lối bốc đồng

bất từ của tôi, anh chặc lưỡi:

— Ờ, thì đi...

Trong lúc thay đồ, chợt nhớ tới tấm các bạn chiều đi

chính tay mình mang về, anh ngừng lại nhìn tôi với cặp

mắt ngờ vực:

— Chắc lại bị cô nào cho Zọc phải không?

Tôi rút một điều thuốc, la gần lên mồi, vừa bật lửa

hút vừa trả lời:

— Chừng vậy!

Hai đứa tôi vô quán Thùng đồ Cọi là Thùng đồ

vì cái quầy hàng thêu thùa sâu đó, chỉ có thể thôi nhưng để

nhậu rất khá.

Hai thằng « trời đánh không chết » kêu la 32

tôm khô củi, mực nướng, khô sái, bột vịt Bắc thảo...

lầm lầm li li ngồi uống như bú chim. Tôi thích uống với

Gia vì lúc nhậu hân thương im lặng. Tôi thích khói thuốc

tôi thấy nét mặt hân buồn, nỗi buồn sâu kín khác

khó ấy rất hợp với tôi và tôi bồi hồi:

— Anh Giao này!

Giao giật mình:

— Hừ!

— Anh ra thơ Quang Dũng không?

— Không, sao?

— Trong bài Đồi Bờ, ông viết: « Thoáng hiện em về

trong đây cốc. Nét cười như chuyện một đêm mơ... » Đúng

đấy chứ bà anh Giao!

— Ông của tôi, Em đi áo mỏng hương hân tử

Glòng lệ thơ ngây có đặt vào... Thơ của ông chính ra là

« rặt rạo » nhưng tôi thích đọc « đặt vào » vì đặt vào nghe êm

tai hơn.

— Ừ!

Sự đối thoại chỉ ngắn ngủi bấy nhiêu. Giao im lặng.

Tôi cũng im lặng. Tôi nghĩ đến Saigon và Cự và Miu Mộng

và đêm nay và đêm mai và đêm kia... Tôi quên không để ý

đến ngay nào Cầm Tú của tôi lên xe hoa về nhà chồng. Tôi là

duyên nhân của đời thì cuộc đời cũng có bấy nhiêu. Tôi là

con người khiêu bại tôi dám đem lòng được cùng ai chấp

chối truyện lâu dài. Nhưng... nhưng tôi không phải bôn ba.

Không phải khúc gỗ. Tôi có tình bạn, tôi có tình cảm.

Vậy thì tại sao Cầm Tú lại đi lấy chồng? Lại sao?...!

Tại tôi, Vâng, lỗi tại tôi tất cả. Tôi đã tạo phà

phà đã đẩy vào đời tôi bằng sự nhảm nhí để rồi bấy

giờ ngồi đây tiếc thương, mãi một mùa yêu chưa trọn. Ở

đời này, chúng ta đôi lúc đi tìm một người đồng điệu

mười năm chẳng thay hướng chỉ có rồi mà mình lại trở tay

đánh mất thì khổ sở, tay rút là phải. Hèn nào « bằng con

aba thì si Kim thanh Hoài khôn ngoan ao mầu thơ:

Đã trôi trăm mình trong đau thương

Hơn tôi đau đau lạc thiên đường

Tôi chỉ xin làm mây lủ lủ

Còn nàng em vô quyền dư hương

Kim thanh Hoài khôn ngoan qua chuyện ca tụng các cô

không bà! Riêng tôi, tôi ngu, tôi ngu, tôi ngu...!

« Lỗi đời! Lỗi sao mi sinh ra ta mi còn sinh Kim

thanh Hoài làm chi! »

Tôi thao như thế nhiều lần như Chu Du thao Gia cát

Lượng và tôi về nhà... tôi ngủ!

Trong đêm ấy, tôi mơ một giấc mơ tuyệt đẹp về người

con gái tương đương. Nhưng, sáng dậy tôi lại chợt nhớ nàng

đã đi lấy chồng:

Lấy chồng! Lấy chồng! Lấy chồng

Một lần yêu cũng như không

Trăm lần yêu cũng lạnh lùng cùng nhau

Có chăng, lúc bạc mái đầu

Kưng rưng giọt lệ thương nhau đã già...!

(Xem tiếp trang 26)

NHỮNG NGƯỜI KHÔNG CÓ MÙA XUÂN

(Tiếp theo trang 25)

Buổi chiều hôm ấy có tiếng gõ cửa. Tôi vội dập đầu thuốc cháy gần hết, bước ra gần cánh cửa, hồi hộp nghe tiếng động bên ngoài. Rồi không đợi hỏi ai, tôi nắm quả đấm của soay một vòng. Tâm đã đột ngột xuất hiện trước mắt tôi mà không ửng hồng lên.

— Có lẽ anh ngạc nhiên lắm phải không ?

— Ngạc nhiên lắm chứ, Nhưng mời Tâm cứ vào.

— Hôm nay Tâm mới thông thả đi chơi đấy à.

— Thì cuộc sống cũng có lúc cần thay đổi. Đón khung mai được sao ?

Tôi kéo ghế mời Tâm ngồi. Ánh nắng chiều còn đọng trên khung cửa sổ. Mấy con cá vàng bơi nhón nhờ. Mùi thơm tỏa ra từ mái tóc Tâm, một mùi thơm quyến rũ xa lạ. Hôm nay tôi mới nhận rõ khuôn mặt nàng, trong thứ ánh sáng vàng đục từ ngoài dội vào căn phòng.

— Nghe nói anh vừa đi công tác về, có gì lạ không ?

— Một, nhưng mà vui Tâm à.

Lúc ấy tôi tạm quên cái tình lý nhỏ bé mình đang ở. Tôi nghĩ Tâm sẽ nói với tôi rất nhiều chuyện hoặc hỏi tôi những câu hỏi bất ngờ. Nhưng không. Nàng đứng dậy đi ra ngắm mấy con cá vàng, thân nhiên nói :

— Những con cá này xinh quá. Anh kiếm được ở đâu thế ?

— Tôi mang từ Saigon lên.

— Anh chịu khó mang cả những vật này đi theo. Tâm ngần người nhìn tôi, im lặng suy nghĩ. Nàng như nhớ cái thành phố ở xa hàng trăm cây số. Một thành phố quay cuồng vật lộn, với những hình ảnh thối loạn ban đêm trong các tiệm nhảy, các hộp đêm và mờ kỷ niệm ứa héc còn ghi sâu trong tâm hồn nàng. Một thành phố đã làm nàng thất vọng, trong mỗi tình đầu trên của nàng khi còn là học trò, mang đã chạy trốn nó. Nàng lại gặp một sự đơn độc ghê rợn hơn. Tâm ngồi nhích lại gần tôi. Nàng cảm quyền truyện đề trên bàn lật lật vài trang. Mùi giấy mới tỏa ra hăng hắc. Những ngón tay nàng thon đẹp dịu dàng.

— Anh cũng thích đọc truyện à ?

— Thỉnh thoảng, lúc nào buồn thì đọc.

Tôi cuối xuống nhìn vào gương mặt nàng. Nàng không để ý đến tôi và tiếp tục đọc. Người tôi mong ran lên vì một sự quyến rũ mãnh liệt lạ lùng. Tôi muốn tỏ thái độ với nàng, Tôi muốn nắm tay nàng để dâng như cầm lấy quyền sách ở trước mặt và muốn ôm hôn nàng. Có lẽ nàng chẳng phân biệt thái độ yêu đương đó của tôi. Nàng như chờ đợi và không nói gì. Nhưng tôi lúng túng ngượng ngập, đi tìm một điều thuốc hút. Tôi thấy khổ tâm vì biến chứng này, trước mặt một người con gái quen thân.

Ước muốn của tôi đã bị thực tế cản lại. Tôi lảng lơ hút từng hơi thuốc vào phổi. Bỗng tôi qua đi. Tôi đã lấy lại được thăng bằng, chăm chú nhìn Tâm như lúc nàng mới bước vào căn phòng này.

Tâm ngừng đầu lên, thờ thẩn sát bên tai tôi. Hơi thở của nàng ấm áp. Rồi nàng mỉm cười hỏi tôi :
— Sao anh ít nói thế. Mọi khi anh nói nhiều mà ? Tôi cười, không biết trả lời thế nào. Cái nhìn của tôi như yêu hẳn đi. Đôi mắt Tâm trong sáng không chớp. Gò má nàng hơi ửng hồng.

Tôi hiểu nàng đang nghĩ gì về tôi. Thật tình tôi vùng vẫy đối với nàng. Chỉ cần nói một tiếng, bực bội một cử chỉ, tôi sẽ đón nhận được tình cảm của nàng. Lúc ấy tôi đoán nàng có vẻ khó chịu. Cặp lông mày rung lên và nàng từ từ đứng dậy, ngó ra ngoài cửa. Tôi theo nàng bước ra. Buổi chiều đã hạ thấp. Những ánh nắng chỉ còn chói chói trên ngọn cây. Chúng tôi đi theo con đường vắng, nghe rõ tiếng lá khô rơi xuống mặt đất. Hơi lam đã tỏa mờ các chung quanh rồi. Những hiện tượng này hôm nay mang một màu sắc khác biệt, không tầm thường như những lúc trước. Tâm vẫn đi bên cạnh. Nàng bắt ngờ hỏi tôi một câu :

— Ở đây có thác Mơ, anh đã tới chưa ?

— Tôi rồi Tâm à.

— Anh thấy nó đẹp không ?

— Tôi đi một mình nên không thấy đẹp. Hôm nào rảnh Tâm dẫn tôi đi một lần nữa nhé.

Tâm khẽ gật đầu không nói. Đến gần dãy phố thấp chìm trong màu xám, Tâm ngập ngừng bảo tôi :
— Để em về một mình được rồi.

Tôi quay trở lại căn nhà trọ với những ý tưởng vụn vặt. Sự xuất hiện đột ngột của Tâm ở đây như một ám ảnh vừa tan vỡ.

Tôi nhớ lại lần này tôi không đến quán bi da nữa. Tôi bận đi công tác và hướng dẫn các nhân viên trong đoàn văn nghệ tập duyệt những tiết mục mới để sửa soạn chuyển công tác. Công việc luôn luôn đòi hỏi cố gắng và óc sáng tạo. Nên không yêu thích công việc đi trình diễn văn nghệ cho những

đối tượng phức tạp ở những vùng xa xôi hẻo lánh, có lẽ nhiều anh em đã muốn bỏ cuộc, tìm về đời sống ở đô thị. Tiếng hát đã bị vào tận cùng của thôn ập. Tiếng hát còn cần đi vào nhiều hơn nữa sâu hơn nữa để cho cuộc sống của con người được vui ngay trong cái đau khổ của họ.

Một buổi sáng chủ nhật tôi dậy thật sớm. Mặt trời chưa thức dậy ngoài cửa sổ. Những con cánh kiến đêm qua bay tụ vào ngọn đèn điện bày giờ phơi xác trên nền nhà, những chiếc cánh đã rơi rụng khỏi thân. Tôi tránh không dẫm lên những vật mất hồn đó, ra khỏi nhà đi đến nhà thờ, ngôi nhà thờ độc nhất của Tỉnh. Ở đây đã có mặt một nhóm người vừa quen thuộc vừa xa lạ. Chiếc quan tài mộc mạc mà tôi đoán là mới làm vì những thờ gỗ còn tươi đặt ở giữa lối đi, đầu quay vào bàn thờ có hình ảnh Chúa cuộc tôi ở trên cao. Tôi nghe tiếng cầu nguyện râm ran như từ một hành tinh nào vang lại. Ở đầu dãy ghế sát với quan tài, tôi nhìn thấy rõ khuôn mặt Tâm và cả mẹ nàng.

Hôm nay tôi thấy mẹ nàng xuất hiện trong đám đông. Đó là một người đàn bà trung bình, sức sống còn rạo rức trên gương mặt. Tâm đứng yên lặng cầu nguyện, Nàng không thấy tôi đứng ở phía sau. Lúc ấy tôi không xác định được tình cảm đối với nàng đối với người chết. Tức tưởi hay thương xót, tôi cũng không phân biệt được nữa. Tôi chỉ cảm thấy một nỗi buồn mênh mông dâng ngập tâm hồn. Người chết lại là Hải, cái tên mà tôi đã nghe Tâm nhắc đến một lần trong quán bi da. Hải không có ai thân thuộc ở đây. Xác của hắn đã được chuyển từ trong rừng y hết một lễ khách sạn sức giữa đường. Mọi người đã rẽ cho hắn đi đến chỗ ước hẹn. Lúc nghe tin hắn chết tôi đã không khỏi bàng hoàng xúc động. Bây giờ xúc động đã qua đi và hình bóng Hải đã đi dần vào kỷ niệm của tôi.

Sau khi tan lễ, chiếc quan tài được chuyển lên một chiếc xe bốn bánh đợi bên ngoài. Những vòng hoa tưởng niệm phủ kín quan tài và cả hai bên thành xe. Tâm nhìn thấp tôi, nàng bước lại gần nói :

— Tôi nghiệp cho Hải. Thế Hải không còn ai thân thích nữa sao ?

— Không, không còn ai ngoài chúng mình ra. Nhưng như thế là yên hơn cả. Một thân một mình không còn vướng mắc gì hết. Tâm cúi đầu lặng thinh. Tôi nói đùa với nàng :

— Biết đâu mai một Tâm lại được dục cái cảnh này khi đến lượt tôi. Tránh làm sao khỏi ?

— Đừng có nói nhảm.

Tâm trừng mắt nhìn tôi thật lâu. Mẹ nàng bỏ ra về từ lúc nào tôi cũng không để ý. Chỉ còn tôi với Tâm và một vài người bạn theo chiếc xe đến nghĩa địa. Hai bên đường dựng lên những vách rừng cao tựa thăm thẳm. Mùi đất trộn với xác lá vừa hăng hắc hoặc

Tiếng máy xe rên rầm hực khi từ từ leo lên dốc cao như một người già lên cơn suyễn. Mấy đứa trẻ từ trong ấp chạy ra lễ đường, ngẩn ngơ nhìn chiếc xe băng qua. Gần đến sân bay chiếc xe chạy vào một con đường nhỏ.

Nghĩa địa nằm ở ngay đó nhưng chẳng ai nhận ra. Những lùm cây mọc lan man như một cánh rừng đang hồi sinh sau một cuộc đời tàn nhẫn. Lúc chiếc quan tài được chuyển xuống huyệt tôi chợt thấy mắt Tâm đỏ hoe. Nàng làm dấu trên ngực một lần chót rồi đứng lại gần tôi.

Ngày lên cao dần với nhiệt độ gia tăng. Mồ hôi bắt đầu chảy trên gò má Tâm. Tôi kéo nàng vào một bóng nhìn những lát xeng với vàng trút đất xuống huyệt. Lúc trở về Tỉnh, trong không khí bồn chồn của một sáng chủ nhật sắp qua đi, tôi thêm viết một cái gì cho Hải, cho chính bản thân mình một chữ, một câu về cái chết cô đơn, buồn tẻ mà tôi vừa đưa tiễn.

Nhưng loay hoay mãi tôi cũng chẳng viết được gì ngày lúc ấy.

Trời bắt đầu lạnh. Đất khô cứng. Những ngày mùa Đông chỉ chậm lại. Mấy ngày nay tôi chờ đợi đi chuyển đi một nơi thật xa, không có chương trình phải làm.

Tôi sẽ từ giả những cái đã sống và đang sống : đoàn văn nghệ, hình dáng của Tâm, những kỷ niệm vụn vặt khác.

Cái ngày đáng ghi nhớ nhất — Tâm đã dẫn tôi đến thăm thác Mơ, giữa khi trời còn nắng ấm. Con đường vào rừng sâu hút, âm u, dẫn đến một thác lớn. Sự phung phá của ngày tháng, không gian đã khoét sâu lòng con suối. Ngọn nước ấy đổ từ trên cao xuống một vực thẳm rồi lừng lờ chảy qua những phiến đá già bị soi mòn. Búng giữa thiên nhiên hoang đại vậy hăm, tôi thấy Tâm nhỏ dại — cần ấp ủ. Nàng kéo tôi đến sát bên, chỉ cho tôi những con số bé bỏng bám vào các sườn đá. Những con ốc không

muốn trôi theo dòng nước tàn nhẫn. Bàn tay nàng níu chặt cánh tay tôi. Hai người đi chon chớn những phiến đá ngời, nhìn nước chảy và những lỗ lổ ở xung quanh.

Tôi thấy sự sống loảng lảng ra, nhập vào cái tận cùng của vũ trụ và kích thước con người thu hẹp lại. Tâm như muốn nói với tôi điều gì mới, một điều mà nàng còn do dự. Nàng muốn nhóm cho tôi ngọn lửa để rồi hai đứa sẽ thấy tro tàn. Tôi như bị thu hút, xô đẩy bởi những cảm xúc mãnh liệt ấy. Tự dưng Tâm gục đầu vào vai tôi, hai mắt nhìn xuống, nét mặt đầm chiêu. Nàng có vẻ ngập ngừng :

— Em hỏi anh một điều nhé ?

— Điều gì, Tâm cứ nói.

— Anh có thực yêu Tâm không.

Tôi không khỏi xao xuyến trước câu hỏi tự nhiên của Tâm. Và tôi cũng không muốn nói ra điều mình đang suy nghĩ. Tôi muốn để Tâm hiểu thế nào cũng được.

— Chuyện đó, Tâm thử đoán coi. Chắc là Tâm đoán rất giỏi.

Nàng nắm chặt lấy vai tôi, mắt ngấn lệ, không nói. Tôi nhìn vào môi nàng ướt mọng :

— Vì sao Tâm khóc ?

— Em không biết. Tự nhiên em muốn khóc, anh à.

Toàn thân nàng bừng nóng. Tôi nghe thấy sự rạo rức chuyển lên những ngón tay nàng trên vai tôi; tôi đã không trả lời nàng rõ rệt. Cho đến bây giờ, sau những ngày đi qua, tôi vẫn nhớ rõ câu hỏi của nàng, nhớ rõ cái nhìn buồn động trên khuôn mặt nàng. Tôi quay cuồng với những ý nghĩ đến gặp nàng, nói cho nàng biết tôi sắp đi chỗ khác, xa hẳn nàng, có lẽ không bao giờ còn gặp nàng nữa. Nàng sẽ ở lại đây với những thay đổi bất ngờ, với chiến tranh kéo dài, lan tràn cả đến con suối mà nàng đã đưa tôi tới đó cách đây ít ngày. Nhưng tôi không đủ can đảm để nói điều đó với nàng. Tôi sẽ lặng lẽ đi khỏi mảnh đất gai lửa này, như bao nhiêu người khác đã ra đi một cách âm thầm.

Buổi tối hôm ấy, sau bữa cơm chiều ở ngoài phố, tôi trở về nhà trọ, định viết cho Tâm một lá thư. Nhưng tôi chợt nghe thấy tiếng guốc ở ngoài cửa và Tâm xuất hiện trước mắt tôi. Nàng như hoàn toàn đổi mới. Thấy tôi, nàng hỏi trước :

— Anh định làm gì đây ?

— Định viết thư cho Tâm.

— Sao lại viết thư cho Tâm ? Cứ làm như bọn mình xa cách nhau quá chừng. Nhưng có chuyện gì thế ?

Tâm ngồi vào ghế bên cạnh tôi. Gió hơi lạnh. Mấy sợi tóc trên trán nàng lay chuyển. Tôi ngắm nàng nói :

— Có nhiều chuyện muốn viết cho Tâm hơn là nói ra, nhất là nói ở chỗ đông người phức tạp.

Tôi đứng dậy đóng cánh cửa sổ cho ấm cúng. Tâm nhìn vào tờ Sự Vụ Lệnh của tôi ở trên mặt bàn. Nàng quay lại hỏi tôi, giọng kinh ngạc :

— Anh lại đi đâu ? Cứ đi hoài, các anh như những cánh chim trời chẳng dừng đâu được lâu, Tôi trở lại ngồi bên nàng nói tiếp :

— Chỉ có đất và cây cỏ ở lại. Tâm uống cà phê nhé.

— Dạ, để em pha cho.

Tâm cứ ngồi yên. Anh pha rất nhanh. Tâm cùng đứng dậy theo tôi. Tôi rót nước vào hai cái tách, xé gói cà phê bột đổ vào, rồi bỏ thêm đường. Chỉ tenng chốc lát cà phê đã tan, nổi màu nâu sẫm trong lòng chiếc tách men trắng.

— Đây là thứ cà phê chớp nhoáng, không phải đợi pha lâu như cà phê thường, mà vẫn ngon.

Tâm mỉm cười nhìn tôi khuấy đường cho tan. Nàng kéo tôi ngồi xuống ghế, da thịt nàng mát dịu. Tôi biết nàng định nói câu gì. Nàng đưa tách cà phê lên môi, mi mắt dài không chớp. Ở nàng tỏa ra một vẻ đẹp, một sức quyến rũ và một tâm sự buồn man mác. Tôi nghĩ rằng tối nay mình sẽ phải trả lời câu hỏi của nàng hôm trước. Và cũng chỉ còn tối nay. Ngày mai, ngày mai tôi không biết mình sẽ ra sao. Trước khi hiện hữu làm người, mình cũng chẳng rõ vì sao mà có. Cho đến hiện tại mình vẫn còn tra hỏi bản thân. Thân phận này xuất hiện trên một thế giới quá xưa chẳng ai cắt nghĩa nổi. Đành sống, sống và chấp nhận.

— Tâm uống cà phê này có được không ?

— Được, nhưng hơi lạ giọng.

Tôi châm một điếu thuốc. Những cuộn khói trắng bay lơ lửng lên trần nhà. Tâm lấy tờ báo đọc qua những hàng tit lớn. Tôi tò mò hỏi nàng :

— Nghe tin má Tâm sắp đi khỏi đây. Có thật không ?

Sau một lát ngập ngừng, Tâm đáp :

— Hiện giờ má em chưa nhất định, nhưng đến một ngày nào đó bà cũng sẽ làm lại cuộc đời.

— Còn Tâm. Bây giờ đã nghĩ gì đến tương lai chưa ?

— Nghĩ làm gì cho mệt. Ít lâu nữa em sẽ về Saigon ở với mấy đứa bạn. Chúng nó vẫn thường

(Xem tiếp trang 28)

HƯƠNG TRÀ MÙA XUÂN

(Tiếp theo trang 24)

Đêm Giao thừa, li xi các cháu mỗi đứa trăm bạc xong, tôi xách ghế xích đu ra ngoài sân bắt thuốc vật. Lũ cháu coi TV chán, buồn ngủ, chúng leo lên giường thấp thỏm dặn chú gọi dậy sớm ăn Tết. Trong nhà, cô tiếng anh tôi gọi:

— Ngủ đi để chú nghỉ. Mai đứa nào dậy muộn hết Tết rằm chịu.

Tôi nhón nĩa khe. Tôi nghĩ thầm: « Chỉ riêng một mình mình, dù thức suốt đêm cũng hết Tết mất rồi! »

Gần hai giờ sáng, tiếng pháo dạn dĩa. Thảy cửa còn mở, mẹ tôi hỏi:

— Kỳ còn thức đây chứ?

— Dạ.

— Sao chưa đi ngủ đi con?

— Dạ, được ạ. Mẹ cứ mặc con.

Mẹ tôi ngừng muốn nói gì nhưng lại thôi. Bà búi qua loa vài câu về nếp sống ở tỉnh.

A, thì ra bà cụ sợ tôi lười nhác tính cảm nó kia sáo, nhớ thương bấy bà. Trôi dạt! Phải chỉ nếu yêu được đã khá. Lòng mình chết rồi, chết hẳn rồi, làm gì còn tâm hồn để yêu để thương, để chờ để đợi. Tôi nghĩ tới người cô gái trường Được đã đi lấy chồng và tôi cố nín không dám thở dài. Sự im lặng đó khiến mẹ tôi thêm lo. Tôi nghe bà nói về lễ hội rất vui của anh Dương với người vợ nữ giáo sư mới tốt nghiệp. Sau đó bà bảo tôi:

● Truyện ngắn THÁI PHƯƠNG

— Chỉ nhà bác học là sung sướng, con cái khôn ngoan chả phải lo lắng gì cả.

Tôi mỉm cười nghĩ thầm rằng tính yêu dân của sư khôn ngoan. Yêu nhau thì lấy nhau, không yêu không lấy nhau cuộc đời giản tiện có bấy nhiêu phải dùng lý trí làm chi cho thêm mệt. Cái khó là ở chỗ làm sao gặp được người

minh yêu và khi yêu rồi thì rằng giữ được ngu đến độ nhàm nhàm nhờ nhờ để mất vợ thế thôi!...

Sáng hôm sau, mồng một Tết, lũ cháu nhỏ theo ba má đi mừng tuổi họ, lũ cháu lớn ở nhà, tôi kêu chúng quay quần lại rút bát. Hà bà, được dịp « tâm » thật chứ thì tại tôi khoe làm Chưởng « chiến đấu » rất có kỷ luật, vài đứa đầu tiên khoe học, vài đứa khoe phong giữ cửa, mấy đứa khác rình rập cửa nào lên thì đặt kế cửa sổ để chúng chỉ đánh cầm chừng 1 đồng 2 đồng rồi đem « chiến lợi phẩm » chia nhau la hét ồm ồm, Kết cuộc tôi bị đại bại.

— Tuy bây giờ quá! Phải đặt đều đi chứ, bộ muốn móc hết tiền của chú hả?

Lũ nhỏ khúc khích cười có vẻ khoái lối ăn củ của tôi.

Giữa lúc ấy thì đi tới tôi. Chú tôi làm Thăm phán ở Tòa án, nhà giàu, có xe hơi, nhưng cả đi lẫn chú đều vui tính nên chúng tôi rất quý mến và kính trọng đi.

— Lạy chú ạ! Lạy đi ạ!... Năm mới mới chú mới đi vào chơi.

Bon trẻ rầm rập khoan tai, Thằng Bé ngoan nhanh chẹn chạy xuống gọi bà.

Mẹ tôi lên.

— Lạy chị ạ!... Năm mới chúc chị mạnh khỏe, làm ăn phát đạt.

— Không dám Năm mới chúc chú cháu đi.

Mẹ tôi kéo ghế mời khách. Tôi lảng xăng thay hộp bút khác, lấy hạt dưa, rót rượu để mẹ tôi rồi ngồi xuống một phiếu gốc sập. Chú tôi chậm rãi nói vài ba câu về việc làm ăn của tôi ở tỉnh.

Riêng đi tôi thì khác. Đi nói rất nhiều, chuyện tốt đồn như pháo. Sau đó đi nhìn tôi thật lâu và hạ thấp giọng.

— Châu Kỳ năm nay bao nhiêu tuổi rồi? Lau quá em quên.

— Hích như cháu 26. Coi nào. Tý, Sửu, Dần, Mão.

Thế... Mẹ tôi vừa lẩm bẩm tính toán vừa bấm đốt ngón tay.

Cảnh nhà thanh bạch công việc nhiều, bà không còn thì giờ để ý tới ngày sinh tháng đẻ của con cái.

Đi tôi tiếp:

— Châu ơi đi làm lâu rồi, ông giáo ông giáo chỗ bộ? Sao chị chưa kiếm chỗ nào?

— Ấy, cũng đang lo đó đi. Nhưng khổ quá đi nhà mình nghèo cháu lại cứ muốn chọn người đẹp.

Mà đã đẹp là họ phải lấy chỗ giàu.

— Chà? Thôi buổi này chị của phân biệt giàu nghèo, Tiền bạc là của người sau!... Nếu chị không lo được để em lo cho!

Mẹ tôi cười. Qua những lần đàm hỏi đàm cưới của các anh các chị tôi, bà đã mệt mỏi nhiều rồi, bây giờ được em gái xuống phòng để gạn hỏi hỏi của gì đang mừng hoa?

Bởi vậy mẹ tôi nhận lời liền:

— Vàng, thế thì quý anh đi! Đấy cháu đi đây, chú với đi nhắm đám cưới tại bằng lòng ngay lập tức. Đi đã chọn cứ gọi là không chê vào đâu chứ đừng nói.

Đi tôi lắc đầu:

— Không phải em. Bị ông bạn thân vẫn đến chơi nhà em ông ấy có hai người con gái, cô lớn vừa lấy một ông bác sĩ các đây bên năm tháng gì đó, Cô bé, nhà em khen hoài nào là ngoan ngoãn, đẹp nết, thủy mỹ, con nhà tử tế.

Đến lúc đó chú tôi mới lên tiếng:

— Vàng, Năm trước em nói đùa với ông định nhận phía cho cháu Kỳ, ông có vẻ chịu. Gia đình người ta để dài lâu chị à. Chị đừng lo, để có chừng em!

Vậy là « số phận » của tôi bị định đoạt. Trong cuộc tình duyên sắp tới tôi không dám phớt lờ chỉ hết từ ý như quốc tới viên ngọc tình hình Chính trị VN đang được quốc tế mô xê. Mình là nhân vật chính song lại đóng vai phụ thế mới đau! Tuy nhiên dù sao tôi cũng chưa đầu bằng các bậc yêu nước VN. Bởi vì khi lên bàn Hội nghị nước ta tình sao nước nhà phải chịu cái rập khuôn lộn xộn, người ta tổng cổ ra ngoài, Còn tôi ít nhất tôi cũng có quyền « Out on Non » ở giai đoạn chốt.

Hơn nữa, ước đời tôi bèo bọt nhiều rồi, đang độ nhiều rồi. Một giống nòi nung nịu sau bức màn trúc. Một anh mắt cảm tình của người con gái mộng mơ trao về người nghệ sĩ. Một tà áo hồng. Một bàn tay trắng. Được. Một mái tóc. Một nụ cười.

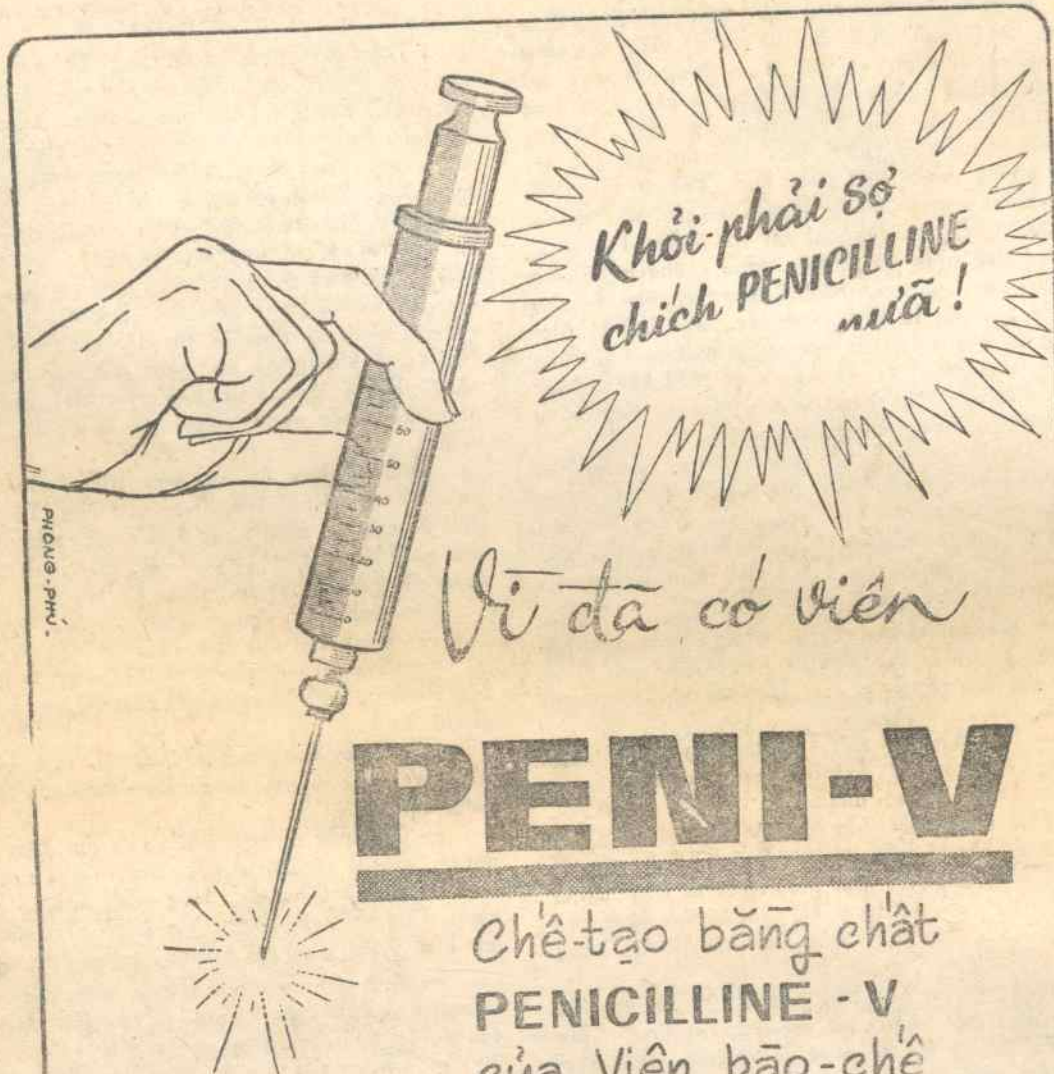
Tôi đã đánh mất những thứ đó. Đánh mất để rồi chẳng bao giờ còn hy vọng tìm thấy thì trái tim này đây, tâm hồn này đây, tôi đau đớn mong mỏi chỉ nhiều người sự muốn làm vừa lòng mẹ, lòng chú lòng đi!

Nói ra sự thật hạ với mình sao « yếu » quá vậy. người loan đặt đầu ngậm miệng ngồi đó vâng vâng dạ dạ như gà chết. Đồ bèn nhai!

Nhưng, tôi không phải con nít. Tôi không ấu trĩ ngây thơ, ham gây ham chơi đến độ vừa mới bị chạm đến đã gào cổ lên cái. Thì hãy cứ gặp mặt « chiến hạ » xem sao rồi hãy hay Chưa chỉ đã làm om xòm là vậy. là... Cao nhà và giáo dục đáng đem bỏ vô trại Tể bào!

Li lâu nay, xã hội nhàm nhữ, tôi giáo chăm nhữ. Chính trị chăm nhữ, học đường chăm nhữ sự nhàm nhữ do tràn vào cả trong gia đình khiến người ta tưởng lầm rằng cha mẹ, chú, bác, cô, dì cũng nhàm nhữ, cũng bị lung lay, hết còn quyền hành đối với con cái. Song, không! Không thể thế được. Tôn giáo nhàm

(Xem tiếp trang 28)

**Khởi phải sợ
chích PENICILLINE
nữa!**

**Vì đã có viên
PENI-V**

Chế tạo bằng chất
PENICILLINE - V
của Viện bào chế
ABBOTT Hoa-Kỳ

Có 2 loại:

200.000 đơn vị: giá bán lẻ 3đ50 1 viên.

400.000 đơn vị: giá bán lẻ 7đ 1 viên.

**Hãy đòi cho được
nhãn hiệu:**

CÓ BÁN TỪNG VIÊN LẺ
TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

08 BYT 3-2-67

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Phụ Nữ

Da mặt xanh xao, yếu đuối mau già nguyên do vì máu xấu kinh nguyệt không đều bệnh dai dẳng, đau từ bụng và gây chẳng

NÊN DÙNG NGAY:

KIỆN - MỸ - TỐ « RỒNG BAY »

Đề giúp sức Quý Bà, Quý Cô mạnh khỏe vui tươi mãi.

Có bán khắp nơi. K.N.B.Y.T. số 601 ngày 18-12-63 và số 666 ngày 16-1-64

SINH-HOẠT CÁI-LƯƠNG NĂM ĐÌNH-MÙI 67

(Tiếp theo trang 9)

bằng hiệu "Tiếng chuông vàng Thủ đô" Càng sống chới hơn... Kim chung 6 chiến quân quân : đại ban lưu diễn "ăn khách" nhứt suốt năm Con Dê ; hứa hẹn sang năm Con khỉ cũng sẽ tiếp tục như vậy.

○ Trung ban Trăng Mưa Thu tự hạ bằng từ tháng 8 để thay đổi người leo lải và cũng đổi thay bằng hiệu mới : Ca kịch đoàn Hà Triều ; được chấn chỉnh nhiều, đã khai trương hôm 27-11-67. Bước đầu đầy hy vọng.

○ Một trung ban nữa, đoàn Sao Ngân Phương từ Trung trở về Sài Gòn, chịu lỗ là nặng một trận suýt "ra mồ"! Cũng còn may là người leo lải trí chí biết "cà ca các cùm" làm ăn, đoàn còn lại tại sống được!

○ Mấy đoàn nhỏ và vừa vừa này lâm nguy trong năm : Tiếng Dân Ca rã ! Mây Tân suy sụp trầm trọng, mắc kẹt ngoài Đà Nẵng ! Kim Chung 3 tự giải tán.

Hương Hoa Lan bị một phen sập rạp, cũng mắc kẹt ngoài Trung ! Nghĩa Hiệp (hát bội pha cải lương) lũng cũng nội bộ, sa sút đáng ngại ! Ánh Chiêu Dương cố gắng kịch liệt, vẫn ngã quỵ vô phương cứu vãn !

○ Như cựu lệ, hệ gần Tết là các gánh đều aràn trẻ hy vọng : đầu giàn các xuất hát đầu năm. Nền gánh nào cũng lo rạp trước từ tháng bảy, tháng tám. Nhứt là các đại ban, chen nhau "xi phần" rạp tại Sài Gòn. Như Tết Con Khỉ này, mấy đại ban chia nhau các rạp : Hương Mưa Thu tại Nguyễn Văn Hào; Dạ lý hương tại H. Đạo; Thanh Minh tại Quốc Thanh; Kim Chung 1 tại Olympic Kim Chương tại Thủ Đức.

TUỒNG TÍCH

○ Đua nhau tung ra tuồng xã hội và hệ tuồng xã hội là y như rằng mà khoét vào cái nhân "thời đại".

○ Thực ra cái xã hội với "thời đại" chỉ lần quần nói về... gái bán bar, nhẩy đầm, làm đi... Và đào kép có mấy kẻ lợi dụng nhân hiệu tuồng xã hội thời đại để tha hồ ăn mặc hồ hang, khoe ngực khoe đùi và ôm nhau hun trên sân khấu. Chén !....

○ Đáng kể vài ba vở xã hội có giá trị như : Trường kịch 20 năm (Hoàng Khâm), Bọt Biển 3 (Nguyễn Phương), Đốt kinh nhân không (Hà Triều Lưu Thủy), Đêm kinh hoàng (Thu An).

○ Năm Con Dê, cả một "phong trào" ... hát tuồng cũ mềm không hèn mà ừ ừ nổi lên khắp các đoàn. Kèm theo, lại thêm một "phong trào" nữa : đặt tựa tuồng nổi số 1, 2, 3, ... mặc dầu tuồng 2 chẳng hề nổi theo tuồng 1 mấy may : câu khán giả ? Á thì cũng cứ được đi, miễn tuồng khá khá : đáng này, có vài soạn giả nhờ lợi dụng mấy nhân vật Hoa Mộc Lan hoặc Lương Sơn Bá-Chúc Anh Đài mà... để đầu nào là con trai, con gái của Chúc Anh Đài ; nào là... cháu ngoại của Hoa Mộc Lan, lãng nhách!

○ Giải Thanh Tâm về tuồng hay nhứt năm coi bộ có bốn bảng tuồng dự định tham dự, chứng tỏ uy tín Giải Thanh Tâm về tuồng hay khá cao vậy.

○ Tuồng "chương" năm nay đành nhường được xã hội, vì tuồng xã hội rầm rộ quá ! Tuy vậy, hầu hết mấy tuồng "chương" tung ra trong năm đều tương đối lành mạnh và "ăn khách" như thường.

○ Phần đông các gánh đều ráo riết lo tuồng Tết ngay từ tháng 10 ! Lệ cũ vẫn được giữ : hệ tuồng để dành hát Tết là nội dung càng vui vẻ càng tốt càng để huê hạnh phúc càng hay; và nhứt thiết... "củ" cái khoản chét chóc !

SOẠN GIẢ

○ Gần trọn năm Dê, tình hình sinh hoạt giới soạn giả trầm lắng, bởi rồi hơn hết mọi năm trước.

○ Cho tới nay, vẫn còn một số soạn giả tiếp nhận lãnh mức 3 phần trăm bản quyền tuồng mặc dù hầu hết Đồng nghiệp họ đã lãnh 6 phần trăm từ lâu rồi.

○ Thượng tuần tháng 4-67 tại một Dạ hội tung bừng của Giải thanh tâm 66, ở rạp Hưng đạo đã trân trọng trao 7 huy Chương vàng, bằng danh dự và tặng phẩm cho 3 soạn giả Nguyễn Thành Châu (tuồng Nước biển mưa nguồn) và Dạ Thảo, Yên Ba (Tuồng Tiếng 7 lạc trong trăng).

○ Nhìn chung, sinh hoạt suốt năm Đình Mui của giới soạn giả ca kịch kể như chìm lìm, không ghi được một đặc điểm quan trọng nào, như đã thấy là hồi sao ? Bởi bản thân giới này chia rẽ ? Bởi thiếu đầu tàu khởi xướng này nọ ?

Nghệ Sĩ

Một số mấy vụ đổi thay sân khấu của một số nghệ sĩ được trong làng ngoài giới chủ ý. Ba Vân vừa làm giám đốc Sao Ngân Phương, vừa làm đạo diễn và diễn viên Dạ lý hương, hát vẫn hay ! Hùng Cường tục tục làm như muốn trở lại Kim Chung, rất lại, đã "cước" tiền giao kèo lên khá cao và vẫn ở lại DLH. Kép Tây lai Dũng thanh Lâm nghiêm nhiên trở lại thành "kép bạc triệu" gia nhập DLH. Hữu Phước từ HMT lại quay về bến cũ TMTN.

Thanh Được thỉnh lĩnh rời bỏ TMTN để qua âm bạc của Kim Chung, nhưng rồi lại phải "đờ rui tua" mà tái hợp với TMTN như cũ. Bích Hợp bỗng đứng nghỉ ở Kim Chung nghe như định giải nghệ lòn và sẽ du lịch ngoại quốc một thời gian. Trọng Ánh Loan qua Dạ Minh Châu, Thanh Nga, Thanh Thanh Hoa, Nam Hùng từ TMTN được đặc phái sang tăng cường Dạ Minh Châu.

○ Năm Châu chợ cao hứng... chính trị, bèn ứng cử thượng nghị viện, nhưng... trót lớt !

○ Phùng Hả thường tới lui giúp ý kiến cho sân khấu TMTN. Trong năm, người ái mộ từng được xem lại tài nghệ Phùng Hả qua vài ba xuất hát đặc biệt, như Phùng Nghi Đình, Đoàn Tuyệt.

○ Vụ dở dang tình yêu Thanh Nga - Thanh Được đã trở nên chuyện được dư luận báo chí bàn tán tới rất nhiều. Ngã ngũ : Thanh Nga đã kết hôn với đại úy Mẫn rồi.

Mấy vụ nghệ sĩ lưu diễn ra chạm với nhóm "đồng nghiệp" và bị hành hung tới bởi : diễn hình như là kép Hùng Cường, từng bị vi đánh tại Sóc Trăng, Bình Giả, Tây Ninh và Phú Lâm.

○ Cũng trở thành một cái "mốt" vài ba nghệ sĩ và "thân nhân" đào chánh "đã vượt xa mức khiêm tốn, nhả nhả, để hoặc kiêu hành bằng ký giả kịch trường, hoặc "tuyên bố"... ầu, một thị lạng báo kịch trường. May là chưa... nhiều !

Năm Con Dê coi bộ bỏ dở tư nghệ sĩ đã được mấy tuần báo khai thác "tờ rơi" "tờ chôn", thành thử độc giả, khán giả có dịp "bật ngửa" trước một số tài danh mà họ đã hằng ái mộ lâu nay. Nhưng chính vì bị bất lợi như thế, mà một số nghệ sĩ... hăm hờ phản ứng với báo chí ?

○ Hết hết nam nữ nghệ sĩ trẻ đều đặc biệt chú ý Giải Thanh Tâm. Cho nên càng về cuối năm, họ càng ráo riết chạy đua ca diễn, tác tiếng vang, ướm hy vọng đoạt giải ấy. Khía cạnh sinh hoạt này, coi bộ rất hào hứng và hữu ích chung.

○ Trong năm Dê, một số kép đang hồi lên hương bỗng hân hoặc thừa thớt xuất hiện dưới ánh đèn sân khấu vì phải đi quân dịch. Gần cuối năm Dê, đứng trước lệnh động viên sắp thi hành vào đầu năm 1968, nhiều kép trong lứa tuổi dưới 34 không khỏi băn khoăn. Mà đây cũng là nỗi băn khoăn chung của làng cải lương. Tuy nhiên, việc chưa đến, hãy chờ xem sao ?

Cái dịch tự tử và cao đầu đã từng chấp làm "lộn xộn" giới nghệ sĩ trong năm nay. Người ta mong từ tay nghệ sĩ được chọn lựa kiểu đó, dù đi "làm nư" hay đi... mất thật, vì nó chả lợi ích gì ráo!

Nên đây, xin tạm ngưng, vì bài đã khá dài rồi. Chúng tôi dự ý không đưa ra một lời nhận định tình hình hay một lời tiên đoán vận mạng nào về ngành sân khấu cải lương : Xin nhường lại quý bạn đọc suy gẫm, xét đoán Cho nên, sau khi chúng tôi chấm dứt bài này, là tới phần quý bạn xét đoán, nhận định như vậy.

TRIỆU SINH

Chuyện thăng trầm CỦA NGHỆ-SĨ

(Tiếp theo trang 9)

Trên 1 năm rồi công tác với KC-6, U.T.Ồ đứng song song với kép trẻ UT HIỂN một cách ngon lành. Từ là một kép ca đơn thuần, UTỒ càng về khuya càng diễn xuất điêu luyện. Nếu UT HIỂN được cái trẻ, cái ngác bậu quẹo rổ của 6 câu, thì UTỒ được cái giọng ca bằng vàng... âm thanh các vút và truyền cảm.

Thế nên 2 thể hệ danh ca, kép chánh UT HIỂN và Ôn vẫn còn chia chưa xong "jeune premier" người tuồng này, người tuồng khác. UH về KC 6 vẫn chưa nổi bật như thuở trên sân khấu HMT. Dù vậy anh chờ dịp có tuồng hay, có vai hay để mà tiến bộ.

Riêng về UTỒ đã nắm được 2 vai trong 2 vở "Độc sương mù" của Nguyễn Thảo và "Giải oan kiếm ái nữ" của Văn An để đảm bảo tài nghệ anh hãy còn "hạnh thông" !

Giờ vai trò kép ba trên KC 6 là UT HẬU Hoi ca anh đang đã đứng lại trong khi ấy tài nghệ diễn xuất đang chuyển lẩn về phía kép diễn.

Những cô đào trẻ đáng kể

— Đào PHƯƠNG ANH của DLH vào đây với duyên dáng, KIM NGỌC - HỒNG NGA ca điệu riu luyện công trên sân khấu này.

Ba bóng hoa thuộc vào hàng đào đẹp của sân khấu cải lương như TÔ KIM HỒNG (KC6-) và TRANG KIM NGA (Kim Chương) và KIỀU HOA (SNP) đang gặp đất tốt để mà vươn lên một cách tốt đẹp.

Đào diễn ca đều đáng kể THANH NGUYỆT BOBO HOÀNG, KIỀU LỆ TÂM, trọn năm rồi không có gì là nổi bật, sáng chói thêm nữa.

Đào có cô tên lớn như : THANH THANH HOA, TRƯƠNG ANH LOAN, NHƯ NGỌC đều hay cóo đứng vững sân khấu để "làm bả" cho lớp trẻ hát.

Đào chánh mù thuộc hàng chổng đờ sân khấu thuộc ca tip NGỌC HƯƠNG (HMT) THANH NGA, NGỌC GIAU, DIỆU HIỂN, PHƯƠNG LIÊN vào đây của là những cô đào chánh đương thời của các đoàn hát lớn song chưa tạo thêm những gì đáng kể sang chói hơn nữa.

Đào trẻ đang lên hương!

— Giữa LỆ THUY và MỸ CHÂU cũng là đào chánh rất trẻ của 2 gánh Kim Chung ? trong khi ấy thì LỆ THÚY là một cô đào ca đơn phương, bây giờ diễn cũng rất những khác, có nét...

Phẩm Mỹ Châu có tên lớn, khách mệnh chỉ nhớ vào sân hay huyên... kìa co...

Tuy nhiên, nàng Lolita này đang kể "cây đình" thu hút của đoàn KC-2 từ mấy năm nay.

— Đào trẻ THANH KIM LỆ trọn mùa qua được bà bầu "nhà nghề" Kim Chương uốn nắn nên vai tiến quá mau lẹ. Từ trong bóng tối, tên tuổi khiêm nhường, bỗng đứng giữ vai tuồng đào chánh, lời ca được khán giả, giữ vững bằng hiệu Kim Chương gào suốt năm Mui.

— Đào đệ tử ruột của đệ xuất danh ca UTỒ là NGỌC BÍCH vào được coi là tiền ngọc bích sáng ngời của đoàn KC-6 chỉ là đào tiên hát tuồng và hội, với vở "Tuyệt tình ca" của Hoa Phượng - Ngọc Diệp, mà người sành điệu thấy NB thủ diễn vai Bà Cô Quận chín một cách qua ư điệu nghệ.

Từ ca đến diễn NB đều đáng, trọn vẹn, duyên dáng, quá khó một đào trẻ nào bì nổi...

Số kép trẻ đang sáng chói

— Kép PHƯƠNG QUANG tuy bây còn trẻ măng thế mà sao đã bước lên đài danh vọng sớm với chiếc Huy chương Vàng GTT 66.

Đều này, PQ càng tiến xa về hai mặt ca, diễn. Mặt kép chánh trẻ rùng rùng.

— Cặp kép trẻ cũng đứng chung với nhau trên một sân khấu, cũng chia nhau năm kế chánh người phụ là PHƯƠNG BÌNH và MINH PHỤNG. Hai chàng kép có hai sắc thái ca diễn riêng rẽ. Một dạng ca "xốc" diễn mượt, còn một chữ hát, ca điệu nghệ. Cả hai đều có số khán giả riêng biệt để kéo khán giả hơn năm rồi ủng hộ bằng hiệu toàn thế KC-2.

Trước vai thăng cuối năm, trong dịp KC-2 về thay thế KC-1 lâu ngày dài thủ đó, người ta nhận thấy kép trẻ hát được một vai Cô gia Trương trong vở Gio giao Mui của Ngọc Diệp khá xuất sắc.

— Cặp kép trẻ HÀ HỮU TÂN và PHƯỚC HẬU về sân khấu "Hương Mưa Thu" trong khi đoàn này khuyết một lỗ trống quan trọng là tài danh Hữu Phước qua 2 lòng "Đêm kinh hoàng" và "Cô gái rừng ma" của TA người ta đều thấy rõ sức cố gắng mãnh liệt của 2 chàng "tân binh" này.

Riêng về HBT có lần hơi dễ cảm theo kiểu kép UT HIỂN, Phần Phước Hậu eher vào ca đến, tác vóc... nên cũng đầy triển vọng.

Những nghệ sĩ rường cột

Trước tiên, chúng tôi phải thành thật khen ngợi một anh kép diễn HOÀNG KIM BĂNG, Đoàn HMT sau 2 lần ra đi của 2 kép lớn như UT HIỂN và Hữu Phước, vậy mà anh được bầu bầu Văn An đơn lên thế các vai chánh khá trọn.

(Xem tiếp trang 31)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

HẠNH - PHÚC KỸ - NGHỆ

Giường Ghế Bàn và Tủ Sắt

254, đường Nguyễn Trãi CHOLON

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Mỹ viện MY HOA CO

- HÀNH NGHỆ LÂU NĂM tại GIADINH
- NHIỀU KIỂU TÓC MỚI
- BẢO ĐẢM HỢP Ý.

số 49 đường Hòa Vượng Saigon

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

BỆNH HO

At Ho từ 5 ngày trở đi, các bà bị Ho sân hậu các cụ già hay ho về đêm, nên dùng.

BỘ PHỐI TỬ ÂM HOÀN

rất chóng lành bệnh

Nhà thuốc : QUẢNG-SANH-HOÀ
131 đường Võ di Ngụy Phú Nhuận
và có bán khắp các hiệu thuốc Việt Hoa.

KN số 853-nghị 19-5-64

NGUYỄN ÁI LỮ.

ĐOÁN QUẾ ĐẦU NĂM

TUỔI NGỌ

Nói chung, là một năm trung bình cho Nam và Nữ: một năm êm ả, gia đình yên vui, có những may mắn nhỏ nhỏ, và may nhiều hơn rủi. Nhưng các cái rủi chỉ thoảng qua, vì có những sao tốt giải trừ.

GIÁP NGỌ: 15 tuổi mạng Kim, Nam nhập cung Hỏa là bị khắc, cần đề phòng bệnh tật và những kẻ ganh ghét phao vu gây những chuyện bực mình. Không nên gây gổ. Tuổi Nữ nhập cung Mộc nhẹ hơn, nhưng cũng phải giữ gìn. Ngoài ra, học hành điều hòa, tiến tới nhờ ảnh hưởng Lộc tồn Quốc ấn.

NHÂM NGỌ 27 tuổi, mạng Mộc, Nam nhập cung Hỏa là bị tiết, lại bị Kinh, Đà, tuy gặp vận tốt, nhà cửa vui vẻ, nhiều tài lộc, nhiều sự may nhưng cũng vẫn phải phòng một cái họa xấu. Số nữ được tốt đẹp, nhiều may mắn, có thái lộc, có thể thay đổi công việc làm ăn, hoặc đổi nhà cửa, dời nơi chốn, hoặc đi xa.

CANH NGỌ 39 tuổi, mạng Thổ, Nam nhập cung Hỏa là tốt. lại được Khôi, Việt nên hưởng 1 năm hanh thông, có công danh nhiều may mắn, thăng tiến vui vẻ. Còn Nữ nhập cung Mộc là bị khắc, tuy có Khôi, Việt, Lộc tồn, được tài lợi và may mắn, nhưng phải phòng ốm đau và chuyện bực nhỏ.

MẬU NGỌ, 51 tuổi, mạng Hỏa, nam nhập cung Hỏa là Hòa làm ăn khá, điều hòa, có những may mắn. Nữ nhập cung Mộc, được tốt, hưởng nhiều sự may mắn, vui vẻ, được tài lộc, gia đình yên vui.

BÍNH NGỌ, 63 tuổi, mạng Thủy, nam nhập cung Hỏa, nữ nhập cung Mộc, làm ăn bình thường, có những may mắn nhỏ, nhưng phòng những chuyện bực mình, chẳng nên gây gổ với ai.

TUỔI THÂN

Nói chung tuổi Thân trong năm Thân phần được hưởng những công danh tài lộc, phần phải chịu những chuyện bực mình, trong đó có chuyện tang thương, được may mắn giải trừ thì chỉ là tang xa. Ngoài ra, cũng phải phòng tai nạn, và tấn tài, mất của. Được Hoa Cái và Mã, Khốc Khách chủ về sự tiến phát, nhưng lại sợ ảnh hưởng của Tang. Môn. Bạch Hổ, Khốc, Hư...

BÍNH THÂN: 13 tuổi, mạng Hỏa, nam nữ cùng nhập cung Thổ, lại bị Kinh Đà, phòng bệnh tật. Mọi việc điều hòa.

GIÁP THÂN 25 tuổi, mạng Thủy, nam nữ nhập cung Thổ là bị khắc, nhưng cũng được hưởng Quốc ấn, Lộc tồn. Làm ăn được nhiều may mắn và tài lộc, nhà cửa được vui vẻ.

NHÂM THÂN 37 tuổi mạng Kim nam nữ cùng nhập cung Thổ là tốt được Thiên Quan Thiên Phúc tốt lành tâm an có tài lợi may mắn. Những tai họa được giải đi. Bị mất của nhưng lại được đền bù về tiền bạc.

CANH THÂN, 49 tuổi mạng MỘC nam nữ cùng nhập cung THỎ có nhiều sự vui mừng tiến phát, nhưng phải phòng các chuyện khó khăn, tai nạn hoặc chuyện bực mình đưa tới bất ngờ. Tuy nhiên mà các sự thành công và may mắn được khá, nhất là về công danh, nhờ ảnh hưởng Quốc Ấn và Khôi, Việt.

MẬU THÂN, 61 tuổi, mạng Thổ, nam nữ cùng vào cung THỎ là hòa gặp Kinh Đà tuy vẫn làm ăn tấn phát, nhưng phải phòng nạn nhiều hơn. Nên tránh gây gổ và phải cân nhắc các việc làm cho cẩn thận.

TUỔI TUẤT

Nói chung, năm Thân rất đặc lợi cho tuổi Tuất, cả Nam và cả Nữ. Phát tài lộc, thăng tiến về chức vụ, nhiều sự may mắn, vui mừng, tâm trí được an lạc hơn. Tuổi Nam được Thiên mã, Thiên khốc. Điều khách chính chiến rất tốt, nhưng phòng khẩu thiệt. Tuổi nữ được Long, Phượng cũng tốt và cũng phải phòng khẩu thiệt.

BÍNH TUẤT: 23 tuổi Thổ, nam nhập cung Mộc bị khắc, nữ nhập cung Hỏa rất tốt. Tuổi nữ được nhiều tốt lành, công danh, tài lộc đẹp. Tuổi nam bị giảm kém hơn, nhưng cũng được khá hơn.

GIÁP TUẤT: 35 tuổi, mạng Hỏa, nam nhập cung Mộc rất tốt, nữ nhập cung Hỏa được hòa, nam nữ cùng được thêm Lộc tồn. Quốc ấn thật là vui vẻ, tốt đẹp, nhiều may mắn, tài lộc, công danh, gia đình hòa vui.

NHÂM TUẤT 47 tuổi, mạng Thủy, nam nhập cung Mộc bị tiết giảm, nữ nhập cung Hỏa. Nam được thêm mấy sao lành còn nữ bị Kinh, Đà. Cho nên chỉ phát tài lộc ít thôi, nhưng tâm trí được an lạc. Còn nữ tuy phát tài lộc nhưng cũng phải phòng ngừa các chuyện bực mình và nên tránh sự gây gổ.

CANH TUẤT 59 tuổi, mạng Kim, nam nhập cung Mộc là hòa, còn nữ nhập cung Hỏa là bị khắc. Nhưng Nam được Khôi, Việt, Lộc tồn và nữ được những sao giải đi. Cho nên đây là một năm êm ả vui vẻ cho cả nam và nữ với tài lộc phát lên phần nào.

TUỔI MÙI

Nói chung, nam nữ ở tuổi này (26,38) mà chưa thành hôn, thì đây là năm có thể thành lập gia đình do ảnh hưởng của các sao Đào hoa, Hồng loan Thiên hi. Một năm đẹp để cho cả Nam và Nữ, được hưởng nhiều tài lộc, may mắn, có công danh — riêng tuổi Kỷ Mùi phải tránh các cuộc gây gổ để khỏi tạo những chuyện bực mình.

ẤT MÙI 14 tuổi, mạng Kim, nam nhập cung Mộc còn nữ nhập cung Thủy là bị giảm học hành, tấn tới có sức khỏe.

QUÝ MÙI: 26 tuổi, mạng Mộc nam nhập Mộc là hòa nữ nhập thủy là rất tốt — cả nam và nữ cùng vào năm lập gia đình các việc làm tốt, thì cứ có lợi, nhờ ảnh hưởng Quốc ấn.

TÂN MÙI: 38 tuổi, mạng Thổ nam nhập Mộc là bị khắc nữ nhập Thủy là giảm Nam được khôi việt nhưng bị kinh Đà Vận của nam sôi nổi hơn được những đặc lợi, có công danh, nhưng phải phòng những sự đau ốm, có kẻ làm hại. Nên tránh gây gổ Vận của Nữ được điều hòa...

KỶ MÙI: 50 tuổi, mạng Hỏa, Nam được vào cung MỘC là tốt, Nữ vào cung Thủy bị khắc. Vận của Nam khá hơn các năm trước, có tài lợi, có việc làm mới, nhờ thêm Quốc Ấn, Lộc tồn, nhưng phải tránh gây gổ, phòng chuyện bực mình. Nữ được điều hòa, nhưng phải phòng ốm đau; nữ cũng thêm may mắn và công danh nhờ Khôi Việt và Lộc tồn.

ĐINH MÙI: 62 tuổi, mạng Thủy, Nam nhập, cung Mộc, là bị tiết, Nữ nhập cung Thủy, là hòa, tuy được Lộc tồn, Quốc Ấn, nhưng các may mắn và tài lộc cũng bị giảm phần nào.

TUỔI DẬU

Nói chung, tuổi Dậu qua một năm bình thường, có vui buồn lẫn lộn — khéo hành động và khéo gây gổ thì tránh được bớt những chuyện bực mình. Ở các tuổi chưa thành gia thất (24 36) thì năm thân này là năm có hi vọng là năm thành hôn (có Đào, Hồng, Thiên Thi).

ẤT DẬU 24 tuổi, mạng THỎ, Nam nhập cung HỎA, tốt, nữ nhập cung KIM bị tiết giảm. Cả tuổi Nam và Nữ cùng báo về đường công danh, tâm trí an nhàn Cá chuyện vui.

QUÝ DẬU: 36 tuổi, mạng Kim, nam nhập cung Hỏa bị khắc, nữ nhập cung Kim được hòa. Những chuyện may mắn vui mừng đến với cả nam và nữ, nhà cửa vui vẻ, nhưng riêng tuổi nam phải đề phòng những chuyện bực mình, lo lắng — bị bệnh hoặc có kẻ hại ngầm. Tuổi nữ được may mắn và công danh nhiều hơn.

TÂN DẬU 48 tuổi, mạng Mộc, nam nhập cung Hỏa bị tiết giảm, nữ nhập cung KIM bị khắc. Tuổi Nam được khôi-Việt nên có phát về công-danh và may-mắn, còn tuổi nữ thì bình-thường. Cả nam và nữ có vui, cũng có buồn có tài lợi nhưng lại cũng có tấn tài.

KỶ DẬU 60 tuổi, mạng THỎ, Nam vào cung Hỏa rất tốt, Nữ vào cung Kim bị tiết giảm, nhưng nhờ Lộc tồn, Khôi, Việt, Quốc Ấn Nam Nữ cùng được những may mắn, tài lợi, danh tiếng, cả về công danh nữa.

TUỔI HỢI

Nói chung, năm này đặc lợi cho các tuổi Hợi, nhưng các tuổi Đinh Hợi, Ất Hợi phải cẩn thận tránh mọi chuyện không hay để khỏi gặp các chuyện khó khăn, bực mình xảy đến, Ngoài ra Nữ có Hồng Loan Đào Hoa, Thiên hi, Nam cũng có Hồng Loan Thiên hi nên nam nữ tuổi Hợi chưa thành lập gia đình có thể thành lập gia đình vào năm này.

ĐINH HỢI 22 tuổi, mạng THỎ nữ vào cung THỎ được hòa, nam cũng vậy cùng được thăng tiến, có tài lộc công danh nhất là tuổi nam có thêm Lộc Tồn Quốc Ấn nhưng phải đề dặt giao thiệp, tránh gây gổ, hành động thận trọng để khỏi bị những chuyện bực mình và khó khăn.

ẤT HỢI 34 tuổi, mạng HỎA, nam nữ cùng nhập cung Thổ, là bị tiết giảm. Làm ăn có nhiều sự may mắn và tài lộc, nhưng phải nhất thiết không gây gổ, không ganh đua quá sức những lo âu khó khăn.

QUÝ HỢI 46, tuổi mạng Thủy, vào cung Thổ, nữ được Lộc tồn Quốc Ấn Được một năm đặc ý, có nhiều tài Lộc, tốt đẹp, có công danh gia đình êm ả thân tâm nhàn.

TÂN HỢI 38 tuổi, mạng Kim vào cung Thổ, được đất tốt, hưởng một năm có nhiều may mắn sung sướng, nhiều tài lộc gia đình êm ả thân tâm thanh nhàn.

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Kính chúc quý vị khách giá ân nhân sang năm MẬU THÂN gặp tràn
« HẠNH PHÚC — THỊNH VƯỢNG »

HÙNG CƯỜNG, BẠCH TUYẾT, DŨNG THANH LÂM, BA VÂN, VÂN CHUNG,
KIM NGỌC, PHƯƠNG QUANG, TRƯỞNG XUÂN, DIỆP LANG,
PHƯƠNG LIÊN, KIM HƯƠNG, QUỐC TRÂM, HỮU TÀI
VIỄN HÙNG, THANH CAO

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

BÊN THỀM NĂM MẬU THÂN

Kính gửi đến Đồng bào và Thân hữu toàn quốc
— Một Năm dồi dào sức khỏe.
— Một Năm thành công trên mọi lãnh vực
— Một Năm hòa bình, tự do trong sự thống nhất lãnh thổ

Các Nghị Sĩ Thượng Nghị Viện
Hoàng Xuân Tựu Mai Đức Thiệp
Nguyễn Văn Ngai Nguyễn Văn Mão
Phạm Nam Sách Nguyễn Văn Kỳ
Trần Huệ Minh Nguyễn Ngọc Kỳ
Võ Văn Truyến Leon Thất Uẩn

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

ĐẶNG CHÂN NAM

hãng rượu Vĩnh Sanh Hòa

122 Tôn thất Đạm Saigon ĐT 91.820

xưởng rượu Đức-Ký

40, Mạnh Tử Cholon ĐT 37 044

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

XUỞNG MÁY LẮM ĐỒ MỘC

LÂM - HỒNG

sản xuất đủ kiểu Baguette, Lambris, cây Thoa Lao
dùng để trang trí cửa hàng, văn phòng, nhà phố...

537-539 Đại lộ Pétrus Ký
(tọa Ngã Bảy)

SAIGON

HƯƠNG TRÀ MÙA XUÂN

(Tiếp theo trang 28)

Me tôi bỗng lòng lăm. Bà trông theo thật lâu vì hình như chính bà cũng bị « nhao tác trường Dược » làm cho ngây ngất.

— Thưa thế này không phải nhưng cô đây... ?
— Vâng, thưa cháu nhỏ nhất đây ạ. Các anh cháu ra trường cả rồi, nhà cô hai chị em cùng tên Tú, cháu Thanh Tú mới lập gia đình năm ngoái, cháu này là Thủy Tú.

Me tôi tâm đắc :
— Thanh Tú, Thủy Tú... ông bà đặt tên các cô khéo quá ! Nhân lúc mọi người vui về dùng bánh, đi tôi thay lời me tôi ngỏ ý muốn « xin » cô bé trường Dược cho tôi, tôi thấy nét mặt bà Thuần có vẻ lưỡng lự. Bà trả lời rằng cháu còn nhỏ, chỉ mới đi lấy chồng, xin thư thả để chúng tôi đo thử ý cháu thế nào. « Nếu cháu bằng lòng chúng tôi cũng bằng lòng ».

Thời khắc rồi ! Chắc bà Thuần lại nhớ đến câu chuyện nhảm nhí của tôi năm ngoái. Con nhà người ta cảnh vắng là ngọc để đâu gì một lúc mà người ta sẵn sàng thì bỏ cho cái thông « trời đánh không chết này ».

Phải làm thế nào bây giờ ? Phải làm thế nào bây giờ ? Lo quá ! Lo quá ! Lo quá cứ chờ chờ... Nắng ngồi trong giới hạn « chắc đến đi đường mất thôi... » Nàng ngồi trong kia, mái tóc và vai áo hồng thấp thoáng sau bức màn mỏng. Nếu được gặp nàng Nếu được gặp nàng tôi sẽ uốn ba tấc lưỡi năn nỉ khiến nàng cảm động rồi nàng sẽ gật đầu Nhưng chừng làm thế nào để gặp nàng bây giờ. Trời đất ơi, phải chi tôi có phép tàng hình bây giờ ? Trời đất ơi phải chi tôi có phép tàng hình biến thành con ruồi tôi sẽ bay về đầu lều gặp nàng và kể cho nàng nghe tất cả tình yêu của tôi. Nàng sẽ cảm động. Nàng sẽ khóc.

Song le, tôi lại không có phép tàng hình. Tôi ngồi đây là một đồng rơm ăn bánh vừa lo mắt vừa.

A, bánh bánh ! Tôi chợt nghĩ được một kế liêu. Nhất định phải liêu chỉ của cách duy nhất này ma thôi.

Nghĩ sao làm vậy. Nhân lúc mọi người không để ý tôi bèn bẻ đôi miếng bánh, chầm chầm đưa tay đưa cho khuất mắt và bắt đầu bóp Bóp thật kỹ chất mỡ, chất lỏng đỏ trưng gá chất lạp xương dính.

Phải khéo rất khéo khéo bà Thuần kêu người nhà nhào nháp. Phải khéo rất khéo khéo bà Thuần kêu người nhà nhào nháp. Phải khéo rất khéo khéo bà Thuần kêu người nhà nhào nháp.

Bà Thuần ngẩn người nhìn hai tay tôi như 1 cô giáo để tính nhẩm vết mực có ý tên áo đưa học trò tính nháp.

Lợi dụng vài giây lơ lửng tự do tôi đứng dậy đem bức vào nhà trong. Bà Thuần hỏi chắc lười. Vốn đã làm tại tòa báo bà không lạ gì thời « ăn gian » của mấy ông nghề sĩ.

Họ có thể dùng bất cứ phương tiện nào để đạt tới mục đích, như thế đối với tôi, tôi chỉ cần chước mưu kế bạn bè.

Thủy Tú đang ngồi « học ». Thấy tôi vào nàng ngừng lên vừa ngạc nhiên, vừa e thẹn. Khuôn mặt đẹp cúi gằm. Hàng mi cong đọng lại không dám chớp. Những ngón tay nhỏ đi đi trên mặt bàn.

Đã trốn phóng lao phải theo lao, tôi thu hết can đảm wag chỉ thốt ra được một tiếng yêu thương :

— Tú !
Người con gái mỉm cười, chờ đợi.

— Tôi... tôi đi rửa tay.
Tôi xúc hai bàn tay dính đầy mỡ. Thủy Tú vẫn cười mắt nhưng cặp mắt đen tay hơi nhìn lên và thoáng co rít.

Nàng uống dậy định đi lấy khăn ướt, tôi theo sát nút vào và chiếc khăn mặt thấm chữ « Thủy » nho nhỏ trong tay, tôi ngập ngừng chưa chịu vứt lên đây.

— Có tú... tôi... tôi muốn nói với cô vài câu...
Người con gái lắng tai nghe nhưng vẫn nhìn về phía khác. Đợi mãi không thấy tôi nói gì, nàng chợt quay lại, có lấy giọng tự nhiên :

— Thưa... hồi nọ chị Thanh lập gia đình, Thủy gửi thiệp xuống Bạc Liêu anh có nhận được không ?
Tôi lúng lúng cười gật gật đầu :

— Có.
— Có sao anh không trả lời ?
Câu hỏi kéo dài, thật nhỏ, thật ngọt, thật nồng nịu.

— Mẹ coi anh dư lắm, ở tòa soạn anh quen nhiều các cô...
— Vì thế Tú nghe theo lời mẹ định đi lấy chồng ?
Người con gái uống hồng gò má bàn tay che miệng chỉ để lại đôi mắt :

— Thủy... Thủy hỏi đoán là anh !
— Đúng là tôi ?
— Dạ Ba nói người Bác dạy học dưới Bạc Liêu, Thủy không quen ai ở Bạc Liêu hết.

— Thật không ?
Bíet là tôi nói móc, Thủy Tú đỏ mặt, hàng mi chớp nháp.

— Lý hiểu không thể chờ được nữa, tôi đi thẳng vào van đề :
— Bây giờ biết rõ là anh rồi, Tú thích sao ?
Người con gái làm bộ ngờ ngác.

— Tình cái gì cơ ?
— Các cụ vừa ngỏ lời cho « trị nó lấy nhau », mẹ trả lời để tùy ý kiến cháu « cháu » bằng lòng chúng tôi cũng bằng lòng... Còn tú ?

— Cô bé trường Dược. Tôi hạ thấp giọng :
— Tuy chúng mình mới gặp nhau lần này là lần thứ hai, nhưng chắc tú hiểu anh. Anh chỉ là một giao sư tính toán, nghèo nàn, tầm thường, về Saigon thích nghịch ngợm, tham nhơ, Song anh « men » Tú, men ngay từ buổi gặp gỡ đầu tiên...

Thủy Tú không quá « lệ » như tôi tưởng lắm. Nàng hóm hỉnh ngất ngời :
— Anh chỉ « men » Thủy thôi ? Thế thì... xa quá !
Kèm theo câu nói là một cái lắc đầu nhẹ nhệch lời vội vàng bảo chữa :

— Nếu anh ít ra dùng chữ lớn Anh hy vọng sẽ được số lên trong tay (tôi vào về ngón tay áp út làm hiệu đeo nhàu cười) ; Xin Tú tin anh Xin Tú cho anh một dịp may cuối cùng trong đời... Tú bằng lòng nhé. Cạt đầu đi !
— Không gọt được...
— Sao vậy ?

Thủy Tú nhắm mắt nhắm mũi khẽ rủa rủa tôi « Sự ghê gớm lắm », « thề ghê ghê lắm », Nàng gục tôi :
— Anh lên đi kéo mý rây.

— Còn Tú ?
— Chưa biết. Nhà vẫn thiếu gì các cô !...
— Nhưng anh chỉ yêu một cô thôi. Trả lời đi Tú. Nếu im lặng anh coi như Tú bằng lòng ?
— Không im lặng.

— Không im lặng thì ở đi.

— Không ở.

— Không ở anh cứ đứng đây hoài mợ rầy rắng chịu.

— Vâng, xin mời anh cứ đứng. Thủy lên...

Nơi xong nàng quay gót định bước. Tôi lách thép theo sau, cần nhún :

— Tú đã hiểu anh mà của phải suy nghĩ nữa sao ?

— Một là một, hai là hai, tính toán là dở. Anh đã nói.

anh nghèo nàn, tầm thường, không danh, không lợi. Con gái ưa tính toán...

— Thủy đầu có tính toán...
— Không tính toán sao mắt vài ngày mới trả lời ?

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

— Không tính toán... Chưa trả lời là chưa là lời.

lúc đó tôi nghe tiếng bà Thuần kêu :

— Còn tính này nữa, sao con không lắng cho nó trong

Úa, mà con bỏ thêm chè mới đây à ?

Tách trà đổ thuốc về phần tôi, Di tôi rất tinh mắt.

Bà đoán cô bé trường Dược có cảm tình

nào đó với tôi từ trước nên bỏ thêm trà vì hiểu tính tôi

tra uống nước trà.

Lúc về, đi cười cười nói đùa :

— Chỉ kiếm lễ hội lễ cưới cho các cháu đi là vừa chị

ạ. Nếu không đủ, chúng em chạy...

Me tôi lo lắng :

— Liệu theo ý đi họ có bằng lòng không ?

Tôi trông con bé xinh quá !

Di tôi hỏi lại :

— Úa ! Chỉ không để ý tách trà « người ta » mới ông

con trai nhà chị đây ư ? Tách của chị em mình khác, tách

cháu Kỳ nó bỏ đầy nhóc, coi bộ có cậu thương nhau lâu rồi

thì phải mà nó không dám nói với chị...

Me tôi chợt hiểu, bà tâm đắc khen ngợi, Riêng cháu

tôi đây là lần đầu tiên ông choàng tay qua vai tôi một cách

thần mật. Ông bảo :

— Mấy bữa làm cháu ạ ! Nếu không có đi với cháu

cháu đó mấy lần được cô vợ như thế !...

Vâng cháu tôi nói đúng. Sau ngày Thủy Tú về nhà tôi

nàng tỏ ra là 1 người vợ đảm đang hiền thực Hiện tại chúng

tôi đã có hai cháu trong tương lai chắc chắn sẽ có... hăm

một đứa cho vui và tôi chuẩn bị viết về nàng bằng loạt bài

uy tôi con tôi... »

SAIGON một ngày sắp sang Xuân
THÁI PHƯƠNG

midol

viên thuốc mau hồng tươi

trị :

NHỨC RĂNG

CÀM CÚM

ĐAU NHỨC BẮP THỊT

NHỨC ĐẦU

midol

BẢN TUNG VIÊN LẺ TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

16BC/BYT/27-7-67

giúp các bà các cô khỏi đau nhức cơ kinh nguyệt

NHỮNG ĐÓA HOA ĐẦU MÙA CỦA: «VƯỜN XUÂN VĂN-VĨ»

✱ Một lớp đào tạo mầm non đông nhất, nhiều uy tín nhất tại Thủ Đức !

Nhạc sĩ Văn Vĩ (mang kính đen) đang huấn luyện học viên và cô NGỌC THẠCH (người đàn bà bên trái) đang phát bài bản cho học viên tại lớp nhạc « Văn Vĩ ».

Các em đang tập duyệt bài bản để chuẩn bị làm cuộc lễ « Mừng chúc tân xuân » mừng năm mới Mậu Thân.

Phong trào cổ nhạc, những lớp đào tạo mầm non có kịch mọc lên như nấm... tại trung tâm Sài Gòn.

Lớp nhỏ có, lớp lớn có, Nhạc sĩ hớn danh đứng ra điều khiển, chăm sóc, hướng dẫn bằng tâm, bằng chực học viên bé bỏng trong các « lò đào tạo », hầu tuyền lựa những làn điệu này hy vọng cho mai sau... cho vườn ca kịch nước nhà.

Làm nghề này phải có uy tín nghề này, để được lòng cha mẹ của các bậc phụ huynh, mới tránh khỏi lời chê cười, đến lúc mà còn tránh sự lộ là tiểu bạc.

Chuyện thăng trầm CỦA NGHỆ-SĨ

(Tiếp theo trang 9)

ven. Kề ra trong số lớp ở lứa tuổi HKB muốn làm một « sao đào phá » như anh đầu phải để...

Số điểm viên lớn vào lớp vào lớp « tài lương đồng » phải nhỏ đến những : TRƯỜNG XUÂN, HOANG GIANG, VIỆT HÙNG, NAM HÙNG, CHỈ HIỆU và phe hề làm sao quên được những « cây cười » như : KIM QUANG, BẦY XẾ HỀ MINH trên các sân khấu Kim Chương, Thanh Minh Thanh Nga, Hương mùa Thu.

Bấy giờ những nghệ sĩ này thường làm diễn tựa cho nhóm trẻ « ăn tiền »...

Điểm danh số mầm non

Số nghệ sĩ mầm non đang lóe lên những gì gọi là tương lai tươi sáng, đáng kể, HÀ MỸ XUÂN, DIỆP TUYẾT ANH, TRANG BÍCH LIÊU, KIM HƯƠNG, ĐAN THANH, BÍCH HẠNH, BẠCH LÊ, DIỆP NGÀ, KIỀU TIÊN KIỀU, MAI LÝ.

Về phía lớp lại rải vài ba câu như : MINH VƯƠNG (khôi nguyên vọng cổ), HUỲNH THÁI DUNG, PHƯƠNG THANH đều có tương lai đầy hứa hẹn.

Cuộc chạy đua vào GTT-67

Không khí chuẩn bị cho GTT đứng vào năm lên 10 tuổi nên có phần rộn rã, hoạt động mạnh hơn bao nhiêu năm khác.

Việc làm này ảnh hưởng nhiều trong giới nghệ sĩ, giới làm một kịch trường. Một cuộc họp đứng vào ngày cuối năm (31-12-67) đã thành lập xong ban tuyển chọn cho 2 giải « Diệp viên xuất sắc » và « Nghệ sĩ triển vọng ».

Thành phần BTC gồm có 14 kỹ giả phê bình ca kịch nghệ sau đây : TRẦN TỬ VÂN, TRIỀU SINH HOÀI NGỌC, CẨM THI, PHÙNG MẬU, SONG LANG THANH ĐẠM, THIÊN HƯƠNG, TÍNH THIẾT, PHI SƠN, HOÀNG SƠN VIỆT, HUY TRƯỜNG TN NGUYỄN VĂN VÀ NGỌC ĐÌNH.

Vào sáng 14-1-68, GTT khởi đầu chấm giải cho mùa 67 của GTT tại Hội quán « Hội nghệ sĩ ái hữu và tương tế trên đường Cô Bắc ».

Căn cứ vào dự luận của giới theo dõi nhiều về sân khấu cải lương, những nghệ sĩ triển vọng « lãnh mề đại vàng » gồm có : HÙNG CƯỜNG, THANH HẢI, ỨT TRÀ ÔN, HOÀNG GIANG, ỨT HIỀN, NGỌC HƯƠNG, NGỌC GIÀU VỀ giải diễm xuất sắc. Về phía triển vọng..., như : NGỌC BÍCH, MỸ CHÂU, THANH KIM LÊ, PHƯƠNG BÌNH, BẢO QUỐC, PHƯỚC HẬU, MINH PHỤNG.

Tính thí tính này, bản thí cử bản, song le với 14 lá phiếu, mỗi người có nhận xét riêng hẳn cũng nên « rằng » : Rất có thể có tương hợp ngược về ngược cho mà xem !

Mấy năm qua, chúng tôi nhận thấy có 2 lò mầm non ca kịch có cơ sở qui mô, có số học viên đảm bảo. Lò « Ứt Trà Ôn » do nhạc sĩ Ứt Trà Ôn là một, và lò « Văn Vĩ » do danh cầm lục huyền cầm kết tiếng Văn Vĩ là hai. Tuy nhiên gần đây nhạc sĩ ỨT như bạn rợn với bao nhiêu công ăn việc khác (hợp tác với Xuân Phát làm ti vi và khai thác đình Minh Phụng thành một rạp hát lớn) thế nên anh đã buông lời phàn nàn lớp đào tạo của anh.

Lớp Văn Vĩ số một

Dù thiếu ánh sáng, song với cái tên Văn Vĩ, với uy tín do chức do hiền nội anh là chị NGỌC THẠCH (nghệ đầu trước là nữ giáo viên) hướng dẫn các em học tập, đồng thời với một lớp học rộng rãi và đầy đủ tiện nghi, nhờ vào các điều kiện nổi bật hơn bao nhiêu lớp cổ nhạc khác, mà giờ đây lò VV đã là vô địch !

✱ Bài của SƠN-NGỌC

Sau biết mấy khóa cho « ra lò », giờ đây với số 80 học viên nam nữ đang theo kết chương trình tại lớp này. Các em gồm có : Diệp anh Đào, Mai trang Hương, Phương hồng Hải, Phương Hồng Nhung, Phương yến Hồng, Hà mai Liên, Thủy Hương, Mỹ Trang, Mai Anh, Ngọc Thiên Thanh, Bông Tâm, Ngọc Thiết, Bạch Lưu, Phương Cúc, Tuyết Anh, Kèn mộng Liên, Ngọc Sương, Phương Chi, Thu Dung, Kim Dung, Thu Hà, Trang ngọc Sương, Trang kim Dung, Trang hoai Dung, Cẩm Vân, Mỹ Văn Lan, Thanh Thủy Trang mỹ Lệ, Thu Thủy, Mai Cúc, Hà mỹ Tân Nguyệt Anh, Trang Thanh xuân, Trang thủy Hồng, Bích Liên, Trang hồng Liên, Hồng Lan, Trang thu Hương, Trang thu Hồng, Trang thu Trang, Minh Phương, Ngọc Dung, Mộng Lành, Ngọc Tuyết, Thủy Ngọc, Tuyết Nga, Hoàng như Mai, Lan Hoa, Ngọc Liên, Mỹ Thỉnh, Trang tuyết Nga, Trang tuyết Mai, Anh Phi, Thu Ba, Song Ngân Kim Dung, Văn Tấn, Văn Diệu, Phước Thọ, Phương Hồng Đăng, Thanh Phương, Thanh Hùng, Phương Diệu, Hoài Thanh, Hồng Đức, Hoài Diệp, Ngọc Thành, Tấn Phước, Quốc Thắng, Văn Bè, Duy Chức, Thái Thương, Văn Tổ Văn Đương, Hùng tuần Linh, Văn Hạnh, Phú Quốc, Trang Đài Thu Huệ.

Với 80 học viên mầm non được chia ra nhiều lớp để dạy hầu tránh sự đông đúc, ược nội... ngoài ra, trường còn tổ chức cho các em một nhóm hướng dẫn học tập : 1- Nhạc sĩ Văn Vĩ, 2- Cô Ngọc Thạch, 3- Giáo sư tân nhạc Trọng Dành, 4- Nhạc sĩ Đình Thảo, 5- Soạn giả Văn Giai, 6- Đình Sơn.

Nhìn chung, sự thành công của lớp VV quả thật xứng đáng với lòng tin cậy của các bậc phụ huynh học viên cổ nhạc này.

SƠN NGỌC

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

HẰNG TÂN HƯNG
ĐẠI LÝ BÚT MÁY ĐỊA CẦU
CỦA NHẬT BẢN

334 Đại lộ Đồng Khánh Cholon

LỜI CHÀO NĂM MỚI

- NĂM ĐÌNH MÙI CỐ GẮNG
- NĂM MẬU THÂN QUYẾT KHƠI SẮC !

Với tinh thần tiến lên mãi... để phục vụ nghệ thuật, để xây dựng sân khấu ca kịch tiến bộ, chúng tôi nhóm kịch trường « Tự Do » xin gửi đến quý bạn đọc, anh chị em nghệ sĩ, các bạn chuyên viên và công nhân sân khấu; quý ông bà Giám đốc các đoàn hát lời chúc mừng đầu năm : Sức khỏe dồi dào, yên vui hạnh phúc, làm ăn thịnh vượng, hầu tay nắm tay đẩy mạnh nền ca kịch nước nhà vững vàng, tốt đẹp hơn lên !

«Nhóm KT-TD»

NGỌC ĐÌNH, TRIỀU SINH
HOÀNG SƠN VIỆT, NHÚT HỒ
TRIỀU NGỌC, THẠCH SƠN

CỤ HỒ-BIỂU-CHÁNH

(Tiếp theo trang 10)

của nhiều đoàn tên tuổi như Victoria, Commerce sports, Anciens Enfants de troupe, v.v.

Tiêu biểu tinh thần bất khuất trong một công việc có thể nói vĩ đại, cụ Hồ biểu Chánh đã tỏ ra xứng đáng một chiến sĩ tiền phong trong cuộc cách mạng thể thao thời Pháp thuộc. Trước cụ, có mấy ai dám làm ?

Tổng cuộc thể thao Annam hoạt động rất mạnh, nhờ thế, tiếng tăm càng ngày càng vang dội, đem lại nhiều ảnh hưởng vô cùng tốt đẹp trên địa hai túc cầu.

Những đội ban hành tên tuổi ở ngoại quốc : Lạc hòa, Cường hòa, Nam Hoa (Hương cang) Cumberlan (Anh quốc) một khi đặt chân lên Sài Gòn thì nhứt định phải có cuộc gặp gỡ với hội Gia Định trên sân Mayer.

Đầu óc như thế mà ưc !

Suốt thời kỳ lo xây dựng hội Gia Định, cụ Hồ biểu Chánh luôn luôn hăng say với trách vụ của mình, nhưng đã hăng say bao nhiêu, cụ càng nghiêm khắc bấy nhiêu.

Cụ nghiêm khắc, cấm các con trai của cụ gia nhập vào hội. Cụ thường khuyên con, thứ nhứt cậu Hồ văn Minh Cảnh, là không nên xuất hiện ở cầu trường để tranh tài đoạt giải.

Nể phụ thân, cậu Hồ văn Minh Cảnh mặc dầu không thiếu dượng, song vẫn mãi mãi ngồi ngoài làm khán giả suốt thời kỳ cụ Hồ biểu Chánh ở chức vụ hội trưởng hội Gia Định.

Nhưng, sau ngày lập gia đình và quê vợ ở tận Trà Vinh (Vĩnh bình), cậu Hồ văn Minh Cảnh, một phần thoát khỏi tay ông già, một phần có bốn phận làm vừa lòng bà xã ở nơi chốn nhàn tản của bà, cậu Hồ văn Minh Cảnh bèn mang giày ra sân trong vai trung phong xuất sắc phá lưới.

Giờ đây, cụ Hồ biểu Chánh không còn nữa, cụ đã sang bên kia thế giới và cả cậu Hồ văn Minh Cảnh cũng nói gót theo phụ thân,—viết những hàng này, như dịp xuân về, chúng tôi không mong gì hơn sưởi lại một tấm lòng, vì càng cường, không ngại đứng lên dẫn dắt, chỉ huy cuộc cách mạng thể thao vào thời Pháp thuộc.

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Ăn ngon ngủ khỏe cũng nhờ thuốc bổ thận

SÂM-NHUNG DƯỢC-TINH

hiệu ÔNG-GIÁ, trừ bán khắp nơi

VIÊN ĐÔNG DƯỢC HẰNG

H5, đường Phùng Hưng Cholon
K.N. số 673/BYT ngày 17-1-64

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

Kính chúc quý vị khán giả ăn nhàn sang năm MẬU THÂN ngập tràn
« HẠNH PHÚC — THỊNH VƯỢNG »

TÂN TÀI, THANH HẢI, LỆ THÙY, NHƯ NGỌC, ỨT TRÀ ÔN, NGỌC BÍCH,
PHƯƠNG BÌNH, MỸ CHÂU, TÔ KIM HỒNG, THANH NGUYỆT
MỘC LINH, NGỌC DIỆP, YÊN TRANG, YÊN LANG,
NGUYỄN THẢO, VẠN LÝ.

Dân Huyện Hải-An « Rước Xuân » Tân-Đà

(Tiếp theo trang 5)

bà vợ đã phải cho con vác đá chạy bộ từ cuối phố Fach Đại lên tận Hàng Gà Chợ Hôm để nhờ người bà con giúp cho bữa gạo.

Khi biết rõ chuyện, ông mới thấy, sự tức giận đối với vợ con của ông là vô lý. Còn oán ai nữa, một khi ông đã tự buộc mình:

*Bước văn chương, chẳng nợ thì duyên
Ma đưa lối, quỷ dẫn đường
Chỉ tìm những lối đoạn trường mà đi...*

Ít ngày sau, nhân cùng đối ẩm, thấy ông có vẻ mặt đăm chiêu suy nghĩ hai mắt như soi vào cõi hư vô huyền ảo, gật gật, gù gù, tự rót, tự uống, chốc chốc lại thốt nên vài lời: «Tạo hóa chí công! Thế mới biết cái Lễ Thừa Trừ quả là vi diệu», tôi không hiểu nổi ông đang nghĩ gì, nhưng vì kính trọng lòng tự trọng của thi nhân nên đành chờ ông tán giấc mộng hồn để được biết vì đâu mà ông khen cái Lễ Thừa Trừ của Tạo hóa.

Ông mở đầu bằng cái tên Đoàn Rạng. Chính là ông Đoàn Rạng đã có lần làm Bộ trưởng Bộ Thông Tin trước đây.

Đoàn Rạng trong thời gian giao du với ông « ăm ềm » có tính cách một văn nhân trông chừng nho sĩ và đang nhậm chức Tri Huyện Hải An

thuộc tỉnh Kiến An miền duyên hải Bắc Việt.

Vốn ham mộ nhân cách và thi tài của Tân Đà trong cảnh quanh hiu của buổi Tân Xuân ở nơi huyện lẻ, huyện quan họ Đoàn đã trân trọng mời ông bạn hân mại qua chơi đề cùng vui xướng họa.

Tân Đà, theo ngày hẹn ra đi.

Tới địa đầu hạt Hải An, ông không ngờ đã thấy đồng nào hào chức dịch tức trực, lễ phục chỉnh tề cùng với bọn gia đình xếp bày tàn quạt vông long đứng nghi lễ chôn đình trung, dân hàng đón rước, làm ông bỗng chốc hóa ra vị Thần linh.

Thật là vô cùng khoái trá cho con người thuộc vào loại «ngông» bậc nhất ở đời, con người đã từng có lúc làm le định làm rề. Cụ Trừ con người đã từng có lúc dám kéo cờ tự xưng Vương xưng Đế ngay cửa Tòa báo của mình giữa nơi «ngàn năm văn vật» trong 3 ngày Tết.

Thế rồi cái đám kỳ hào chức dịch và tráng đinh ấy cũng với những đồ thần tự kết thành một đám rước hân hoan, tiền hô hậu ủng, nhã nhạc vang lừng, quạt và tàn vàng xúm xít che trước đỡ sau, kẻ bưng lô hương, người tay gươm nách thước cờ ngũ phương dẫn lộ đẹp đường, tiếng trống khau cầm trịch cho vồng đảo tiến bước,...

Họ rước « Thi sĩ Linh thần » vào huyện lỵ.

Trong việc này, ông Huyện Đoàn Rạng đã tỏ ra người thấu triệt được cái « tâm tât » của Tân Đà và cũng được kể là một người tâm giao xứng đôi với Thi sĩ, nên đã dùng đủ cách chiều được hết cái « ngông » của ông Ấm Hiếu.

Về tới huyện lỵ, con người mà « khắp bốn phương trời không tất đất » nhưng lại đòi « địa cầu nhưng muốn ghé bên vai » bước xuống vồng đào, cầm tay Đoàn Rạng, cả cười như để nói: cái ngông đã để mấy ai biết mình.

Đoàn Rạng đã đem lại cho Tân Đà những thú vui ngoài sự tưởng tượng, hết cả ý nghĩa của sự «ngông» trong lúc thi nhân không hề mơ tưởng tới vì hoàn cảnh gia đình và sự mưu sinh bố buộc.

Từ ngày ở Hải An về cho tới mấy tháng sau đấy, hàng ngày nhà thơ núi Tân Sông Đà thường nhắc đến cái « Lễ Thừa Trừ » chịu Tạo hóa là chí công chí chính.

Ông cho chỉ tại mình đã dám tận hưởng lạc thú theo dục vọng thái quá của mình nên Tạo hóa mới bày ra cảnh túng thiếu của vợ con để quân bình cho hợp lẽ. Ông lại còn cho rằng mình chưa đến nỗi quá bạc đức nên cái « Lễ Thừa Trừ » mới đến nhanh chóng như vậy để cho mình kịp tỉnh ngộ.

Bình luận về sự kiện này đa số văn hữu cho đây là ý tưởng của những người già đã từng trải nhiều thất bại đau đớn, đã từng thấu rõ nhẽ hơn thiệt thành bại của cuộc đời nên mới nhận biết cái « phải chăng » đó được.

Nhưng lại cũng có người cho ý tưởng đó nhuốm tinh thần đạo học đối với xã hội VN trong thời vong quốc mà sự sa hoa kiêu hãnh của thiên hạ đã khiến cuộc đời của đại chúng bị chênh lệch quá mức, không phương cứu chữa — một tinh thần thoái quá chỉ còn biết trông vào tay Tạo hóa giải cứu dùm. Thoái hóa, hay Đạo tâm? Với một người như Tân Đà, cả một cuộc đời thường tỏ ra thắc mắc lo âu cho đồng bào, tổ quốc, tâm trạng đó tàn mất trong khi văn của ông rất nhiều, như vậy thì tư tưởng như trên cũng không có gì là khác lạ để phải dài dòng bàn luận.

Đây là một bài khai bút đầu Xuân vào năm cuối cùng của đời ông, trong lúc vừa có tin quân Nhật bàn tới Việt Nam chiếm đóng:

Trăm năm tròn đời người

Sáu mươi nhân thế, thế mà thôi
Tân Sửu năm nay thiếu một rồi
Thế tục thiên thu đường vạn lý
Gia đình, xã hội ginh hai vai
Đầu Xuân đã thấy thời đưa đến
Cuối chập vờ xem tuyết diềm mai
Hội khách đa tình ai đó tá.
Cuộc cờ năm mới, tính sao? ai

Lúc sinh thời Tân Đà được dân huyện Hải An tước đón linh đình như đối với một Linh thần vậy mà, khi ông chết đám tang tuy rất đông, dài ngoắt một cây số người đưa tiễn nhưng thật là một thảm cảnh vì đám quá nghèo nàn.

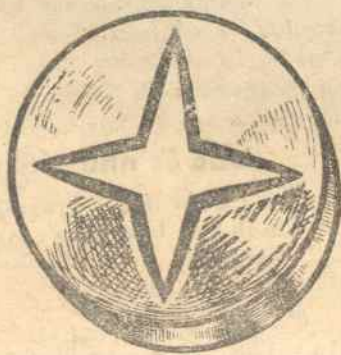
Một nhà nho, Sốt tình văn hữu, đã có bài sau đây khóc ông:

Tân Đà thi sĩ, thế thôi!
Văn chương rửa sạch nợ rồi, còn đâu!
Đời quan, bác từ lâu đã chán.
Rượu, ngày đêm mượn tạm làm vui
Thơ sương dãi với đất trời
Khởi tình đem gởi cho người « nước non »
Thần ngoại vật tưởng còn nán lại
Kiếp phù sinh, dùng cái, thành không!
Bác vô thôi thế cũng xong
Nhưng tôi trách bác chết không phải (h).
Bác chẳng đợi đến khi vinh Quý
Như những ai tước vị cao sang
Chen vai ở chốn Miếu đường
Ngày đêm giữ nóc nhà vương phủ trì
Bác chẳng đợi đến khi giàu có
Như những ông phú hộ hiện thời
Ở lầu đẹp diện xe hơi
Không từng biết giọt nước mồ hôi là gì
Bác chẳng đợi đến khi con cái
Như những ai, trai gái nên người
Gái khôn nên được bà rồi
Trai khôn biết nói chuyện đời ba hoa...
Rồi bác hãy về già có phải
Sướng đời không? Bác đại vô chừng
Chết chỉ trong cảnh cổ cùng
Một gian quán trọ ở vùng ngoại ô
Chết trong cảnh con thơ vợ đại
Quyền đã không, Tiền lại cũng không
Gia tài; Sách nát mấy chồng
Gấm con, một vợ, trong vòng góa, cõi
Đã đem cái sống mĩa đời
Còn đem cái chết chửi ai tận từ
Nhà Nho...thâm đến thế ư!?

TAM LANG

chép theo lời thuật của Quang Chế
một bạn văn của Tân Đà

Các viên thuốc GẠCH CHỮ THẬP MÀU VÀNG trẻ em

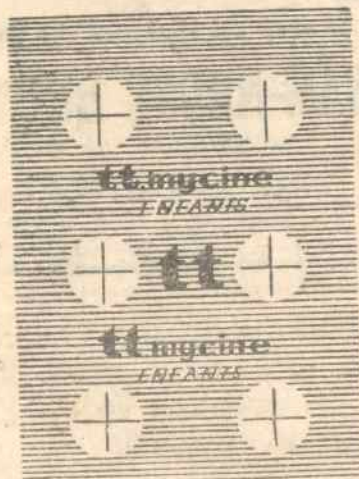

tt.mycine

1 TRỤ-SINH + 3 KHÁNG SINH

- ĐƯỢC BỌC KÍN TRONG GIẤY NHỰA MÀU VÀNG
- ĐỂ THUỐC GÌN GIỮ ĐƯỢC LÂU VÀ KHÔNG GIẢM SỰ CÔNG HIỆU

1071 BYT 10-2-65

tại

GHẺ LỖ BAN NÓNG CẢM HO CÁC CHỨNG NHIỄM TRÙNG CỦA TRẺ EM

BÁN TẠI CÁC NHÀ THUỐC TÂY

PHONG - PHÚ

SỐ PHẬN ÔNG HỒ - CHÍ - MINH

và VẬN MẠNG NƯỚC NHÀ

(Tiếp theo trang 8)

nhảm nhí, phi lý, và không có một ý nghĩa chỉ khả dĩ tạm gọi là nghe lọt lỗ tai.

Nhưng thời cuộc nước nhà đã diễn ra năm Ất Mùi (1955) cụ Ngô Đình Diệm mở cuộc trưng cầu dân ý trong lúc ông Bảo Đại lần ra nước ngoài, ăn chơi thỏa thích Tác phong của ông Bảo Đại là một tội nặng đối với Tổ Quốc cho nên ông đã bị truất phế.

Chế độ CH khai nguyên và cụ Ngô được dân bầu lên làm Tổng Thống.

Ông Diệm đã lấy khâm trúc để điều trị quyền bái : Khâm trúc được dùng làm con dấu đóng trong các công văn.

Cây Trúc đã mọc trên khắp lãnh thổ miền Nam khu vực do cụ Ngô lãnh đạo đã có những khâm trúc tỏa tỏa, và nhà Nguyễn đã các chung chíchngai vàng bị phế.

Phải chăng «câu chuyện» ngẫu nhiên về hoàn cảnh nước nhà năm 1955 đã phù hợp với câu đồng dao cách đây kể cả trăm năm rồi vậy?

Có thể là ngẫu nhiên trong 1 vài trường hợp như chúng ta vẫn đã thường được chứng kiến vì thế câu đồng dao : « Trúc mọc quanh thành cha con nhà Nguyễn tan tành như tro. Không đủ để cho những con người có bản tâm đi tìm «chân thực tế» công nhận.

Những người nông nổi, thường hay chấp nhận vội vàng. Còn sự thăm dò tìm hiểu mỗi vấn đề cho thực đích đáng, phải trải qua nhiều lần thí nghiệm, có kết quả xác đáng, không sai lệch, thì mới gây niềm tin để ta theo đuổi cho tới đích.

Vì mấy lý do tam trình bày như trên chúng tôi lại «thử» đem câu đồng dao cũng đã phổ biến trong «toàn quốc», cách đây gần trăm năm (bây giờ còn các ông già ở khoảng bảy tám tuổi mới được biết), Câu đó như sau :

At ôi chớ vội làm giàu

Thằng lầy nó lếch, thằng lầy nó sang

Thật là phi lý, trái ngược cả với thời cuộc, sự phi lý ở chỗ « khuyên người đời đừng vội làm giàu, vì sợ rằng : Tây ra đi, thì Tàu sẽ sang lợi hết của cải !

Trái với thời cuộc trong khoảng 1945 trở về trước, nước Tàu còn phải mất đất cho ông Tây.

Người Tàu chỉ mong ông Tây trả lại các tô tá địa để ông Tàu cai quản lấy đất của mình, được như vậy cũng đã may mắn cho ông Tàu nhiều quá rồi.

Vậy mà Đồng Dao dám tiên đoán : Tàu sang đất nước Việt Nam thì quả là lời tiên tri đầy vẻ hoang đường, phi lý, phản thực tại.

Nhưng chúng ta thử ngắm nghía lại việc đầu tổ các nhà giàu (1945-1959...) và quân Tàu đang làm cố vấn bên cạnh ông Hồ, (theo tin tức của báo chí) và các sự việc đó có đáng để cho chúng ta tin rằng Sấm ký có hữu hiệu không? Nhưng vì nó quá ảm đạm mọi lẽ huyền vi huyền ảo, cho nên chỉ có những nhà thông hiểu Thiên cơ mới suy tầm và khám phá nổi phần nào.

Tuy còn nhiều câu Sấm ký của Trang Tĩnh, Chúa Liễu Hạnh, Tản Viên Sơn vv... nhưng chưa trình giải, vì phạm vi của tập Xuân Mậu Thân có hạn. Chúng tôi sẽ luận giải sau khi có cơ hội.

Đem mấy câu Đồng Dao để làm minh chứng cho vấn đề Sấm ký như ở đoạn trên, chúng tôi cũng biết còn nhiều thiếu sót hoặc khác biệt với các quan niệm của một số bạn đọc. Chúng tôi mong chư vị nếu có cao ý hoặc tài liệu gì trong phạm vi Sấm ngữ xin đóng góp ! tưởng cũng là một việc làm nhằm sáng tỏ môn cổ học, và biện minh để đã phá những lý thuyết duy vật sai lầm. Đó cũng là để phục hồi tinh thần Dân Việt vậy.

Bài giảng bút ở đền Sông

Nay nói về Bài Giảng Bút ở đền Sông (chùa Liễu Hạnh) do Đặng thái Mai, Nguyễn Sơn v.v... cầu xin vào năm 1947 đã được báo Minh Tân (do ông Lê Phục Thiện) đăng tải.

Chúng tôi xin trích đăng và bình giải ở đây để gọi là đóng góp một phần vào vấn đề đi tìm Hòa bình cho dân tộc bằng Sấm Ký.

Bài giảng Bút như sau :

Đại Nam Ngô (5) Đam (4) Phúc (3) Sơn (2) cồ (1) chiều Đông Bắc khiếm vô tự nhi nguyệt vân
Thế Cung tâm ngồn Thân Tàng Kim mộ
Giới tường thời xứ thiên ngọc nhân vũ
Hiếu đồ biệt hồn bối thâm môi biếu
Hà phú phẫn phi mạc nan điều hà
Phượng quý lương B thị chương Kiến A mang thường

Giải nghĩa chính như sau :

Sáng mây chiều mưa thất thường lắm
Trắng xưa người mới thêm hoang mang dạ.
Núi đem giấu ngọc, khó tìm thấy
Phúc không còn giữ, sẽ đến tới thêm
Nói mà không có tiếng, khác gì hồn phách bay mất
Gặp không thực lòng, là lũ bất lương;
Nam bắc đều nguy nga tráng lệ
Đại đồng thế giới tan đi đâu mất

Nếu giảng nghĩa theo chính từng chữ trong bài giảng bút, chúng ta thấy không có gì đáng để luận đoán, và cũng không hiểu trong bài thơ nói đại ý gì về vận nước cả.

Nhưng từ xưa tới nay, thơ giảng bút ở đền Sông nếu là chữ nôm (tiếng mẹ đẻ) thì nghĩa rất rõ ràng (như bài giảng bút cho vua Thành Thái (sẽ trình giảng sau). Còn như thơ chữ nôm, thì phần triết (cát) hay hợp (ghép) một hai chữ vào nhau, để tìm ý nghĩa của mỗi câu.

Cứ theo phép triết và hợp một số chữ trong bài thơ Ta thấy có những trường hợp như sau :

Câu hai «Cổ nguyệt kim nhân mỗi điều mang. Chữ cồ đứng với chữ nguyệt thành chữ Hồ, chắc đó là «âm chỉ» vào cuộc đời ông Hồ.

Câu thứ ba: Sơn nhĩ tàng ngọc thâm nan kiến Chữ Sơn đứng với chữ Nhĩ và chữ Ngọc thành chữ Thụy, ý nói về ông Bảo Đại sau khó tìm thấy lại «chiếc ngai vàng».

Hai câu trên, ông Lê phục Thiện đã giảng trong báo Minh Tân vào năm 1962, Chúng tôi cũng đồng ý giống như vậy là đúng.

Riêng theo ý chúng tôi, trong câu 2, chữ mang do các chữ Nhị, Tam và Vong hợp lại, thì có thể là lời tiên tri về vận số của ông Hồ được 23 năm (?) mà năm 1968 là năm thứ 23. Chúng ta thử suy ngẫm xem có gì hiển dõ ? ngoài Bắc trong năm mới này chăng?

Câu thứ tư : Phúc tự thân thiên hốt mạc chương Chữ Phúc, bỏ bên ghép chữ Thân vào thành chữ Thần, phải chăng chỉ về cuộc Phật giáo đầu tranh năm 1963?

Câu thứ Năm : chữ Đam bỏ chữ Ngồn, Thanh chữ Viêm, và còn có Âm đọc là Diệm. Phải chăng chỉ về cuộc đời của «Cổ Tổng Thống» Ngô đình Diệm

Câu thứ Sáu : chữ Ngô, bỏ chấm đầu, là chữ Ngõ còn hai chữ Phẫn lương nếu lật ngược lại (soi ngược mặt giấy coi bên sau) ta thấy thành hai chữ Trắc Phẫn Nghĩa là Thân «Thề» bị đồ «nghiêng».

Còn hai câu 7, và 8, chúng tôi đã thấy rõ nghĩa quá nhưng xin dành để các quý vị suy ngẫm có điều làm chúng tôi hơi ngạc nhiên về chữ Đại Đồng. Thế là danh từ câu khách của VM lại biến đi đâu mất?

Ba chữ trên, phải chăng đã làm cho các ông trùm Công sản không ưng, và dấu nhem bài sấm này không đem phổ biến cho đại chúng chăng?

Ngày Xuân đến các bạn còn nhiều vấn đề lắm dư tính. Vậy chúng tôi xin tạm kết thúc bài này ở nơi đây.

(Đồng thời chúng tôi cũng gửi lời cảm ơn ông Lê phục Thiện, vì nhờ có bài sấm này, để chúng tôi mới luận giải thêm mọi câu thơ).

Xét đoán theo bài thơ trên, chúng tôi, chưa thấy trong đó chỉ đích danh vào khoảng thời gian nào, thì Hòa bình xuất hiện. Cũng như mọi cuộc tranh dành ảnh hưởng trên lập trường quốc tế, sự thành bại về đâu.

Một vấn đề khúc mắc, chứa đựng nhiều bí ẩn về cuộc sống thanh bình cho nhân loại chung và nước nhà nói riêng, tất phải thu góp nhiều tài liệu nhiên hậu mới dám quyết đoán, thì họa chăng mới khỏi sai lầm.

Chúng tôi hi vọng sẽ có dịp trình giải tất cả mọi câu sấm ký mà trong đó chứa đựng rất nhiều sự kỳ lạ để là sáng tỏ vấn đề này...

Tiền đây, để có một tài liệu khác có thể giúp vào việc đoán giải vận nước, tôi xin nói đến lá số tử vi của ông Hồ chí Minh.

Giải đoán số Tử vi của ông Hồ, để thăm hợp cùng Sấm ký

Tính đại cương về vận độ lá số Tử vi của ông Hồ, có mấy cách «đẹp xấu» như sau :

1) Tử vi Thiên tướng gặp Thiên không ở Thìn tức là «xung thiên» chỉ cách. Vì vậy nên ông Hồ đã «lên» nhờ vào thời ly loạn.

2) Thân cư ở Thiên Di tại cung Tuất, gặp Phá quân sao này đã có luận «Trại bất nhân. Phá quân Thìn Tuất». Tính luận theo quan niệm về Tướng số, thì việc làm của mỗi con người dù đẹp hay xấu, là sự mặc nhiên vì thế cổ nhân có nói rằng Đề tiếng Thơm hay Tiếng thối lại trăm ngàn năm sau cũng khó có mấy kẻ làm được bởi cái nghiệp của mỗi con người vậy

Cung Qua Lộc.

Toàn thể hung tinh chiếu về như Hình, Kiếp Thiên Địa Không v.v là một báo hiệu cho bước đường danh nghiệp của số này có rất nhiều tai biến, trở ngại.

Mọi báo hiệu đã ứng hiện thì lúc ông mới lên nắm chánh quyền, chúng ta thử ôn lại mọi biến cố đã qua như

Năm 1945 bảo lụt tiếp theo đại hạn nước sông Nhị Cạn Khô. Điem sông Hết nước ấy nếu theo cổ nhân định luận thì đó là một triệu chứng rất không tốt.

Năm 1946, Bình dịch định Kỳ boảnh hành, tồn hao khá nhiều sanh mạng.

Mùa Đông 1946) Mây Thành cuộc chiến tranh Pháp kiệt bùng nổ.

Chinh chiến lan tràn khắp nước, nhà cửa tan hoang nhân dân đồ thân trong 10 năm.

Hiệp định giờ neo ra đời 1954 chia đôi đất nước. Chính quyền VM về tiếp thu vào mùa Thu (1954) lại bị hạn hán toàn cõi Bắc việt không đủ nước để cấy lúa (chỉ một số ít nơi thấp cấy cấy được. Một triệu người di cư vào Nam, vì sợ về chánh sách của ông Hồ.

Dân chúng VN chưa kịp xả hơi vì chiến cuộc trước thì lại bày ra chuyện giải phóng miền Nam. Thế là chiến tranh tiếp diễn cho đến tận ngày nay.

Hơn 20 năm tranh chiến, bom đạn tưới vào một nước nhỏ nhội này, cũng đủ tưởng tượng mà biết rằng : «nhà cửa tan hoang người chết như rạ»

Nếu có thực số của ông Hồ «không mất» về chính quyền mà lời sấm cũng như theo trong số Tử vi đã báo hiệu về vận độ «cho» ông được ở ngôi «Vua» 23 năm, thì năm 1968 hoặc sang mùa Xuân năm 1969 là hết hạn, để ông về câu cá.

Vì năm 1968 là năm Mậu Thân, Đại vận của ông Hồ đóng ở Nhữ Bội cung tại Dậu vô chính diệu. Tiêu vận ở Phú Đức có sao Tuần Không, tối kỵ cùng Tử Tướng, Sát Phá, Tham.

Cung Dậu là Kim, mệnh Tân Mão thuộc Mộc sự tương khắc nguy hiểm này, e rằng cuộc đời của số Tân Mão sẽ sắp cáo chung

Mọi điều luận giải sơ ở trên, xin chờ thời gian sau để tìm thấy chuyện thực hư của vận số.

Nếu chuyện đời thay người lãnh đạo có liên hệ với vận độ của xã hội thì trường hợp mai đây, khi có người nào đó «thay thế» ông Hồ tất sẽ có nhiều yếu tố để chúng ta bình luận và quyết định về hai chữ Hòa bình của nước nhà.

NHÀ TƯỚNG SỐ :

ĐÔNG-NAM-Á

Chỉ cần một tấm hình (4 x 6) và ba con số (Thí dụ : 013...) Là đoán nổi vận mạng của mọi người, kèm 200Đ.

Bưu phiếu đề : Ô. PHẠM - HUY - GIANG

31133B Minh Mạng (Cholon-Saigon)

CUNG CHÚC TÂN XUÂN

BẢO SẢN AN THÁI HOÀN

Trị đàn bà có thai khí huyết kém chóng mặt bần thần

Nhà thuốc TRẦN-THẠY-ĐƯỜNG (Nhân hiệu Bông-Sen chế hoàn tán)

284, đường Thoại Ngọc Hầu Gia Định.

K.N. 166 ngày 30-5-63

NHỜ AI MÀ THÀNH HÔN?

(Tiếp theo trang 5)

— Lan à ! Con cũng nên biết sự lo âu của ba chứ. Con gái lớn rồi phải lo gả chồng chứ để ở nhà mãi cho... chật nhà ra à. Nhưng trong lúc tuổi trẻ không tránh khỏi sự bông bột, nên không ngờ ra sát thực tế, cứ tưởng rằng "nhà tranh với trái tim vàng" là đủ nhưng nếu nhà đột, cột xiêu, thì chừng đó đến trái tim bằng bạch kim cũng phải mang đến tiệm cầm đồ mà gởi chứ đừng nói trái tim bằng sắt. Thật trong lòng ngực mà nói vắn về răng bằng vàng ! Cái chỗ của ba nhắm cho con, nó có sẵn tiền bạc, sẵn nhà để ở, có phải... gọn không ?

Công đâu mà con đeo đuổi một việc... còn chưa chắc vào đâu. "Thằng" của con nó còn phải đang vui đầu học để cuối năm mới tốt được cấp bằng tốt nghiệp nè. Rồi còn nhắm lấy bằng cấp ấy làm cần câu cơm nè !

Đợ, con nghĩ lại coi. Rồi con nuôi nó coi hay nó nuôi con ? Hôn nhơn là một bài toán, nếu không biết tính thì lỗ mà lỗ... trọn đời ! Như ba đây coi, trong các vụ thầu, hề vụ nào không chắc ăn là ba không thầu ! Con hãy suy nghĩ cho kỹ đi !

Phần ông già của Đợt Lẻ cũng giải thích chuyện đời cho con trai rằng :

— Con mới lớn lên, con cứ tưởng mỗi tình đầu là... thiêng liêng lắm, phải không ? Cho nên con vẫn cứ tha thiết với mỗi tình đầu và tưởng rằng ngoài mỗi tình đầu không còn có thể có được mỗi tình thứ hai, thứ ba, thứ tư nào... khác nữa, chứ gì ! Không phải đầu nhá. Thực tế trên đời, phú phàng hơn nhiều. Trước kia, hồi ba còn bằng tuổi con, ba cũng quan niệm như con, và ông nội con cũng giải thích cho ba nghe như những lời ba nói với con bây giờ đó.

Lúc ấy, ba không tin những lời của ông nội con nói cũng như bây giờ con đang không tin những lời của ba vậy. Nhưng rồi sau, kinh nghiệm đường đời rồi cuộc cũng phải tùy theo... định mạng !

Và trong nhiều trường hợp, ái tình chỉ nảy nở sau cuộc hôn nhân. Ngược lại, cũng nhiều cuộc hôn nhân vì ái tình mà bị hao hụt bớt... Con nên bằng lòng nơi mà ba đã thấy xa cho con và lựa chọn cho con. Bên ấy đã cho hay nếu cưới rồi thì người ta sẵn sàng giúp... nhiều phương tiện cho nữa, vì người ta tính "thương con... ngon rề", nên đối với rề sẽ rất điệu.

Đại khái, thì không bên gia đình nào muốn tác hợp cho đôi trẻ cả, làm cho hai mái đầu xanh sống trong những ngày hồi hộp trong khi "cặp tim non" vẫn cứ muốn đạt được cứu cánh.

Đôi trẻ lên lút gặp nhau và lo rằng hạnh phúc mới chớm nở này quá ư mong manh. Hơn một lần, họ đã nghĩ đến... bỏ nhà đi một nơi xa... tự do kết hôn, cũng như họ đã nghĩ đến rủ nhau lên suối Lồ Ô cùng "hụi nhĩ tử" để làm hôn thú trước mặt Diêm Vương còn hơn. Sau chót, họ suy nghĩ rằng chưa tận dụng tài sức để khắc phục khó khăn thì có khác nào vô sĩ chưa lên đài thí mà đã chủ bại thì "ẹ" quá.

Ấy thế rồi, họ tán suy nghĩ... và cũng kiếm ra một kế rất thường nhưng khéo thì hành có thể trở nên diệu kế. Chỉ biết rằng sau khi đã hội ý rồi, cặp Lan Đệp Đợt làm dịu tình thế... đôi cưới để êm ru một thời gian ngắn đã.

Thế rồi, một ngày nọ, trong một bữa ăn chiều, không hiểu sao mà khi món cá chiên vừa đưa lên, đáng lý ra cá nóng hồi vừa thổi vừa ăn, Lan BB lại không ăn được, mà bỗng phát... ụa khan, rồi bỏ dở bữa ăn. Bà mẹ Lan ưởng con trúng gió, nhưng không phải, triệu chứng này, đối với những kinh nghiệm thì đúng là sự báo trước về tai nạn "hôi cơm tanh cá" rồi.

Bà mẹ bắt đầu để ý, thì thấy điều lo sợ của bà làm cho bà phải tin là đúng. Bà dỗ dành con, hỏi "sự gì xảy ra" thì nói cho bà biết. Nhưng Lan B.B. nói không hề "có gì bậy bạ" hết, bởi vì thường thường mấy cô gái ngoan bao giờ lúc đầu cũng chối bai bãi. sau mới... xác nhận !

Bà lại phải ra sức chịu mướn con gái và sau khi nghe con... gật đầu thật thì bà óm... mặt khốc. Bà lo lắng, bà lo xúc tiến công việc cưới cho rồi Bà lột tất kể chuyện lại với chồng. Vốn là một người cương quyết, ông không chịu chịu theo ý bà ; ông nói :

— Nếu nó "lỡ" rồi thì tôi cho nó đi "nghỉ dưỡng sức" ở Dalat trong một năm. Chừng nào sanh xong, cho đứa nhỏ vào một cô nhi viện. Tôi không phải năn nỉ ai hết, Còn không thì cho nó... phá thai. Nó đại cho nó chết luôn.

Nghe những lời... ác đức của chồng, bà lo sợ vì bà vốn sẵn đức hiếu sanh, không nỡ làm điều gì tổn âm đức bao giờ. Bà năn nỉ ông, mong ông vun tròn quả phước, con nó đã "lỡ" thì già luôn chứ không nên đi ngược lại chuyện đã xảy ra, mà rồi

người ta chê cười. Hiện bụng nó cũng chưa có lổ... coi thoáng thì như ăn cơm no thôi.

Ông tức mình lắm, nhưng cái tức của ông như cục nước đá... tan dần. Và ông chịu nghe theo lời vợ. Bà vợ nói :

— Bây giờ chỉ có cách phải nói khéo sao cho bên ấy bằng lòng cưới, chứ đừng có tưởng làm cao với họ. Ông nói cho gọn :

— Thôi thì tùy bà, làm sao làm, để cho bà toàn quyền hành động. Thứ con gái gì đâu mà hư thân mất nết. Con hư tại mẹ !

Bà vợ cũng không cãi lại chồng coi con hư tại ai ; bà thấy ông bằng lòng cho cưới là mừng rồi, Bà sẽ lo liệu sau.

Nghe mẹ cho hay sự thỏa thuận của cha, Lan B.B. mừng hóm, báo tin cho Đợt Lẻ biết, Ba Ngày sau, lễ hỏi được cử hành, và một tháng sau thì đám cưới thiết hiện.

Cũng như những đám cưới khác, với tiệc tân hôn um sùm với thực khách đến ăn chật một từng lầu nhà hàng với đồ mừng... dư dả và trụng nhau chẳng hạn như vài chục bộ tách uống trà hàng chục bình thủy đựng nước sôi, những cuốn "an bom", những đèn đêm v.v., không kể những "bao thơ".

Ái nấy đều thành thực chúc mừng hai họ và cô dâu chú rể sắt cầm hảo hiệp, chín mươi chín năm đầu bạc răng long !

Riêng hai ông sui thì tuy cười ngoài miệng, nhưng trong lòng không vui vì bất đắc dĩ phải làm sui với nhau. Nhứt là ông sui gái vẫn chưa nguôi giận ái nữ của ông !

Một tuần sau ngày... nhĩ hĩ, cô gái cùng chồng về thăm nhà. Bà mẹ nói với con :

— Việc của bây mà nên là nhờ... Ông Tư bà Nguyệt. Chớ không thì không thể nào thành được, phải cảm tạ ông Tư bà Nguyệt mới phải.

Cô gái cười và nói :

— Xin lỗi má không phải ông Tư đâu, mà do cái này...

Cô chạy lại tủ thuốc, lấy ra cái bao cao su gior cho mẹ coi, Con phải dọn cái này vào bụng và đã nói dối mẹ con "lỡ đại" rồi, chớ thật "ra chưa có gì".

Bà mẹ vụt giận, nói :

— Thật là con nhà bất hiếu. Nhưng dọn bụng cũng được đi, sao mà ụa mưa giống như thật thế ? Lan B.B. đáp :

— Dạ, con đi coi xí nê hoài, đáng điệu của bà bầu đâu có khó bắt chước !

Không vậy thì biết bao giờ tụi con mới... nghi gia nghi thất ! Vợ chồng con xin lỗi mẹ một ngàn lần !

50, Đại lộ Lê Lợi Saigon

Đ.T. 23.561

(Đóng cửa ngày thứ Hai)

CÓ MÁY LẠNH
MÁY ĐIỆN RIÊNG
MÁY DIỆT TRÙNG DỤNG CỤ

MỸ-VIÊN

★ **Phòng Uốn Tóc :** (từng tệt) do một nhóm thợ chuyên nghiệp danh tiếng Thủ Đô đảm nhiệm (HỒN-HÔN-LINH-THƯỜNG-KÝ-CÓN-NÂM và CÔ QUYÊN CỎ LAN). Trên 40 người phục vụ quý bà : uốn đẹp, chải khéo. Nhận sửa lại tóc bị các tiệm khác uốn cháy.

★ **Phòng Sắc Đẹp :** (Lầu 2) do hai chủ nhân tốt nghiệp tại Ba Lê và tu nghiệp tại Nhật Bản đảm nhiệm. Độc quyền phương pháp, «**BIO PEELING MEDICAL**» lột da sâu làm mất các vết rỗ, tàn nhang, các làn nhăn như cái lão hoàn đồng.

Áp dụng «**PEELING LEGER**» và «**PEELING FORT**» để thay lớp da nám cũ thành da non mới. Trị các loại mụn, hút sạch nhờn da, làm cho da mịn màng nhờ các máy **VAPOSTAR, GALVANODERM, THERMOSUDOR, ASPIRATEUR, SEPASPIR, RAYONS X, CARBODOUCHE, ULTRA VIOLET v.v.** Xoa nắn cho ngực nở nang, săn chắc và thân hình đều đặn cân đối với phương pháp : bain de vapeur, bain de parafine, bain mousse và slimline massage và các máy như **ROUATHERMIQUE, NEMECTRON, HYDROMASSEUR, VIBRATEURSEINS, ELECTRODES DE POITRINE, V.V...**

Trang điểm cô dâu, dạ hội và hóa trang sân khấu, vô tuyến truyền hình, điện ảnh (chủ nhân đã giúp việc T.V. Luxembourg Paris và Studio **IDHEC PARIS**).

★ **Phòng May :** (Lầu 1) chuyên may âu phục phụ nữ, các áo cưới, dạ hội, v.v... Sáng tác theo báo mới nhứt từ Ba Lê gửi sang những kiểu mới lạ hợp thời trang với mọi vóc người.

VẠN-KIM TRUYỀN-HÌNH

124, GIA-LONG SAIGON

**THƯƠNG ĐIỂM ĐẶC BIỆT CHUYÊN NGHIỆP
NGÀNH VÔ TUYẾN TRUYỀN HÌNH**

T HÀNH THẬT CẢM TẠ KHÁCH HÀNG KHẮP BỐN PHƯƠNG ĐÃ ỦNG HỘ
VẠN KIM TRUYỀN HÌNH
ĐƯỢC NHƯ NGÀY NAY, VÀ XIN CẦU CHÚC QUÝ KHÁCH 1 NĂM YÊN LÀNH.

PHỤNG SỰ

MINH - ĐẠO

244 D, TRẦN-HƯNG-ĐẠO - SAIGON

**THƯƠNG MẠI - KỸ NGHỆ
TẠO TÁC - CƠ KHÍ - ĐIỆN LẠNH.**

**■ XE GẮN MÁY NHẬT :
HONDA-SUZUKI-YAMAHA**

— CẢM TẠ QUÝ KHÁCH BỐN PHƯƠNG ĐÃ ỦNG HỘ «MINH-ĐẠO»
ĐƯỢC NHƯ NGÀY NAY — NGUYỆN THÊM CỐ GẮNG MÃI MÃI ĐỂ ĐỀN ĐÁP.

• Cầu chúc quý khách một năm Yên Lành — Thịnh Vượng •

PHỤNG SỰ

VIỆT NAM THUYỀN VẬN C_{ÔNG} T_Y

SOCIÉTÉ VIETNAMIENNE DE TRANSPORT ET D'ACCONAGE (SOVITA)

Công ty trách nhiệm hữu hạn Vốn 3.720.000\$VN

TRỤ SỞ : Số 14 đường Bạch Đằng — Đà Nẵng
Điện thoại số : 2.114 — Điện tín : SOVITA — Đà Nẵng
Số Quốc Gia Danh Bộ ; 58/834/45/101
Thành lập từ năm 1958

Công ty Việt Nam hoàn toàn do
Vốn người Việt Nam đóng góp
và do người Việt Nam điều khiển.

HOẠT ĐỘNG TẠI THƯƠNG CẢNG ĐÀ NẴNG :

- LÃNH CẤT HÀNG HÓA CHO CÁC TÀU CẬN DUYÊN,
- NHẬN BỐC DỠ HÀNG HÓA CHO CÁC TÀU VIỄN DƯƠNG
- NHẬN KÉO THUÊ XÀ LAN, GHE THUYỀN,
- CHO THUÊ XÀ LAN, TÀU KÉO, CA NÔ MÁY,
- CHO THUÊ XE CẦN TRỤC (GRUE AUTOMOBILE) XE
NÂNG HÀNG (ÉLEVATEURS).
- LÃNH SƠN SỬA CHO CÁC LOẠI TÀU BÈ.

Kinh nghiệm nghề nghiệp lâu năm. Nhân viên chuyên môn và tàu bè,
khí mạnh, dụng cụ đầy đủ. Thực hành công tác nhanh chóng.
Lo lắng cho tàu bè khỏi bị chậm trễ. Giữ gìn cẩn thận bảo vệ hàng hóa
khỏi hư hao. Phục vụ khách hàng bất cứ lúc nào cần đến.

LYLY

photo

46, ĐỒNG - KHÁNH — ĐÀ NẴNG

CUNG CHỨC TÂN XUÂN

Công Ty

ĐẠI - HIỆP

(dahico)

32, THÀNH THÁI — ĐÀ NẴNG Đ.T. : 2224

- Xe và phụ tùng nhập cảng trực tiếp về bến Đà Nẵng.
- Dành giá sỉ và nhiều quyền lợi khác cho nhà buôn lẻ tại vùng I Chiến Thuật.

phục vụ
quý vị

NGUYỄN - GIA - THỤY

ĐẠI DIỆN

CÔNG TY KỸ NGHỆ BÔNG VẢI VIỆT NAM
PHÂN PHỐI CHỈ SỢI TOÀN QUỐC

Văn phòng và kho hàng Đà Nẵng

16, đường KHÁI ĐỊNH — Điện Thoại 2.066

Văn phòng và kho hàng Saigon

237, đường LỤC TÍNH — CHỢ LỚN

Phân phối chỉ sợi và cử trực
tận tay cho những nhà Tiểu Kỹ-
Nghệ, Tiểu Công Nghệ Dệt,
Xưởng hồ chỉ sợi toàn quốc
và các Thương Gia

XIN MỜI TỚI ĐỊA CHỈ GHI TRÊN

Nhà in

ĐÔNG - NAM - Á

49 - 59, THÁI - LẬP - THÀNH - SAIGON

Đ.T. 91.874

Nhận in đủ các loại ấn phẩm bằng **TYPO** và **OFFSET**

 TRUNG - TÂM
THƯƠNG MẠI ĐẠI-HÀN
KINH - CHỨC

Quý vị Doanh Thương tại Việt Nam
một năm **MẬU THÂN** thịnh vượng phát đạt

NĂM MỚI MẬU THÂN SẼ ĐÁNH DẤU MỘT
Kỷ nguyên hợp tác Kỹ Nghệ Thương Mại tốt đẹp, bền vững
giữa VIỆT-NAM và ĐẠI-HÀN

- **HÀNG HÓA MÁY MÓC** của Đại Hàn nhập cảng vào Việt Nam, vừa rẻ, vừa bền, vừa tốt sẽ đem lại thịnh vượng cho quý vị Doanh Thương tại Việt Nam.
- **KHO HÀNG THEO CHẾ ĐỘ HƯ KHÔ** (entrepôt fictif) trưng bày sẵn các sản phẩm và máy móc của Đại Hàn sẽ giúp quý vị chọn hàng và lấy hàng nhanh chóng, khỏi cần chờ chuyển tàu chở qua.
- **TRUNG TÂM THƯƠNG MẠI ĐẠI HÀN** hân hạnh đón tiếp quý vị và sẵn sàng chỉ dẫn, giới thiệu quý vị muốn giao thương với Đại Hàn, xin liên lạc nơi :

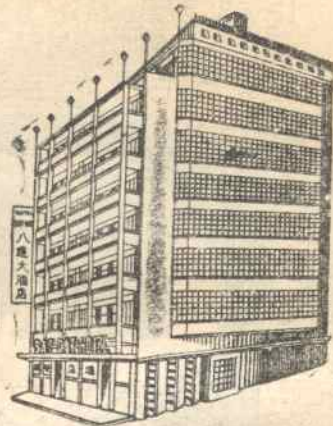
TRUNG-TÂM THƯƠNG-MẠI ĐẠI-HÀN
CƠ QUAN KHUẾCH TRƯƠNG THƯƠNG MẠI CỦA
CHÍNH PHỦ ĐẠI HÀN TẠI VIỆT NAM
(KOREA TRADE CENTER IN VIETNAM, KOTRA V.)

số 135 Nguyễn Huệ, thương xá Tax, lầu nhất, phòng 224
Điện thoại 91.605 Điện tín KOTRA SAIGON

CUNG CHÚC TÂN XUÂN
NHÀ HÀNG KHÁCH SẠN

BAT - ĐAT
HOÀN TOÀN MÁY LẠNH

239-244 Đồng Khánh Cholon
ĐT 36.493-37.262

NHÀ - HÀNG :

TRANG TRÍ HỢP THỜI NHẤT CÓ ÂM NHẠC
THOẢI MÁI TINH THẦN.

Đầu bếp hữu danh :

QUẢNG ĐÔNG, TỬ XUYỀN,

THƯỢNG HẢI đảm nhận.

KHÁCH - SẠN :

ĐẦY ĐỦ TIỆN NGHI VỪA LÒNG MỌI GIỚI
NHẤT LÀ DU KHÁCH NGOẠI QUỐC

NƠI NGỰ THÍCH HỢP NHẤT

TIẾP ĐÃI ÂN CẦN - GIÁ TIỀN PHẢI CHĂNG

TẾT

Mậu Thân
1968

☆ *Cung Chúc Tân Xuân* ☆

ĐOÀN CA LƯƠNG TÂN TIẾN NHẤT :

HƯƠNG MÙA THU

của THU-AN NGỌC-HƯƠNG

TẠI NGUYỄN-VĂN-HẢO

từ mừng 1 tới mừng 7 Tết

- VỚI MỘT CHƯƠNG TRÌNH PHONG PHÚ NHẤT.
- VỚI HAI VỞ TUỒNG XUẤT SẮC NHẤT !

BÌNH LAN XUÂN

Sơ phạm vĩ đại của THU AN

SÓNG ĐẦU GÀNH

Vở tuồng lớn lao nhất của :
HÀ ANH PHƯƠNG

Tất cả âm thanh huyền diệu êm đềm nhất của mùa Xuân đều hội về Nguyễn Văn Hảo trên sân khấu HƯƠNG MÙA THU và trong vở BÌNH LAN XUÂN từ 3 giờ chiều mừng 1 Tết tới mừng 7 — Các vở hát hay được chọn lọc sẽ trình diễn vào các xuất ban ngày.

CHƯƠNG TRÌNH HÁT TẾT :

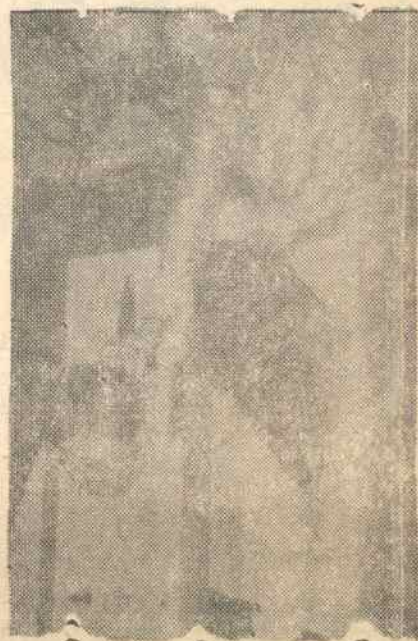
- Mùng 1 : diễn 2 xuất (3 giờ chiều, 8 giờ tối)
- Mùng 2 : — 3 xuất (8g sáng, 3g chiều, 8g tối).
- Mùng 3 : — 3 xuất (8g sáng, 3g chiều, 8g tối).
- Mùng 4 : — 3 xuất (8g sáng, 3g chiều, 8g tối).
- Mùng 5 : — 2 xuất (3g chiều, 8g tối).
- Mùng 6 : — 2 xuất (3g chiều, 8g tối).
- Mùng 7 : — 2 xuất (3g chiều, 8g tối).

Chú ý : Vé có bán từ 9g sáng ngày 26 Tết tại rạp : NGUYỄN VĂN HẢO

ĐẶC BIỆT MỖI XUẤT
CÓ 2 MÀN PHỤ DIỄN

Vũ khúc mừng
Xuân Mậu Thân

MÀN ẢO THUẬT LẠ MẮT DO ẢO
THUẬT GIA TRÚ DANH NGUYỄN
KHUYẾN (ĐẠI DIỆN CHÁNH THỨC
TẠI VN CỦA 2 HỘI ẢO THUẬT
HOA KỲ VÀ PARIS)

Đoàn Ca Kịch

THANH-MINH THANH-NGA

CHỦ NHƠN :

Nguyễn-thị-Thơ

Tết Nguyên Đán Mậu Thân (1968) TRÌNH DIỄN
TẠI RẠP : HUNG ĐẠO
từ Mừng 1 đến 20 tháng Giêng âm lịch (30-1-68 đến 18-2-68)

- Với một chương trình đặc biệt gồm các sơ phạm mới nhất, đẹp về hình thức, hay về nội dung ; được lồng trong những cảnh trí tuyệt mỹ do Họa sĩ LOKA thực hiện.
- Đặc biệt, nghệ sĩ THANH NGÀ sau khi xuất ngoại, tìm hiểu thêm về ngành sân khấu tại các Quốc gia : Nhật Bản, Phi Luật Tân, Trung Hoa v.v... sẽ cùng hợp diễn với những ngôi sao sáng chói khác như :

- NGỌC GIÀU, TRANG BÍCH LIỄU, THÚY LAN, NGỌC NUÔI, KIM GIÁC,
- HỮU PHƯỚC, THÀNH ĐƯỢC, VIỆT HÙNG, HOÀNG GIANG, BẢO QUỐC, PHƯƠNG THANH TÂM VÂN, MINH ĐIỀN, KIM QUANG, CHÍ HIẾU...

- Vũ đoàn THANH MINH THANH NGÀ sẽ trình bày một vũ khúc mừng Xuân vô cùng ngoạn mục do 2 Vũ sư VĂN KHÁNH—VŨ BÌNH sáng tác và điều khiển luyện tập.

Ngoài những xuất tôi thường lệ liên tiếp 3 tuần lễ, đoàn sẽ trình diễn thêm các xuất đặc biệt như :

- MỪNG 1 ĐẾN MỪNG 6 : Thêm xuất 3g15 chiều.
- MỪNG 2, 3, 4, 5 : Thêm xuất 9g sáng và 3g15 chiều.

VÉ BÁN TRƯỚC TẠI : Văn Phòng rạp Hưng Đạo từ 20 tháng Chạp âm lịch.

Chủ nhơn, Sơ phạm, Nghệ sĩ, Chuyên viên, Công nhân đoàn THANH MINH THANH NGÀ
Kính chúc quý vị KHANG AN và PHÁT ĐẠT

TẾT XONG ! MỘT NĂM MỚI VUA BẮT ĐẦU !
Một quyết chí mới. Nhất định tiến bộ về : ANH NGỮ !

5-2-1968

(TỨC MONG 6 TẾT MỘT NGÀY SAU KỶ NIỆM CHIẾN THẮNG ĐỒNG DẠ),
Bạn hãy rủ nhau tới trao đổi **ANH-NGỮ** để giúp ích suốt đời bạn sau này :
lên Đại Học, Du Học, Giao Tế, Buôn Bán, Tư Nghiệp, Dịch Sách Báo V.V...

tại trường **ANH-NGỮ**

TIẾNG ANH MỚI

80/6-8 đường Bà Huyện Thanh Quan — SAIGON

D. t. : 24.059

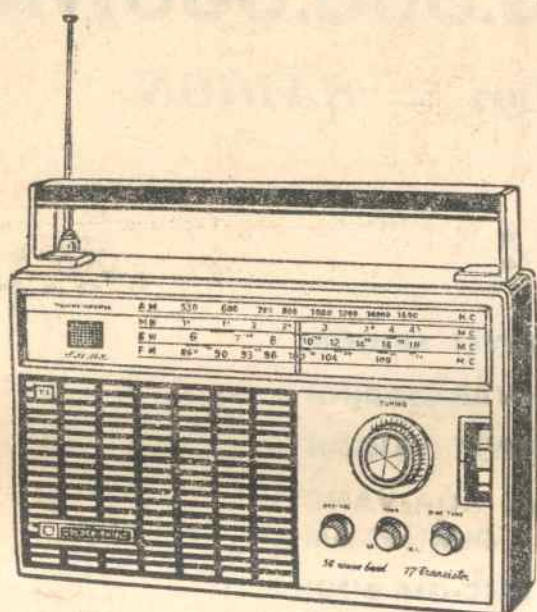
Hiệu trưởng : LÊ-BÁ-KÔNG

Giám đốc : LÊ-BÁ-KHANH

Số mở 10 lớp Sơ Học Anh Ngữ (English for Today—Book One), 25 lớp Trung Cấp (Học EFT, Book 2-5), và nhiều lớp Văn Phạm Tổng Quát và Dịch, Anh Ngữ Thực Hành,
Luyện Dịch Văn Chương và Báo Chí, Luyện Thi Tú Tài I và II (ban A,B và C Sinh Ngữ I, Anh Ngữ). Nếu đã học Anh Ngữ không tiến bộ,
bạn hãy tới học thử ít lâu tại trường **ZIÊN-HÔNG** kết quả chắc chắn làm bạn hài lòng.

Ban TU THƯ **ZIÊN HÔNG** đã phát hành English for Today, Book 1-5 (sắp in xong Book 6), Anh Ngữ Thực Dụng cấp 1-5, Tự Điển Anh Việt và Việt Anh (ba loại : Tiêu Chuẩn, Đàm Thoại và Bỏ Túi), Văn Phạm Anh Văn (Toán bộ) Anh Ngữ Thực Hành (Phương Pháp Tự Học), 48 Dịch Phẩm, 9 cuốn Truyện Anh Việt Đối Chiếu (từ dễ tới khó)...v.v...
CHÚ Ý : Bạn nào ở Quận 2 và 5 hãy ghi tên học tại **THANH THƯƠNG HỘI**, 387 Võ Tánh Saigon, cũng Ban Giáo Sư **ZIÊN HÔNG**, có 200 học bổng.

RAIDIO - T.V. SHARP

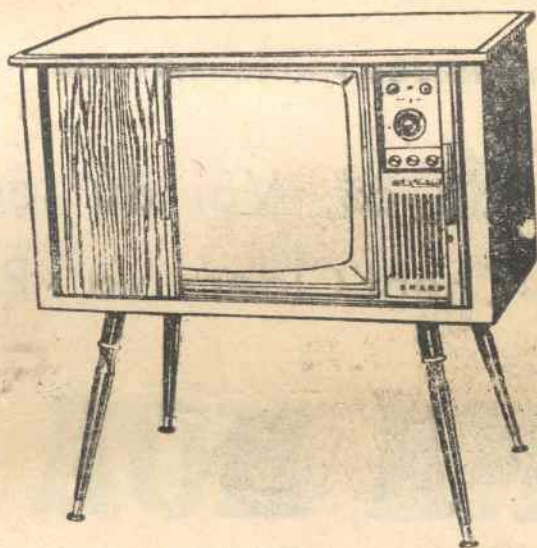

13 TRANSISTOR 4-BAND
WITH COLOR INDICATOR
MODEL BZ-23

Máy Thâu Thanh kiểu tối tân 1968

VỚI MÁY THÊU THANH SHARP
bạn có thể du lịch vòng quanh Thế Giới qua làn sóng điện
với những âm thanh huyền ảo và trung thực.

HÃY TÌM MUA CHO ĐƯỢC MÁY THÊU THANH HIỆU SHARP

23» CONSOLE TELEVISION
kiểu 23R-D (L) 7
với 2 cửa gỗ và khóa

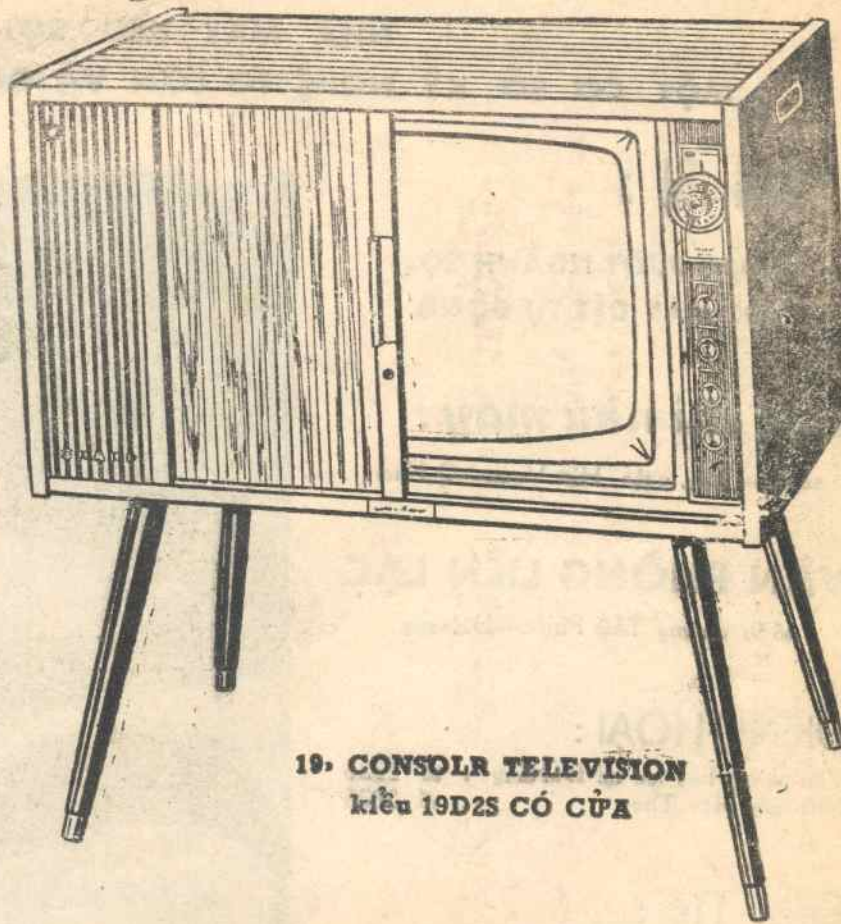
**SHARPVISION
DELUXE HI FI**

MÁY VÔ TUYẾN THÊU HÌNH VỎ ĐỊCH 1968

Kỹ thuật độc đáo với Sharpvision

Âm thanh nổi-Hình ảnh rõ ràng và ấn định

*Trình bày vô cùng mỹ thuật
với cửa kéo bằng gỗ quý và khóa*

19» CONSOLE TELEVISION
kiểu 19D2S CÓ CỬA

Nhập cảng, điều chỉnh và sửa máy
Xin liên lạc với HÃNG :

ĐẶNG-THỊ-HIỀN

90 đường Hiền Vương Saigon
Điện thoại 21.714

KHÔNG CÓ MÁY

KHÔNG CÓ MÙA XUÂN

CÔNG TY KỸ NGHỆ BÔNG VẢI VIỆT NAM

SICOVINA

Hội Công Tư Hợp Doanh — Vốn : 240.000.000\$VN

Hội Sở và Tổng Cuộc : số 4, đại lộ Lê - Lợi — SAIGON

5 nhà máy của SICOVINA :

- 1) NHÀ MÁY CHỈ SỢI KHÁNH-HỘI (1957) 2, TÔN-THẮT-THUYẾT SAIGON
- 2) NHÀ MÁY HỒ NHUỘM AN-NHƠN (1959) AN-NHƠN XÃ, GÒ-VẤP GIABINH
- 3) NHÀ MÁY CHỈ MAY VINAFIL (1960) 2, TÔN-THẮT-THUYẾT SAIGON
- 4) NHÀ MÁY SỢI VÀ DỆT HÒA THỌ (1961) XÃ HÒA-THỌ, QUẬN HÒA-VANG QUẢNGNAM
- 5) NHÀ MÁY SỢI DỆT VÀ HỒ NHUỘM PHONG-PHÚ (1964) THỦ ĐỨC-GIA ĐỊNH

XUẤT PHẨM : Sợi đủ cỡ, Vải đủ loại, Chỉ đủ màu

ĐẶC BIỆT : Vải đen «Chent'Claer» và «Perfect Chent'Claer»

SICOVINA HÒA - THỌ

NHÀ MÁY KÉO SỢI VÀ DỆT VẢI TỐI TÂN

MỘT CƠ SỞ KỸ NGHỆ TO LỚN VÀ QUAN TRỌNG BỰC NHẤT CỦA MIỀN TRUNG

TRANG BỊ :

20.000 SUỐT NGÀNH SỢI
400 MÁY DỆT TỰ ĐỘNG

Địa chỉ nhà máy :

xã Hòa Thọ, quận Hòa Vang—Q.Nam

VĂN PHÒNG LIÊN LẠC

số 9, đường Thái Phiên—Đà Nẵng

ĐIỆN THOẠI :

Văn phòng liên lạc tại Đà Nẵng : số 2326
Nhà máy Hòa Thọ : số 2028

Điện Tín :

SINCOVINA DANANG

Hộp Thư :

Số 32 ĐÀ NẴNG

Chuyên sản xuất :

- CÁC LOẠI SỢI
- CÁC LOẠI VẢI
- CÁC LOẠI TRỤC HỒ

theo nhu cầu của khách hàng

Sản xuất hàng năm :

2.400 TẤN CHỈ SỢI
9.000.000 THƯỚC VẢI

LƯỚI VÊ (Tranh Sơn Dầu)

VĂN ĐEN

HỌA PHẨM ĐÃ THAM-DỰ

TRIỂN LÃM MỸ THUẬT ESSO 1967

Thân chúc Bạn và Quý Quyển
một năm Mậu Thân đầy Hạnh phúc

SUU-TẬP CHÂU-KIM-ĐÌNH